

JAAERVERSLAG

2022



GERRIT RIETVELD ACADEMIE

DEEL 1



JAAERVERSLAG

2022

GERRIT RIETVELD ACADEMIE

DEEL 1

Inhoudsopgave

DEEL 1: BESTUURSVERSLAG	1
LEESWIJZER	5
VOORWOORD COLLEGE VAN BESTUUR	7
1. PROFIEL GERRIT RIETVELD ACADEMIE	10
2. STRATEGISCH BELEID	14
3. ONDERWIJS EN ONDERZOEK	30
4. STUDENTEN	62
5. KWALITEITSAFSPRAKEN 2022	70
6. PERSONEEL	79
7. MEDEZEGGENSCHAPSRAAD	87
8. MATERIËLE VOORZIENINGEN EN MILIEUZORG	91
BIJLAGEN	96

Leeswijzer

Gegevens Gerrit Rietveld Academie

Stichting Gerrit Rietveld Academie
Fred. Roeskestraat 96
1076 ED AMSTERDAM
tel: 020 5711600
fax: 020 5711654

www.gerritrietveldacademie.nl

BRIN-nummer: 02BY
Bevoegd gezagnummer: 29615

Het jaarverslag 2022 van de Gerrit Rietveld Academie is opgemaakt conform de richtlijnen voor de jaarverslaggeving van het Hoger en Wetenschappelijk Onderwijs van het ministerie van OCW.

OPZET JAARVERSLAG

Het jaarverslag bestaat uit twee delen. In deel 1 ligt de nadruk op het gevoerde beleid en wordt vooruitgekeken naar de belangrijkste beleidsonderwerpen voor de komende jaren. Ook zijn de belangrijkste kengetallen opgenomen. In deel 2 zijn naast de jaarrekeninggegevens opgenomen met betrekking tot de financiële positie per ultimo boekjaar en wordt verslag gedaan van het gevoerde financiële beleid.

Voorwoord College van Bestuur



Maaïke Lauwaert

Dit jaarverslag over het jaar 2022 wordt, zoals dat doorgaans gaat, geschreven aan de start van het daaropvolgende jaar. Vanuit het jaar 2023 kijken we nu terug op het jaar dat geweest is. Reflecterend op dat jaar overvalt je dan de veelheid aan gebeurtenissen, en een licht ongelooft dat zoveel plaats kan vinden in het tijdsbestek van 12 maanden. Juist daarom is het van belang tenminste één keer per jaar stil te staan bij wat er allemaal is gebeurd, wat zich heeft voltrokken en daarover, zowel inhoudelijk als financieel, de balans op te maken. Elk jaar heeft, in alle rijkheid en diversiteit van gebeurtenissen, meerdere kanten en gezichten.

Zo startte het jaar 2022 met een lockdown, wat betekende dat ook de Open Dag 2022 wederom online plaats moest vinden. Daarna werden de coronamaatregelen langzaam versoepeld, en uiteindelijk vervielen de laatste maatregelen in maart 2022. Dat betekende dat voor studenten, docenten en het ondersteunende team, na lange coronajaren vol onderbrekingen, er eindelijk weer op de academie geleerd en gewerkt kon worden zoals we dat voorheen gewend waren. Of voor nieuwe studenten en medewerkers, zoals ze dat nog niet eerder hadden beleefd. Het collectieve leer- en werkproces werd weer ten volle benut en moest, hoe kan het ook anders, op bepaalde punten opnieuw uitgevonden worden. Enerzijds was het lastig om in lockdowns te gaan, om te moeten wennen aan steeds veranderende regels en beperkingen, anderzijds was het op een bepaalde manier ook lastig en soms zelfs pijnlijk om er weer uit te komen. Hoe gingen we ook alweer met elkaar om? En is een verkoudheid reden om afstand te houden? Geef je een hand of zelfs een begroetende omhelzing? En plots misten we ook wel een beetje dat veilige thuiszitten leek het, want we merkten dat studenten en medewerkers makkelijker thuisbleven en zich afmeldden voor les of werk.

Uiteraard stond de wereld niet stil in die moeilijke coronajaren. Er waren politieke spanningen, de oorlog in Oekraïne, natuurrampen, maatschappelijke ontwikkelingen die de academie en haar gemeenschap vaak diep raakten. We zagen de grote betrokkenheid van medewerkers en studenten bij deze problemen en ontwikkelingen. Het engagement bij onrecht, discriminatie, racisme, klimaatveranderingen is groot en er wordt van kunstacademies (maar ook andere instellingen) gevraagd dat hier tijd en ruimte voor komt, en dat de instellingen zich uitspreken en niet wegkijken.

Dit noopte ons om het beleid rond en de structuur voor sociale veiligheid en de ondersteuning van personeel en studenten opnieuw onder de loep te nemen. Wat hebben studenten en medewerkers in dit complexe tijdsgewricht nodig? Hoe zorgen we dat we met elkaar in dialoog blijven, ook wanneer we fundamenteel van mening verschillen? Hoe zorgen we dat we, na jaren van geforceerde en opgelegde afzondering in veilige bubbels, elkaar weer vinden, elkaar verstaan? Dat is een proces van horten en stoten. Net als het proces van grenzen stellen. In de hele samenleving zien we dat grenzen opnieuw getrokken worden. Waar bepaald gedrag jarenlang gedoogd werd, trekken jongere generaties een harde lijn en spreken zich uit over wat zij wel en niet tolereren. Ook dat is een proces van vallen en opstaan, omdat bepaalde problemen simpelweg nieuw zijn en er geen ervaring, protocollen of voorbeelden zijn om op terug te vallen. Soms neemt de angst het daarom ook over en staan mensen in de kou. Dat trekken wij ons aan en zien we als een proces van leren. Samen werken we toe naar een menselijke dialoog om te zorgen dat

we een veilige en voedende leer- en werkomgeving kunnen blijven bieden.

Op bestuurlijk niveau was 2022 een jaar van grote veranderingen. Het driekoppig collegiaal bestuur werd in 2022 (terug) aangepast naar een model met één voorzitter van het College van Bestuur en drie directeuren: bachelor, master en bedrijfsvoering. Voorzitter Annelies van Eenennaam nam eind augustus 2022 afscheid. Zij werd per 1 september 2022 opgevolgd door interim-voorzitter Cees in 't Veld en vervolgens door Maaïke Lauwaert, die per 1 november 2022 startte aan een vierjarige termijn als collegevoorzitter.

Voor zowel In 't Veld als Lauwaert waren de financiële zorgen van de academie de prioriteit. De interim bestuurlijke termijn van In 't Veld stond in het teken van het stroomlijnen van financiële informatie, het optuigen van een meer robuuste planning- en controlcyclus en het nemen van stappen die de academie financieel weer gezond moeten maken. Dat is een meerjarig proces waarin we gefaseerd, zonder het primaire proces van het onderwijs te schaden, toe werken naar een gezonde financiële huishouding. De overschrijding van 2022 is met -2 miljoen fors, vrijwel in het geheel te wijten aan incidenten zoals ziekte en uitval van personeel, inhuur externe vervanging, stijgende energieprijzen en inflatie van materiaalprijzen.

In 2022 is verder door Lauwaert een vervolg gemaakt met het formuleren en uitwerken van een nieuw aanstellingsbeleid. De werkgroep die deze belangrijke opdracht droeg, heeft grote stappen gezet naar een systeem dat eerlijk, transparant en uitlegbaar is naar alle medewerkers van de academie. Goed werkgeverschap binnen de huidige wet- en regelgeving en cao hbo is de basis van het nieuwe aanstellingsbeleid. De uitwerking van het nieuwe aanstellingsbeleid begint in 2023 en zal naar verwachting twee jaar in beslag nemen. Duidelijk is wel dat het een grote omwenteling betekent voor met name de docenten van de academie die veelal als zzp'ers of met kleine, tijdelijke aanstellingen aan de academie verbonden zijn.

Andere speerpunten voor het College van Bestuur, in 2022 maar ook daarna, zijn en blijven sociale veiligheid en diversiteit en inclusie. De Gerrit Rietveld Academie staat voor een inclusieve en veilige leer- en werkomgeving voor alle leden van onze gemeenschap. Daarnaast is duurzaamheid een belangrijk punt van aandacht en zorg, we werken toe naar een zo klein mogelijke ecologische voetafdruk en hebben uitgebreid werk gemaakt van onderzoek naar de verduurzaming van het Rietveld gebouw middels een lijvig Conservation Management Plan (CMP). Tot slot werkt de academie toe naar een blijvend herijken van de onderwijsvisie, een goede dialoog en samenwerking tussen onderwijs en onderzoek en tussen deze twee elementen van de academie en onze vele werkplaatsen.

Het academische jaar 2021–2022 konden we in de zomer van 2022 afsluiten met een fysieke eindexamtentoonstelling, de Graduation Show met werk van bijna 160 afstuderende bachelorstudenten en het werk van 78 afstuderende masterstudenten. Dat was voor de zittende en toekomstige studenten, docenten, familie en geïnteresseerd (vak)publiek een prachtig en levendig moment – en eindelijk weer in levenden lijve.

Maaïke Lauwaert
Voorzitter College van Bestuur



Seungji Jo (designLAB), Graduation Show 2022, foto Jordi de Vetten

1. Profiel Gerrit Rietveld Academie

De Gerrit Rietveld Academie is een zelfstandige hogeschool voor Beeldende Kunst en Vormgeving met bekostigde bachelor- en masteropleidingen en staat bekend om de individuele benadering van studenten en de kwaliteit van de uitstroom. De masteropleidingen worden verzorgd onder de naam Sandberg Instituut. Aan de bacheloropleiding Beeldende Kunst en Vormgeving studeerden per 1 oktober 2022 in twaalf afstudeerrichtingen 701 studenten, in 2021 waren dat 724 studenten. Aan de masteropleidingen Autonome Beeldende Kunst, Vrije Vormgeving, Grafisch Ontwerp en Interieur Architectuur studeerden per 1 oktober 2022 143 studenten, in 2021 waren dat 151 studenten.

De Gerrit Rietveld Academie is een internationale hogeschool. Ongeveer 65% van de studenten heeft een niet-Nederlandse nationaliteit; de studenten zijn afkomstig uit 67 verschillende landen. De Gerrit Rietveld Academie ontwikkelt een gemeenschap waarin al deze mensen met oog voor hun geloof, huidskleur of seksuele geaardheid, in wisselwerking met elkaar onderzoek kunnen doen naar hun persoonlijke mogelijkheden en creativiteit.

1.1 Organisatie en Governance

De rechtsvorm van de Gerrit Rietveld Academie is een stichting. De statuten van de stichting zijn gepubliceerd op de website. Het College van Bestuur (CvB) geeft leiding aan de hogeschool en draagt de eindverantwoordelijkheid. Het College van Bestuur bestaat sinds september 2022 na een wijziging van de bestuurs- en managementstructuur in plaats van drie leden uit één lid en wordt terzijde gestaan door een secretaris. Daarnaast zijn er drie directeuren (Bachelor, Master en Bedrijfsvoering), waarmee gezamenlijk het MT wordt gevormd. De kaders voor het functioneren van het CvB zijn vastgelegd in een bestuursreglement en die van de directeuren en MT in een directiereglement.

De Raad van Toezicht, bestaande uit vijf leden, is belast met het toezicht op het College van Bestuur. De kaders voor het functioneren van de RvT zijn vastgelegd in bovengenoemd bestuursreglement en in de statuten. Daarnaast is er een toetsingskader opgesteld voor de Raad van Toezicht, dat de leidraad is van het handelen van de Raad. Het toetsingskader is op de website gepubliceerd.

De onderwijsorganisatie bestaat uit afdelingen die geleid worden door hoofddocenten (bacheloropleiding) en afdelingshoofden (masteropleidingen). Het onderwijs wordt ondersteund door middel van een groot aantal werkplaatsen. Taken die het gehele terrein van het onderwijs bestrijken zijn centraal ondergebracht in een aantal stafafdelingen, zoals de afdeling Financiën, Studentenzaken, ICT, Personeelszaken, Huisvesting, Facilitair Beheer en het Bestuurssecretariaat.

De inspraak van personeel en studenten vindt plaats via de Medezeggenschapsraad (MR) met vertegenwoordigers uit alle geledingen van de academie. De MR heeft zeven studentleden en zeven medewerkersleden. Een ambtelijk secretaris ondersteunt de Medezeggenschapsraad.

Het College van Bestuur bestond tot 1 september 2022 uit:

- Mevrouw G.A. van Eenennaam
(voorzitter, portefeuillehouder bedrijfsvoering)
- De heer J.H. Bey
(lid, portefeuillehouder masteronderwijs)
- De heer B.S.H. Zegers
(lid, portefeuillehouder bacheloronderwijs)

Van 1 september tot 1 november 2022 fungeerde de heer C. in 't Veld als interim-voorzitter, tevens enig lid van het College van Bestuur.

Op 1 november 2022 trad mevrouw M.G.E. Lauwaert aan als voorzitter, tevens enig lid van het College van Bestuur.

TOEPASSING BRANCHECODE GOVERNANCE

De Gerrit Rietveld Academie – een hbo-instelling – onderschrijft de branchecode goed bestuur van de Vereniging Hogescholen. Naleving van deze code wordt jaarlijks gemonitord. De academie voldoet aan de (publicatie)verplichtingen uit de code.

1.2 Kengetallen

Studentenaantallen per 1 oktober 2022.

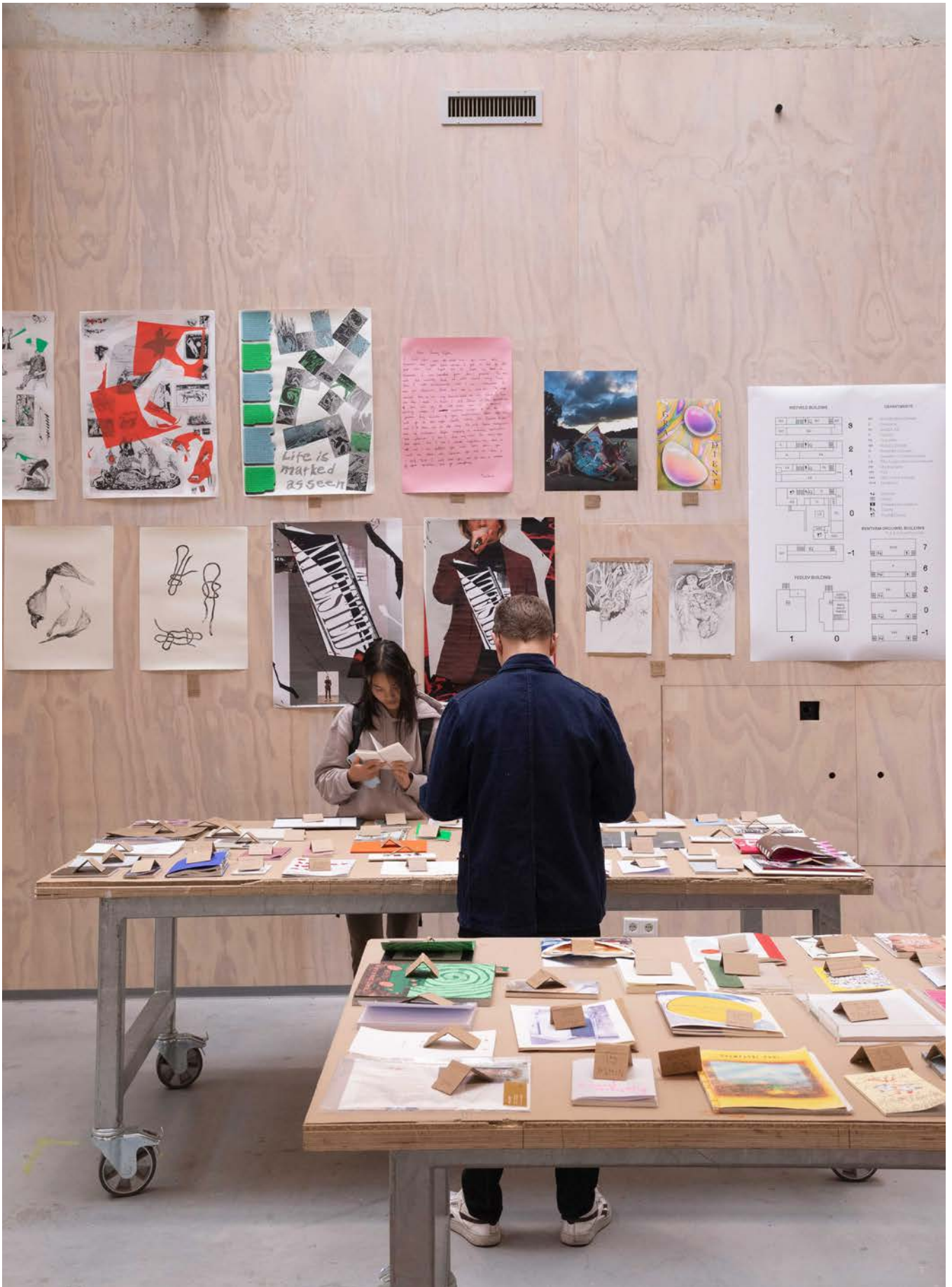
STUDIEJAAR	VOLTijd		DEELTIJD		TOTAAL	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
AFDELINGEN BACHELOR						
PROPEDEUSE BACHELOR ART & DESIGN						
Basisjaar	140	152	30	37	170	189
HOOFDFASE BACHELOR ART & DESIGN						
Beeldende Kunst ¹	100	104	23	28	123	132
VAV – moving image	90	89			90	89
Fotografie	16	18			16	18
Keramiek	29	25			29	25
The Large Glass	29	25			29	25
Image and Language	18	21			18	21
Architectural Design	21	21			21	21
designLAB	39	40			39	40
Jewellery – Linking Bodies	16	12			16	12
Grafisch Ontwerpen	63	63			63	63
Mode	36	40			36	40
TXT	30	29			30	29
DOGtime Unstable media			21	20	21	20
TOTAAL HOOFDFASE BACHELOR	487	487	44	48	531	535
TOTAAL BACHELOR	627	639	74	81	701	724

1 Beeldende Kunst in deeltijd wordt aangeduid als DOGtime Expanded Painting.

STUDIEJAAR	VOLTijd		DEELTijd		TOTAAL	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
AFDELINGEN MASTER						
SANDBERG INSTITUUT						
Autonome Kunst / Fine Art	17	16			17	16
Critical Studies	12	12			12	12
Vrije Vormgeving / Dirty Art Department	19	23			19	23
Interieurarchitectuur / Studio for Immediate Spaces	19	23			19	23
Ontwerpen / Design	21	23			21	23
Re: Master Opera	14				14	
F for Fact (new/extended)	17				17	
Aangepast Studietraject		1				1
Disarming Design		17				17
F for Fact		11				11
Ecologies of Transformation	11	12			11	12
Blacker Blackness	13	13			13	13
TOTAAL MASTER	143	151			143	151

STUDIEJAAR	VOLTijd		DEELTijd		TOTAAL	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
AFDELINGEN CURSISTEN						
CURSUSSEN						
Oriëntatiejaar					83	74
Vooropleiding					58	60
TOTAAL CURSISTEN						134

TOTAAL BA	627	639	74	85	701	724
TOTAAL MA	143	151			143	151
TOTAAL HBO	770	790			844	875
TOTAAL CURSISTEN					141	134
TOTAAL HBO EN CURSISTEN GERRIT RIETVELD ACADEMIE					985	1009



Theses shop, Graduation Show 2022, foto Nell Schwan

2. Strategisch Beleid

2.1

Missie, visie en doelstellingen van het onderwijs

MISSIE GERRIT RIETVELD ACADEMIE

De Gerrit Rietveld Academie is een kleinschalige, zelfstandige, internationaal georiënteerde hogeschool voor Beeldende Kunst en Vormgeving. We zetten ons in voor het ontwikkelen, uitvoeren, positioneren en beschermen van onderzoekend en experimenteel kunstonderwijs. Vanuit de praktijk en een kritische betrokkenheid bij de maatschappij stimuleren we de verkenning, bevraging en verbeelding van de wereld, en dragen we bij aan alternatieve discoursen, processen en vormen van maken.

VISIE GERRIT RIETVELD ACADEMIE

1. Perspectief

We bezien de wereld in de eerste plaats vanuit de praktijken en discoursen van de beeldende kunst en de vormgeving: actueel met oog voor het verleden, mondiaal, cross cultureel en met inbegrip van de uitwisselingen met andere domeinen, zoals wetenschap en filosofie.

2. Beeldende kunst en vormgeving

We beschouwen de beeldende kunst en de vormgeving als veelvormige en beweeglijke velden van experiment, en als disciplines waarin denken en maken zich actief tot elkaar verhouden.

3. Kunstonderwijs

We staan voor onderzoekend en experimenteel kunstonderwijs dat de vrijheid garandeert om eigen keuzes te maken en afwijkende manieren van werken en beschouwen te exploreren. Onze docenten en studenten benaderen hun werk vanuit een autonome, onderzoekende en kritische houding; ze bevragen de premissen van hun vak en verhouden zich bewust tot de wereld.

4. Leren

In ons onderwijs gaan we uit van de intellectuele gelijkheid van docent en student. Ze zijn deelnemers aan een gezamenlijk leerproces, dat tegelijkertijd een groepsproces is waarin iedereen invloed op elkaar heeft. Leren is voor ons een aanstekelijke activiteit, die zich van kleine groepen uitstrekt tot alle gemeenschappen binnen de Gerrit Rietveld Academie en hun verbindingen met de wereld erbuiten.

5. Verantwoordelijkheid

We zijn primair verantwoordelijk voor de ontwikkeling van onze studenten en daarmee voor het opleiden van volgende generaties kunstenaars en ontwerpers, die de artistieke praktijk kunnen voortzetten en verdiepen. We zijn medeverantwoordelijk voor hun positie in de samenleving. Als onderwijsinstituut, werkgever en als instelling die in het culturele veld naar buiten treedt, dragen we verantwoordelijkheid voor het vak en voor haar beoefenaren. Meer dan ooit achten we ons verantwoordelijk voor een open cultuur waarin alle studenten, docenten en medewerkers zich thuis kunnen voelen. We nemen verantwoordelijkheid voor ons aandeel in de verwezenlijking van een humane en leefbare wereld door te streven naar een bewuste omgang met elkaar en met de materie. In alles zijn we ervoor verantwoordelijk dat we een plek van de kunst zijn.

6. Kunst en de wereld

Beeldend kunstenaars en ontwerpers bevragen de wereld vanuit de verbeelding, helpen haar te duiden en beter te begrijpen. Ze scheppen andere werelden en geven vorm aan alternatieven. Zonder dat ze de pretentie hebben problemen op te lossen, ontwikkelen ze nieuwe visies en leggen ze verbanden die andere perspectieven op de wereld bieden en onvermoede benaderingen van vraagstukken mogelijk maken.

7. Buitenwereld

Als Gerrit Rietveld Academie benoemen we de waarde van de kunstbeoefening die we voorstaan en helpen we onze afgestudeerden een maatschappelijke positie te verwerven.

Dit betekent niet alleen dat we onze studenten voorbereiden op de wereld. We moeten de wereld ook klaarmaken voor de kunst. We tonen het werk van onze afgestudeerden, ondersteunen hen en brengen hen onder de aandacht. We laten ons horen in het publieke debat, waar we het belang van onderzoekende, experimentele praktijken benadrukken. Door te laten zien hoe kunstenaars en ontwerpers de wereld bevragen en verbeelden, en hoe ze nieuwe werelden scheppen, kan de wereld zich tot de kunst verhouden, en kunnen de kunst en vormgeving een maatschappelijke werking hebben.

8. Status en schaal

Zelfstandigheid en kleinschaligheid zijn noodzakelijk voor ons onderwijs. Ze zorgen ervoor dat we wendbaar zijn, snel kunnen inspelen op ontwikkelingen en ons op alle niveaus direct tot de praktijk van de kunst en vormgeving verhouden. Kleinschaligheid maakt korte lijnen mogelijk, evenals decentrale besluitvormingsprocessen waarin verschillende onderdelen van de organisatie met elkaar in dialoog zijn. Kleinschaligheid is een voorwaarde voor hechte gemeenschappen waarin iedereen door intensief contact van elkaar kan leren. Zelfstandigheid biedt daarbij de beste kansen op een inhoudelijk betrokken bestuur, dat de praktijken van de beeldende kunst en vormgeving leidend laat zijn in zoveel mogelijk werkwijzen en beslissingen.

9. Samenwerking

Om sterk te staan in de complexe, veranderlijke wereld neigen kunstenaars en ontwerpers naar samenwerking en vormen van collectiviteit. Onze studenten doen dat ook: ze nemen verantwoordelijkheid voor hun aandeel in het onderwijs en ontplooiën binnen en buiten onze muren gezamenlijk initiatieven. Als instelling beschouwen we het

delen van verantwoordelijkheden en het actief aangaan van samenwerking als dé manier om de veelheid aan visies en expertise die in de academie aanwezig is te benutten en als een voorwaarde voor een decentrale besluitvorming waar vele stemmen in doorklinken. Deelname aan netwerken en samenwerkingsverbanden is voor ons als kleine instelling een manier om de mogelijkheden van ons onderwijs te verruimen, inzichten uit te wisselen en sterker te staan bij de uitvoering van onze missie en prioriteiten.

10. Leerschool

Als Gerrit Rietveld Academie zijn we reflectief en erop uit onszelf voortdurend te ontwikkelen. We zijn een zelflerende instelling en een leeromgeving voor iedereen die bij ons betrokken is.

DOELSTELLINGEN VAN HET BACHELORONDERWIJS

In de bacheloropleiding begeleiden we de studenten bij hun zoektocht naar een eigen uitdrukkingstaal, een eigen denktaal en een eigen positie als maker. De studenten ontwikkelen een persoonlijke manier van werken en een visie op hun discipline, het discours en de werelden waartoe ze zich verhouden. Bewustwording van de constructie van de eigen blik speelt daarbij een rol, maar ook de vraag hoe de eigen zoektocht en het eigen perspectief zich verhouden tot die van anderen. Samenwerken en processen delen zijn fundamenteel. Doel van de opleiding is dat de student zich aan het einde van de studie met een eigen stem en vanuit een eigen positie, individueel of samen met anderen, als kritische, onderzoekende maker tot de wereld verhoudt.

Docenten hebben grote vrijheid in het samenstellen van hun programma. De praktijkdocent vervult primair de rol van



Inès Vivier (Mode), Fashion Show 2022, foto Sanne Peper



Kilian Mercadié (Mode), Fashion Show 2022, foto Sanne Peper

kritische bevrager, die door middel van een dialoog waarin het werk van de student centraal staat het inzicht van de student in het werkproces en de resultaten probeert te vergroten. Deze vorm van begeleiding moedigt de student aan in toenemende zelfstandigheid te studeren. Het theorie-onderwijs wordt gegeven vanuit een veelheid aan perspectieven. Het is erop gericht de reflectie vanuit de theorie te stimuleren, referentie- en begrippenkaders beschikbaar te maken en de studenten bekend te maken met zienswijzen, denkwijzen en discoursen. De maakprocessen van de studenten worden mede begeleid door de werkplaatsen.

Onze bacheloropleiding is een volledige studie tot beeldend kunstenaar of ontwerper. Dat wil zeggen dat de afgestudeerden in staat zijn om individueel of samen met anderen een eigen praktijk op te zetten. Typerend voor de Rietveld is dat het onderwijs niet naadloos op de veronderstelde bestaande beroepspraktijk aansluit. We leiden niet op voor posities, maar zetten de studenten ertoe aan om vanuit hun eigen drijfveren vele mogelijkheden te verkennen, te bevragen en er een persoonlijke visie op te ontwikkelen. Het idee daarachter is dat een sterk ontwikkelde intrinsieke motivatie en een onderzoekende geest voor afgestudeerden doorslaggevend zijn om een interessante plek in de wereld te vinden.

DOELSTELLINGEN VAN HET MASTERONDERWIJS

Uitgangspunt van het onderwijs aan het Sandberg Instituut is dat de studenten al een praktijk hebben, en daarmee professionele bagage en een idee van hun positie in de wereld en hun discipline. Het onderwijs is gericht op het 'scherpstellen' van die positie: ze verwerven meer inzicht in hun praktijk, verruimen en herdefiniëren die, en verdiepen hun visie. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de studenten zich ontwikkelen tot een geradicaliseerde versie van zichzelf als kunstenaar of ontwerper. Dat vooronderstelt een gespecialiseerde manier van handelen en een radicale stellingname, die de basis vormen van een zelfstandige praktijk. In het ontwikkelingsproces speelt het collectief een belangrijke rol. De studenten leren met en van elkaar. Zo delen ze bijvoorbeeld kennis die ze al hadden voor de start van de studie.

Het laatste decennium heeft het Sandberg Instituut een omslag gemaakt van een oriëntatie op de disciplines naar de maatschappij. Van de studenten wordt verwacht dat ze vanuit een onafhankelijke positie een bijdrage aan de wereld leveren. Ze doen daarvoor onderzoek en laten vanuit hun perspectief als kunstenaar of ontwerper zien hoe de samenleving functioneert, of zou kunnen functioneren. Het

onderwijs helpt ze hun onderzoekende, reflectieve en analyserende vermogens verder te ontwikkelen, evenals een kritische en onafhankelijke houding. De studenten geven zelf sturing aan processen en zijn bereidwillig om met anderen samen te werken. Ze zijn betrokken bij wat er speelt in de maatschappij en politiek, en brengen een diepgewortelde nieuwsgierigheid daarnaar in hun werk tot uitdrukking.

TWEE PERSPECTIEVEN OP ONDERWIJS

Het bachelor- en het masteronderwijs aan de Gerrit Rietveld Academie vertegenwoordigen verschillende perspectieven. Is het onderwijs in de bachelor een vorm van *learning by doing*, in de master gaat het om een meer bewust *learning by acting*. Masterstudenten vertrekken vanuit kennis van hun discipline en een visie op hun positie en zijn zich bewust van hun acties en artistieke vrijheid, die ze toepassen en zelf inperken. De bacheloropleiding is vrijer en opener, en meer gericht op bewustwording. De masterstudent heeft een onafhankelijker, kritische houding en is bij binnenkomst al bezig met een onderwerp. De student in de bachelor oefent zich in de omgang met de eigen interesses en zoekt een eigen positie als maker, de masterstudent maakt vanuit een al gemarkeerde positie een ontwikkelingsproces door. De inzet daarvan is om de eigen praktijk en in het verlengde daarvan de discipline en het vak te verdiepen, te versterken, op te rekken en te radicaliseren.

Bachelor- en masterstudenten verhouden zich op verschillende manieren tot de wereld. In de bacheloropleiding zijn de studenten nog bezig hun eigen voorkeuren en mogelijkheden ten aanzien van media, disciplines en onderwerpen te verkennen. Expliciet engagement komt voor, maar wordt niet van de student verwacht. Bij het Sandberg functioneren de studenten in reële praktijksituaties en wordt van hen verwacht dat ze zich verdiepen in de maatschappij, en dat ze hun werk en kwaliteiten als instrumenten inzetten. Deze verschillen zijn niet absoluut. Het gaat om accenten, en aan beide kanten zijn er uitzonderingen.

2.2 Speerpunten gevoerd beleid 2022

AANSTELLINGSBELEID

In 2019 is de academie gestart met een traject om het aanstellingsbeleid te herijken. Het doel was om dit, in overeenstemming met één van de prioriteiten uit het Instellingsplan, als CvB samen met de organisatie op te pakken om te kijken op welke punten er tot ontwikkeling en verbetering gekomen kon worden. Er werd een werkgroep opgericht waar CvB-leden en MR-leden inzaten. Deze werkgroep kwam met een plan van aanpak en rapportage op basis waarvan in 2022 een coördinator werd aangesteld om de uitgangspunten van het nieuwe beleid concreet uit te werken en een implementatieproces te ontwerpen. Het nieuwe beleid zal met ingang van 2023 gefaseerd gedurende twee jaar ingevoerd worden, opdat de organisatie de veranderingen kan absorberen (zie ook paragraaf 6.1). Het CvB was en blijft hierover in gesprek met de MR, de vakbonden en de Kunstenbond. Naast dit gesprek vindt er jaarlijks regulier overleg plaats met de vakbonden, waarin het aanstellingsbeleid ook een punt van aandacht is.

SOCIALE VEILIGHEID

Sociale veiligheid was ook in 2022 een actueel onderwerp en is uiteraard een noodzakelijke randvoorwaarde voor werken en studeren op de Gerrit Rietveld Academie. Het vraagt om een integrale aanpak; het versterken van sociale veiligheid en het tegengaan van ongewenste omgangsvormen vindt op verschillende niveaus en met diverse methodes plaats. In 2022 zijn de volgende stappen genomen om de sociale veiligheid te versterken:

- Het ontwikkelen van een Code of Conduct en het organiseren van feedback op het concept daarvan door een werkgroep onder leiding van Ayesha Ghanchi en Afiah Vijlbrief. De gedragscode – een levend document dat jaarlijks herijkt zal worden – werd voor het eerst gedeeld in september 2022. Naar verwachting is een tweede versie medio 2023 gereed;
- Beleid wordt vastgelegd en aangevuld om de sociale veiligheid doorlopend te versterken, onder meer door het opstellen van protocollen;
- Continuering van het confidants project (laagdrempelige aanspreekpunten voor studenten door getrainde alumni);
- Vergroting van de zichtbaarheid en vindbaarheid van bestaande voorzieningen en procedures.



senakirfa a. (TXT), Graduation Show 2022, foto Jordi de Vetten

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

Trainingen personeel

In 2021 heeft het CvB in het kader van diversiteit en inclusie samengewerkt met Afiah Vijlbrief, onderzoeker, moderator en trainer op het gebied van diversiteit, inclusie, racisme en discriminatie en vraagstukken rondom LHBTIQ+. Afiah heeft twee bijeenkomsten gemodereerd, waarin zij kennis heeft overdragen waarmee in deelgroepen actief is gewerkt. Onderdeel van haar opdracht was ook om tot een rapport van aanbevelingen te komen. Daaruit kwam onder meer naar voren dat er behoefte was aan training van docenten. Er is als gevolg daarvan is een cyclus trainingen opgestart, geheten *Teachers in Conversation*. Deze trainingen werden goed ontvangen en het aanbod loopt in 2023 dan ook door.

Unsettling

Unsettling Rietveld Sandberg is een meerjarig initiatief dat gericht is op het realiseren van een radicaal inclusieve academie. In 2019 bracht Unsettling, in opdracht van het CvB, samen met de organisatie het beleid betreffende diversiteit en inclusie genaamd Framework for Action tot stand. In het Framework for Action komen prioriteiten, aandachtsgebieden, handreikingen en acties samen om diversiteit en inclusie in zoveel mogelijk lagen te wortelen. Daarnaast verweeft Unsettling door middel van een extracurriculair educatief programma onderwijs, kennis, perspectieven en netwerken met de academie. Zo worden diversiteit en inclusie geleidelijk een onderdeel van de academiegemeenschap, zowel op het gebied van onze bewustwording als ons handelen.

Unsettling heeft in 2022 diverse outreach-activiteiten en samenwerkingen gecontinueerd met partners en organisaties, onder andere in Amsterdam-Zuidoost. Eén daarvan is Rietveld op Proef, een programma waarin jonge mensen tussen de 16 en 21 jaar met diverse culturele achtergronden kennis kunnen maken met de academie via workshops onder leiding van docenten van de Gerrit Rietveld Academie. Zij nemen plaats in de werkgroep Amsterdams Akkoord Hoger Onderwijs en EDI Roundtable. Daarnaast heeft Unsettling ook een signalerende functie in geval van discriminatie en racisme en ongewenst gedrag.

Verder is Unsettling ook in 2022 betrokken geweest bij het monitoren van het welzijn van studenten en staf, het begeleiden van studenten en werden de corona committees door hen voorgezeten. Tot slot coördineert Unsettling kleinschalige projectbudgetten die het CvB ter beschikking heeft gesteld aan de Student Unions, die zich richten op specifieke groepen van studenten om hen te ondersteunen. Eens in de zes weken heeft Unsettling een bijeenkomst met het CvB om te adviseren over alle bovengenoemde zaken.

DUURZAAMHEID EN ECOLOGIE

Eén van de speerpunten uit het Instellingsplan 2020-2025 is duurzaamheid en ecologie. Als instelling die staat voor een bewuste omgang met maakprocessen, mag van de Gerrit Rietveld Academie worden verwacht dat we op deze punten een uitgesproken beleid voeren. In 2022 hebben we daar onder meer vorm aan gegeven door het opstarten van het project Urgent Ecologies, waarin vertegenwoordigers

uit alle geledingen – onderwijs, staf, studenten en directie – nadenken over hoe de academie duurzamer te laten zijn en werken. Een van de initiatieven die daaruit voortkwam was het introduceren van een veganistisch kantine-aanbod. Daarnaast is er onder meer een onderzoeksgroep van studenten over ecologie gevormd en is er een programma opgestart voor docenten om een ecologische focus te bevorderen. Uiteraard is duurzaamheid naast andere factoren een element van betekenis geworden bij het nemen van beslissingen over het onderhoud van gebouwen en installaties.

TRANSITIE NAAR EEN NIEUW BESTUURLIJK MODEL

Op 1 september 2022 heeft de overgang van een collegiaal driekoppig CvB naar een eenkoppig CvB met daaronder drie directeuren plaatsgevonden. Deze overgang werd in 2021 ingezet met een besluit van de RvT in samenspraak met het toenmalige CvB en de MR. Het studiejaar 2022–2023 is het eerste bestuursjaar van de huidige voorzitter van het College van Bestuur, Maaike Lauwaert, die op 1 november 2022 is aangetreden, na een overbruggingsperiode van twee maanden onder leiding van een interim-voorzitter. Beiden hebben voortvarend gewerkt aan de realisatie van doelstellingen op onder meer het gebied van financiën, aanstellingsbeleid en sociale veiligheid.

KWALITEITSAFSPRAKEN

Zie hoofdstuk 5 voor een uitgebreide verantwoording van de Kwaliteitsafspraken.

NATIONALE STUDENTEN ENQUÊTE (NSE)

In 2022 hebben we voor de tweede keer deelgenomen aan de Nationale Studenten Enquête (NSE). Het responspercentage onder de studenten aan de Gerrit Rietveld Academie was 39%. De sfeer op de eigen afdelingen werd, net als vorig jaar, van alle punten het best beoordeeld. Het laagst scoort de academie op voorbereiding op de beroepspraktijk. Dit is een doorlopend aandachtspunt waaraan onder andere wordt gewerkt door initiatieven voor alumni, zoals Elephant Trails (in 2023 omgedoopt tot Rietveld Mulch). Voor meer informatie over de NSE-uitslagen zie 3.5.2 *Onderzoeken Kwaliteitszorg*.

MTO EN ONDERZOEK OPDRACHTGEVERSCHAP

In het voorjaar van 2022 zijn ook medewerkers en zzp'ers verbonden aan de academie bevraagd. De uitkomsten worden in 2023 uitgewerkt en gedeeld, waarbij zal worden aangegeven hoe deze onderzoeken zijn/worden opgevolgd, ook in relatie tot de herijking van het aanstellingsbeleid. Voor meer informatie zie 3.5.2. *Onderzoeken Kwaliteitszorg*.

PUBLIEK, PROFILERING EN NETWERKONTWIKKELING

De Gerrit Rietveld Academie organiseert jaarlijks terugkerende evenementen met een publiek karakter die onder andere gericht zijn op het profileren van het werk dat op de academie wordt gemaakt, het vergroten van de zichtbaarheid van de academie en het versterken van het netwerk dat het werkveld verbindt aan het onderwijs. Het merendeel van die evenementen vindt plaats op het niveau van

de onderwijsafdelingen die met (maatschappelijke) partners evenementen organiseren. Daarnaast is er de publieke conferentie van Studium Generale in het Stedelijk Museum Amsterdam. Tijdens deze week vindt daar ook Rietveld Uncut plaats, waar diverse studenten de kans krijgen hun werk te exposeren. Ook organiseert Public & Projects – de communicatie- en projectafdeling van de academie voorheen bekend als Buro Rietveld – diverse activiteiten gericht op de zichtbaarheid van de academie, het publieksbereik en het ontwikkelen van netwerken.

SAMENWERKINGEN IN 2022

De Gerrit Rietveld Academie werkt structureel en op ad hoc basis samen met een groot aantal organisaties in binnen- en buitenland. Samenwerkingen worden aangegaan met partijen waarmee in gezamenlijkheid het onderwijsaanbod voor de studenten kan worden verrijkt. Denk hierbij aan culturele instellingen als het Stedelijk Museum Amsterdam, het Frans Hals Museum, FOAM, of Het Nederlandse Instituut voor Beeld en Geluid, ISO Amsterdam, Het HEM, NEVERNEVERLAND, De Nationale Opera, the One Minutes, Building Beyond (Prince Claus Fonds), Framer Framed, DOOR Open Space, OT301, Melly Rotterdam, HipHopHuis, kennisinstututen als de KNAW, Vrije Universiteit Amsterdam, Hogeschool van Amsterdam, Atria, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht en Universiteit van Amsterdam en mediapartners als de Volkskrant, De Groene Amsterdammer, Metropolis M of Mister Motley.

Daarnaast is de academie onderdeel van ARIASnl, een samenwerkingsverband op het gebied van onderzoek van alle Amsterdamse hoger onderwijsinstellingen. ARIASnl richt zich op het versterken van de samenwerking tussen de instellingen in het onderzoek in de geesteswetenschappen en de kunsten, onder andere door het creëren van ruimte voor derde cyclus trajecten in de kunsten. Sinds 2017 vinden er jaarlijks diverse netwerkbijeenkomsten plaats waarbij er zowel inhoudelijke als beleidsmatige kennis wordt uitgewisseld over onderzoekstrajecten tussen de verschillende instellingen. Daarbij worden ook onderzoekers van buiten de ARIAS-cirkel uitgenodigd, zodat er uitwisseling en netwerkvorming plaatsvindt. Daarnaast neemt de academie deel aan CoECI, een nationaal kennis- en innovatienetwerk voor de creatieve industrie, waarin samengewerkt wordt met de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten en Inholland.

2.2.1 Terugblik Gerrit Rietveld Academie

OPEN DAG RIETVELD ACADEMIE

De Open Dag in januari is hét moment om inzicht te krijgen in alle vakafdelingen en werkplaatsen en om de verscheidenheid aan onderwijsvormen op de academie te ontdekken. De Open Dag voor extern publiek kon begin 2022 vanwege de coronamaatregelen alleen digitaal plaatsvinden, dit leidde voor de tweede keer tot een online Open Dag voor de Rietveld Academie. Na de zomer vond nog een vijftal online voorlichtingsactiviteiten plaats. Zie ook 4.2.1 *Werving en opvang bacheloropleiding* voor een uitgebreidere toelichting.

FASHION SHOW

De Fashion Show vond plaats op 24 juni 2022 in de Centrale Markthal in Amsterdam. Er waren twee shows van elk ca. 45 minuten. Hier presenteerden eindexamenkandidaten van de afdeling Mode hun projecten. Er kwamen ruim 750 bezoekers op af. Onder begeleiding van Public & Projects en de modeafdeling is een PR-campagne ontwikkeld door student Grafisch Ontwerpen Hagar van der Knijff, die naast het logo, posters, crew badges en Instagramafbeeldingen, ook een aparte website ontwikkelde met meer informatie over het programma en de collecties. Er is een aftermovie gemaakt door Martine Stig. Voor de PR gericht op de mode- en designers zijn Martijn den Boer en Jan Schoon ingeschakeld. De shows genereerden vooral online veel aandacht, zoals op de websites van Fashionclash, Amsterdam Fashion Week en op de website van sponsor Keep an Eye Foundation.

GRADUATION SHOW BACHELOR

De Graduation Show – de eindexamententoonstelling in juli – vond als vanouds in het echt op de academie plaats – en niet geheel of gedeeltelijk online als in de coronajaren. Dit was geweldig vanwege de grote waarde die het tonen van het afstudeerwerk heeft voor zowel de student zelf als ook voor familie, vrienden en professionele relaties.

Zoals elk jaar zijn alle projecten gedocumenteerd door een team van fotografen (twee fotografie-alumni, twee fotografiestudenten) en voor het derde jaar op rij hebben VAV-alumni (dit jaar: Mayis Rukel & Kleoniki Stanich) korte video's gemaakt van het getoonde werk. Dit werd in eerste instantie gedaan door het beperkte aantal bezoekers vanwege COVID-19, maar dit initiatief is voortgezet omdat driedimensionale en bewegende projecten meer baat hebben bij videodocumentatie dan fotodocumentatie en om zo de projecten ook zichtbaar en inzichtelijk te maken voor degenen die de tentoonstelling niet kunnen bezoeken. De video's zijn gepubliceerd op Vimeo.

RIETVELD REVIEW(ED)

Voor de derde keer is Rietveld Review(ed) georganiseerd als randprogrammering van de Eindexamententoonstelling. Een onafhankelijke, externe commissie is gevraagd om te reflecteren op de eindexamententoonstelling als geheel en om actuele tendensen en thema's binnen de tentoonstelling in kaart te brengen. Zij selecteerden een aantal projecten van afstuderende studenten die deze observaties ondersteunden, waarvan vervolgens een videoportret is gemaakt. Deze zijn online gepubliceerd en werden getoond tijdens een publieke screening op de Theorietrap, met een inleiding door Maaïke Lauwaert. Ook bij de werving worden deze video's gebruikt, zoals tijdens de Open Dag in januari 2023. Zo blijven de afstudeerprojecten zichtbaar en kunnen deze internationaal onder de aandacht worden gebracht.

RIETVELDTV

RietveldTV is de maandelijkse tv-show van de Rietveld Academie. De show wordt elke laatste zaterdag en zondag van de maand om 22.40 uur uitgezonden op AT5 en is daarna voor eeuwig online te vinden op Vimeo, onze website en sociale media. Elke maand wordt een alumnus uitgenodigd om de vaste twaalf audiovisuele minuten te gebruiken als

framework voor de ontwikkeling van een nieuw werk. In 2022 werden afleveringen gemaakt nog in het kader van Rietveld Review(ed) 2021.

EIGHT CUBIC METERS

Eight Cubic Meters is een openbare tentoonstellingsplek van acht kubieke meter in de binnenstad van Amsterdam. Acht keer per jaar is er een nieuwe tentoonstelling van Rietveld studenten, die 24/7 te bezoeken is in de Sint Nicolaasstraat. Dit is sinds 2013 onder begeleiding van Public & Projects. In 2022 verzorgden voornamelijk alumni de tentoonstellingen in Eight Cubic Meters.

DE 3PACKAGEDEAL

De 3Packagedeal is een project geïnitieerd door Bureau Broedplaatsen en het Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK), het AFK verstrekt een subsidie van € 22.500. Public & Projects begeleidt de selectieprocessen van een jonge kunstenaar in samenwerking met de Appel Arts Center en FOAM. In 2022 werd Masha Volkova verkozen, een Rietveld alumnus (designLAB 2021) en voorgedragen door de Rietveld Academie.

BERLAGEFONDS

Op 17 maart 2022 heeft de jury van het Berlagefonds, bestaande uit voorzitter Yvonne Grootenboer (Public & Projects a.i., Medezeggenschapsraad), Lyuba Matyunina (extern jurylid; Rietveld alumnus, Beeldende Kunst 2014) en Richard Niessen (extern jurylid; Rietveld alumnus, Grafisch Ontwerpen 1996) alle aanvragen beoordeeld. De jury heeft in totaal 46 aanvragen ontvangen van studenten uit dertien verschillende afdelingen. Het totale bedrag dat beschikbaar was voor ondersteuning van de afstudeerprojecten bedroeg € 6.000. Na zorgvuldige beoordeling van de aanvragen heeft de jury besloten steun toe te kennen aan:

- Enzo De Tandt, Mode
- Laëtitia Delauney, designLAB
- Tindra Eliasson, Beeldende Kunst
- Luca Heydt, VAV – moving image
- Victoria Hoogstoël, VAV – moving image
- Mila Landreau, Grafisch Ontwerpen
- Sallymarie Nikolajsen, The Large Glass
- Simon Pillaud, Fotografie
- Giovanni Salice, Architectural Design
- Pam Sikkink, VAV – moving image

CAMPAGNES EN BROCHURE

Bijzonder aan de PR-campagnes van de Rietveld Academie is dat deze worden ontworpen door (laatstejaars)studenten van de afdeling Grafisch Ontwerpen als onderdeel van hun



Sharan Bala (Beeldende Kunst), Graduation Show 2022, foto Dawid Dobosz

afstuderen. Deze campagnes worden begeleid door Public & Projects, het team dat zich ontfermt over de communicatie van jaarlijks terugkerende projecten zoals de (online) Open Dagen, Graduation Show en Studium Generale. Begin 2022 is ook een nieuwe brochure gepubliceerd, ontworpen door student Grafisch Ontwerpen Marie Gertsen. De digitale middelen zijn altijd uitdagend en creatief en laten zo zien waar de Rietveld Academie voor staat. De posters verfraaien bovendien het stadsbeeld.

THE RIETVELD SOCIETY

Diverse projecten voor en vaak door alumni met als vast onderdeel de Rietveld Society Update: een maandelijks digitale nieuwsbrief met evenementen van, voor en door alumni. Voortbordurend op Elephant Trails, dat is gelanceerd in 2021, vonden twee tours plaats voor alumni, waar ook studenten welkom bij waren. Hierover meer in 3.1.3 Activiteiten en projecten. In 2022 werden bovendien de voorbereidingen getroffen voor Rietveld Mulch en de Alumni Index, beide te lanceren in 2023.

2.2.2 Terugblik Sandberg Instituut

Het Sandberg Instituut herbergt naast de academiebrede Medezeggenschapsraad en Student Council verscheidene interne organisaties, zoals de Sandberg Circle, die vanuit een eigen invalshoek een kritische blik werpen op de organisatie, en die via discussie en door het bevragen van de beleidsontwikkeling op verschillende onderwerpen meewerken aan verbeteringen.

Ook zijn er verschillende werkgroepen, projecten en initiatieven ontstaan (mede vanuit de Kwaliteitsafspraken zoals Urgent Ecologies, de Redactieraad voor intercurriculaire programma's en confidants) met aandacht voor een diversiteit aan onderwerpen en vraagstukken, waarbij ook aan de prioriteiten uit het Instellingsplan gewerkt wordt.

TUTOR CIRCLE

In 2022 werd de Tutor Circle opgezet. Dit is een groep van verschillende docenten, voorgedragen door afdelingshoofden. Ze zullen worden gevraagd om binnen hun afdeling best practices over succesvolle onderwijsformaten te verzamelen en een afdelingsvisie op pedagogie en didactiek te ontwikkelen, en beleid of praktische verbeteringen aan te dragen die de ervaring van docenten centraal stellen. Als instituut kunnen we deze groep om advies vragen, maar ze functioneert ook als een groep voor onderlinge uitwisseling, kan van elkaar leren en terugkoppelen naar de afdelingen. Het beleid wordt gefinancierd via het Nationaal Programma Onderwijs van de Nederlandse overheid.

GRADUATION SHOW MASTER

In 2022 is de afstudeertentoonstelling van het Sandberg Instituut georganiseerd in Amsterdam Zuid, in veelal bijzondere monumentale gebouwen die op loopafstand van elkaar lagen. De verschillende presentaties van afdelingen waren verspreid over de voormalige rechtbank Parnassusweg, de Thomaskerk, de voormalige Kunstkapel in het Beatrixpark en brouwerij Butcher's Tears. De show had in totaal ongeveer 1.650 bezoekers en markeert het derde jaar met een stijgende lijn in het aantal bezoekers.



Open Dag 2022, foto Jordi de Vetten

COMMUNICATIE – PUBLIC SANDBERG

Public Sandberg (PS) organiseert publicaties en tentoonstellingen die de ontwikkelingen, onderwerpen, mensen en activiteiten van het Sandberg Instituut zichtbaar maken. In 2022 werden uitgaven gerealiseerd voor de Open Dag en de Graduation Show, dit keer ook met hybride activiteiten. De website werd verder ontwikkeld en functioneert inmiddels als een rijke bibliotheek.

PS bleef ook in 2022 zijn positie ontwikkelen als een curator- en redactie bureau gebaseerd op de gemeenschap van de masteropleidingen voor Beeldende Kunst, Design en Architectuur. Dankzij een team van gastschrijvers, fotografen, web-ontwikkelaars, de web-bibliothecaris, redacteur en curator werkt PS aan de representatie, archivering, alumni-relaties en algemene gemeenschapsvorming van het Sandberg Instituut.

HUISVESTING

De coronamaatregelen liepen ten einde in het jaar 2022. De noodzakelijke aanpassingen aan het interieur bleven daardoor een deel van het jaar in stand. Ook werd gebruik gemaakt van enkele tijdelijke externe locaties voor de tijdelijke programma's waar binnen de academie geen passende plek voorhanden was: Oldschool aan de Gaasterlandstraat (Disarming Design) en DOOR bij de NDSM (Re:master Opera).

LOCATIE RESIDENTIE

De *residence* voor buitenlandse gastdocenten bevindt zich aan de Amstelveenseweg. Het onderhoud en de ontvangst worden geregeld door een oud-student.

2.2.3 Terugblik bedrijfsvoering

FINANCIËN

De afdeling Financiën vond eind 2022 na een periode waarin interim controllers wegens ziekte van de vaste controller de afdelingen leidden een controller die zich voor de uitdaging gesteld zag om de academie financieel meer in control te brengen. Dat is gelukt; er is een verbeterplan, waar onder een structurele monitoring van de uitgaven, dat uitgevoerd wordt.

Planning & Control

In 2022 heeft de academie de planning- en controlcyclus verbeterd. Er is een nieuwe rapportagetool ontwikkeld en er is een realistische planning gemaakt voor de begroting, de kwartaalrapportages, de prognoses en de verslaggeving. De financiële planning- en controlcyclus bestaat, naast de begrotingsopstelling en budgettoewijzing, de eindverantwoording in de financiële jaarverslaggeving en de opstelling van het financieel meerjarenperspectief, uit actief budgetbeheer.

De realisatie wordt periodiek geëvalueerd ten opzichte van de toegewezen budgetten. Hierbij wordt door de budgethouders verantwoording afgelegd over (mogelijke) verschillen tussen de toegewezen budgetten en de (tussentijdse) budgetrealisatie.

Er is een bijgestelde meerjarenbegroting ontwikkeld, die gericht is op de verbetering van het meerjarig financieel perspectief. Hierbij wordt er zorg voor gedragen dat de kwaliteit van het onderwijs intact blijft.

STUDENTENZAKEN

Met de komst van een nieuw hoofd Studentenzaken en key user waait er een andere wind op de afdeling. Er is een omslag gemaakt naar het denken in processen in plaats van taken, waardoor er beter zicht komt op het totaal aan werkzaamheden van de afdeling en de werkdruk per persoon.

Tot 2022 konden kandidaten en studenten zich alleen met een aanmeld- inschrijfformulier aanmelden en inschrijven. Studentenzaken is in gesprek gegaan met Studielink en CACI om dit proces te automatiseren. In november is gestart met het openzetten van Studielink voor het aanmeldproces voor kandidaten voor collegejaar 2023-2024. Met CACI is er een start gemaakt om het aanmeldproces te optimaliseren.

Ook in dit verslagjaar is door corona besloten om de toelatingssprekuren en toelatingsexamens online te faciliteren voor zowel de bachelor als de cursussen.

PERSONEELSZAKEN

In 2022 heeft de afdeling zich vooral geconcentreerd op behoud van kwaliteit van de dienstverlening. De regeling duurzame inzetbaarheid is actief gecommuniceerd en ingezet binnen de diverse afdelingen. Het spaarsaldo duurzame inzetbaarheidsuren is aanzienlijk teruggebracht in vergelijking met 2021 (33% afname).

Als gevolg van het einde van de coronapandemie werken de meeste medewerkers weer op de academie. Het thuiswerken beperkt zich voornamelijk tot de staf en neemt niet meer in beslag dan 25% van de werktijd.

Aanstellingsbeleid

De herziening van aanstellingsbeleid is ook dit jaar een belangrijk onderwerp binnen de academie geweest. Door de complexiteit van de materie, gecombineerd met de beperkingen door de coronacrisis tot en met maart en de wisseling van CvB, duurt het traject langer dan eerder werd voorzien. De transitie is begin 2023 in werking gezet en zal naar verwachting twee jaar in beslag nemen.

FACILITAIRE ZAKEN

Alhoewel 2022 begon met een lockdown en flinke beperkingen als gevolg van de coronapandemie, stond 2022 vooral in het teken van het leven op de academie na corona. Facilitaire Zaken heeft veel tijd besteed om een enorme toename van activiteiten op de campus mogelijk te maken. De vragen vanuit gebruikers waren namelijk anders dan voor en tijdens de coronacrisis. Inmiddels is de dienstverlening aangepast aan de huidige eisen en wensen. In 2022 is er ook weer tijd besteed aan de voorbereiding en uitvoering van diverse grotere projecten. Zie voor meer informatie 8. *Materiële voorzieningen en milieuzorg.*

Gebouwen

In 2022 is er weer jaarlijks onderhoud gepleegd aan de gebouwen en de installaties en heeft groot onderhoud aan de klimaatinstallaties plaatsgevonden. Ook is er op de 1ste

etage van het Benthem Crouwel gebouw een vergaderruimte gerealiseerd en op de 5de etage van het BC-gebouw een geluidsediting ruimte. Er zijn geen grote bouwkundige aanpassingen in de gebouwen gedaan, wel is het voegwerk in de monumentale geveldelen van het Rietveldgebouw, de gietvloer in de zetterij en de verlichting in de gymzaal vervangen. Op het eigen terrein is het rioolleidingnet vervangen en de hellingbaan is gerenoveerd en geschilderd.

Inkoop

De afdeling heeft een aanbesteding afgerond voor het vervangen van de vuilwaterinstallatie. De opdracht is verstrekt en de installatie zal in de zomer van 2023 vervangen worden. Ook zijn er grote stappen gezet in de aanbesteding voor beheer en onderhoud van de werktuigbouwkundige installaties. De aanbesteding is begin 2023 afgerond, waardoor de opdrachtnemer in het voorjaar 2023 met de werkzaamheden heeft kunnen beginnen.

Duurzaamheid

In het kader van onze verantwoordelijkheid voor een duurzame, ecologisch vriendelijker en CO2-neutrale academie heeft de kantine in november een proef gedaan met een compleet veganistisch aanbod. De proef was succesvol en er is ingezet om vanaf september 2023 te starten met een 100% *plant based* kantine.

In 2022 is de laatste hand gelegd aan het Conservation Management Plan voor het Rietveld gebouw. Inmiddels is er onder leiding van Facilitaire Zaken een projectgroep opgericht om gedane voorstellen uit te werken. Dit is nodig zodat de academie kan bepalen welke stappen er de komende jaren ondernomen zullen worden om aan het Klimaatakkoord van Parijs te voldoen.

ICT

De afdeling ICT is druk geweest met het operationele beheer. Het gaat daarbij om gebruikersondersteuning, het verhelpen van storingen, het organiseren van en toezien op de beheerwerkzaamheden die de leveranciers voor ons uitvoeren en het onderhouden van onze ICT-infrastructuur. Maandelijks vindt er een onderhoudsronde plaats om ervoor te zorgen dat de software die we gebruiken *up to date* is, goed functioneert en er geen kwetsbaarheden zijn in de IT-omgeving.

ICT heeft veel aandacht geschonken aan projecten op het gebied van informatiebeveiliging en privacy, in 2022 een zeer actueel thema vanwege de cyberaanvallen op onderwijsinstellingen. Eén van de projecten betrof het inrichten van de basis van het informatiebeveiligingsbeleid, zoals het beveiligen van laptops, het controleren van toegangsrechten in verband met gevoelige data, het aanscherpen van de beveiliging van de administratieve accounts en de wijzigingsprocedure.

Op basis van maandelijks *security scans* van een externe leverancier wordt bekeken welke maatregelen nodig zijn om de beveiliging van de ICT-omgeving te optimaliseren. Voor twee softwareapplicaties, namelijk Osiris en HR2day,

is Single Sign On (SSO) en Multi-Factor Authenticatie (MFA) ingevoerd. Dit wordt in 2023 verder doorgevoerd voor de andere applicaties.

Met het oog op privacybescherming zijn in 2022 nog meer verwerkersovereenkomsten afgesloten met relevante partijen die worden bijgehouden in het verwerkingsregister. Aan de verschillende stafafdelingen zijn demonstraties gegeven over de wettelijke verplichtingen van de academie op het gebied van de AVG.

Tot slot heeft ICT in 2022 een aantal verkenningen uitgevoerd en voorbereidingen getroffen met betrekking tot de toekomst van de ICT-omgeving. De huidige omgeving is *end of life* en wordt in 2023 vervangen. Ook zijn voorbereidingen getroffen voor het overgaan van documentbeheer op de server naar documentbeheer in de cloud via Teams.

WERKPLAATSEN

In het najaar van 2022 zijn de voorbereidingen gestart voor een werkplaatsdag. Tijdens deze dag komen alle werkplaatsmedewerkers bij elkaar om te praten over kwesties en vraagstukken, zoals hun relatie tot onderwijs en onderzoek, hun positie in de organisatie en hoe kennisoverdracht tussen de oudere en jongere medewerkers bevorderd kan worden. De werkplaatsdag heeft begin februari 2023 plaatsgevonden.

Vanuit de Kwaliteitsafspraken is weer geïnvesteerd in meer capaciteit in een klein aantal werkplaatsen en in de voortzetting van de aanstelling van de Coördinator of Matter. Deze coördinator fungeert als materiaalexpert, helpt studenten bij de technische uitvoering van hun werk en vervult een verbindende rol tussen de bachelor- en de masteropleiding en de werkplaatsen.

Daarnaast hebben er twee edities van het Practicum Generale plaatsgevonden. Dit is een reeks workshops georganiseerd door de werkplaatsen, waarbij zowel bachelor- als masterstudenten op een laagdrempelige manier kennis kunnen maken met de werkplaatsen, hun medewerkers, technieken en methodes. De workshops zijn zeer goed ontvangen. In 2023 vinden er opnieuw twee edities plaats, inclusief een speciale dag voor docenten en staf om de relatie tussen het onderwijs en de werkplaatsen te versterken.

In 2022 is met mate geïnvesteerd in faciliteiten en uitbreiding of vervanging van machines. Een grote investering in nieuwe servers voor de mediawerkplaats is doorgeschoven naar 2023.

INTERNE COMMUNICATIE

Het intranet bleef een belangrijk onderdeel van de informatievoorziening van de Rietveld gemeenschap. In januari is de Synigo Pulse app toegevoegd en gelanceerd; met deze app kunnen studenten via hun telefoon het intranet bezoeken of een plek boeken in een van de werkplaatsen. Ook stonden er weer interviews met nieuwe medewerkers op het intranet om hen te introduceren aan de gemeenschap. De nieuwssectie bood opnieuw een goede weergave van alle bezigheden op de Rietveld en de verschillende Sharepointsites (sub-pagina's van stafafdelingen en werkplaatsen) gaven de meest recente informatie.

Daarnaast werd de gemeenschap geïnformeerd over activiteiten en huishoudelijke mededelingen via de schermen bij de entree en in de tweewekelijkse mailing GRA Fortnightly.

2.3 Vooruitblik 2023

In 2023 gaan we verder met het realiseren van een nieuw aanstellingsbeleid, een gezonde financiële huishouding, diversiteit en inclusie, duurzaamheid en ecologie en sociale veiligheid. Daarnaast maken we een begin met het formuleren van nieuw beleid in de opmaat naar een nieuw te ontwikkelen Instellingsplan 2026–2030. Daarin zullen maatschappelijke, culturele en economische veranderingen gereflecteerd worden alsook het besef dat technologie een steeds dominantere rol speelt in het leven van mensen en daarmee ook in het werkproces van docenten en studenten.

Speerpunten en ambities voor het jaar 2023 zijn:

- Uitwerking en start implementatie van het nieuwe aanstellingsbeleid;
- Stroomlijnen interne processen zodat medewerkers minder werkdruk ervaren, informatie beter vindbaar is en kennis makkelijker gedeeld kan worden;
- Het beleid en de structuur voor sociale veiligheid verder uitwerken en aanpassen waar nodig;
- De diversiteits- en inclusieambities blijvend agenderen en implementeren in dialoog met Unsettling en de academie gemeenschap;
- Verder ontwikkelen van de visie, het beleid en de structuur voor onderwijs en onderzoek en de relatie tussen beiden;
- Doorgaan met het monitoren van de financiële processen om tot een gezonde financiële organisatie te komen en;
- Het verder ontwikkelen van een integraal beleid voor duurzaamheid en ecologie, dat raakt aan hoe wij werken (denk aan niet-toxische materialen in de werkplaatsen), waar we werken (verduurzaming van het Rietveld gebouw is hierbij een speerpunt), de mensen waarmee we dit alles mogelijk maken (uitputting van personeel tegen gaan) en natuurlijk de studenten en de vakgebieden waarvoor we dit alles doen (een voedende en menselijke leeromgeving bieden).

2.4 Nationaal Programma Onderwijs

2.4.1 Beschrijving impact COVID-19 en coronamaatregelen op de organisatie

In 2022 werden de coronamaatregelen langzaam versoepeld na een harde lockdown. Het jaar brak aan tijdens de derde COVID-19 lockdown, maar gedurende de daaropvolgende maanden werden de maatregelen afgebouwd. Uiteindelijk vervielen de laatste maatregelen in maart 2022. Hierdoor zag het onderwijs er in 2022 anders uit dan dat in 2021 en 2020. Het onderwijsaanbod van de Gerrit Rietveld Academie viel in 2021 en 2022 onder de uitzonderingsregeling voor praktijkonderwijs. Hiermee gaf de overheid onderwijsinstellingen ruimte om een uitzondering te maken op de maatregelen om praktijklessen aan te bieden, te toetsen en examineren op locatie, en ondersteuning te bieden aan examenstudenten en kwetsbare studenten. De afdelingshoofden werd gevraagd om het onderwijs in te richten naar 50% aanwezigheid en 50% online. De onderwijsafdelingen bepaalden welke lessen ze op welke manier aanboden en wie wanneer aanwezig mocht zijn. Ook de werkplaatsen waren in principe toegankelijk, maar alleen op afspraak en met inachtneming van de



Shop, Graduation Show 2022, foto Jordi de Vetten

veiligheidskaders (afstand, beperken van aantal aanwezigen, mondkapjes etc.). Vanzelfsprekend was de opluchting groot toen studenten, docenten en staf weer vaker op de academie mochten komen.

In deze eerste maanden van 2022 was het coronacrisisteam nog actief om de landelijke ontwikkelingen te bespreken en het CvB van belangrijke informatie en adviezen te voorzien. De door studenten opgerichte corona *committees* sloten begin 2022 aan bij bestuursvergaderingen, zodat zij direct advies en feedback konden geven. In maart werd het coronacrisisteamoverleg omgedoopt tot crisisteamoverleg, waarin onder meer werd gesproken over de oorlog in Oekraïne en de impact hiervan op de Gerrit Rietveld Academie.

2.4.2 Plan en besteding coronaenveloppe

PROCES BESTEDINGSPLAN 2021 EN 2022

Het NPO-bestedingsplan 2021 van de Gerrit Rietveld Academie werd opgesteld met de corona committees van Rietveld (bacheloropleidingen) en Sandberg (masteropleidingen), de Student Council en de Medezeggenschapsraad. Met deze groepen is onderzocht op welke vlakken extra hulp het meest urgent was. Op basis van deze inventarisaties zijn de bestedingsdoelen geformuleerd. Het CvB heeft op 11 november 2021 met de plannen ingestemd, de MR heeft op 29 november 2021 ingestemd en de RvT heeft op 1 december 2021 de begroting goedgekeurd, waar het NPO-bestedingsplan onderdeel van is. Het bestedingsplan 2022 werd op 18 maart 2022 goedgekeurd door het CvB. Op 25 april 2022 stemde de MR met het plan in. De RvT keurde de plannen als onderdeel van de begroting 2022 goed.

ONTWIKKELINGEN BESTEDING CORONAENVELOPPE IN 2021 EN 2022

THEMA 1: SOEPELE IN- EN DOORSTROOM

Bestedingsdoel: Pilot programma extra groep Basisjaar – gereserveerd budget € 68.000

Het Basisjaar is het eerste jaar van de vierjarige bacheloropleiding Beeldende Kunst en Vormgeving. Op de Gerrit Rietveld Academie doorlopen alle studenten het Basisjaar voordat zij aan een specialisatie beginnen. Het programma is gericht op een intensieve kennismaking met tal van opvattingen, begrippen en werkmethoden, met als doel deze te verbinden aan eigen interesses en mogelijkheden. In het studiejaar 2022-2023 is een extra groep aan het Basisjaar toegevoegd, terwijl het totaal aantal studenten in het Basisjaar gelijk bleef. Hierdoor werden de klassen verkleind en ontstond er meer tijd, aandacht en ruimte voor begeleiding van de individuele student. Dat bevorderde de doorstroom naar de daaropvolgende jaren. In 2023 wordt het pilot programma geëvalueerd. De eerste reacties van docenten en studenten zijn positief.

*Bestedingsdoel: Uitbreiding programma
Study Skills – gereserveerd budget € 40.000*

De Gerrit Rietveld Academie heeft als doel studenten op te leiden tot zelfstandig werkende kunstenaars en ontwerpers. Een goede individuele begeleiding is daarbij van groot belang. Deze begeleiding wordt primair verzorgd door de vakdocenten. In sommige gevallen kan een student echter specifieke begeleiding nodig hebben. Study Skills is een extra programmaonderdeel gericht op het ondersteunen van studenten tijdens hun studie. Studenten kunnen worstelen met problemen rond het werkproces, motivatie of het omgaan met de beschikbare tijd. Uit ervaring weten we dat met wat extra aandacht deze problemen verholpen kunnen worden. Onderwerpen die aan de orde komen zijn: planning, omgaan met kritiek, voorbereiden van de beoordeling, hoe om te gaan met groepsprojecten, balans tussen privé en studie, vraagstukken en kansen op het gebied van gezond leven, omgaan met stress en tegenslagen enzovoort. Naast de bekostiging van dit programma, werd er in 2022 een pilot programma ontwikkeld speciaal voor studenten in het Basisjaar genaamd Basic Skills. Dit programma wordt in 2023 uitgevoerd en geëvalueerd.

THEMA 2: WELZIJN STUDENTEN EN SOCIALE BINDING
MET DE OPLEIDING

*Bestedingsdoel: Confidants, a listening ear –
gereserveerd budget € 20.000*

In 2021 werden NPO-gelden ingezet voor de verdere ontwikkeling van het confidants project, dat eerder vanuit de Kwaliteitsmiddelen werd opgezet. Getrainde confidants benaderden in 2021 en 2022 actief studenten voor een gesprek waarin gevraagd werd hoe zij hun studie ervaren en of zij extra ondersteuning nodig hebben. De confidants hebben een verwijfsfunctie naar bestaande voorzieningen zoals vertrouwenspersonen, de studentendecaan en klachtenregelingen. Wanneer confidants tijdens hun ontmoetingen met studenten op alarmerende situaties stuiten, informeerden zij het coördinatieteam dat de situatie onder de aandacht van het CvB bracht. Naar aanleiding van een evaluatie met confidants en studenten werd in het najaar van 2022 een extra ronde voor eerstejaarsstudenten georganiseerd, omdat juist deze groep studenten moeite had om hun weg naar de bestaande voorzieningen te vinden. Het confidants project wordt in 2023 vervolgd vanuit de Kwaliteitsmiddelen.

*Bestedingsdoel: Extra ondersteuning niet
EER-studenten – gereserveerd budget € 19.000*

In 2021 en 2022 werd er extra ondersteuning en begeleiding geboden aan studenten afkomstig van buiten de Europese Economische Ruimte (EER). Door de coronacrisis werd de kwetsbaarheid van deze groep nog pregnanter. Werk waar deze studenten voor (een deel van) hun inkomen afhankelijk van zijn viel weg, reizen naar het thuisland of juist terug naar Nederland voor de studie gaf veel problemen. Het project heeft drie pijlers: ten eerste is er extra (online) contact voor aankomende studenten na de toelating, om hen goed te informeren over onder andere financiën en woonruimte in Nederland. Ten tweede worden er activiteiten georganiseerd tijdens het studiejaar om ervaringen uit te wisselen. Ten

derde richt dit project zich op informatievoorziening voor de periode na de studie, met betrekking tot visa en werkmogelijkheden. Dit project wordt in 2023 vervolgd vanuit de Kwaliteitsmiddelen.

*Bestedingsdoel: Initiatief bachelor
onderwijsafdelingen gericht op contactmomenten
tussen studenten – gereserveerd budget € 60.000*

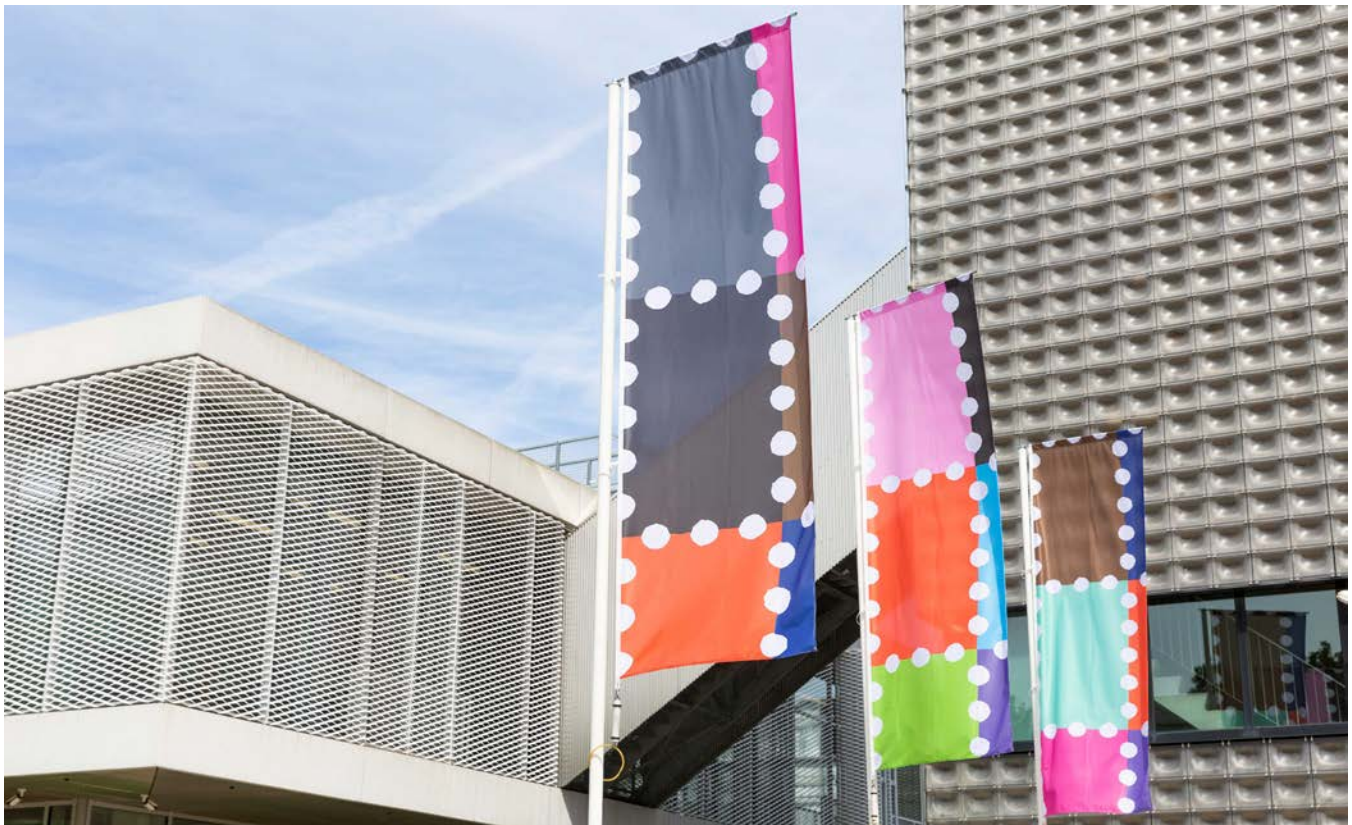
Na de verschillende lockdowns in 2020 en 2021 was er vanuit de onderwijsafdelingen en de studenten een grote behoefte om op afdelingsniveau een activiteit te organiseren, zoals een tentoonstelling, een excursie of ander gezamenlijk project. Dankzij de NPO-middelen konden de onderwijsafdelingen in 2022 dit soort collectieve initiatieven, gericht op sociale cohesie in relatie tot de vakinhoud, intensiveren. De onderwijsafdelingen kozen voor verschillende bestemmingen. Het Basisjaar bezocht gezamenlijk de Documenta in Kassel, Grafisch Ontwerpen reisde naar Georgië en Fotografie naar Sicilië. The Large Glass bezocht Venetië en de studenten van designLAB kozen voor Berlijn. Een dergelijk bezoek is een belangrijk onderdeel in het onderwijs aan kunststudenten, die worden voorbereid op een toekomst in een internationaal werkveld. Dankzij het NPO was er meer budget voor deze activiteiten beschikbaar en was de eigen bijdrage voor studenten lager.

*Bestedingsdoel: Pilot programma feedback studenten
en docenten – gereserveerd budget € 20.000*

Een werkgroep is in 2021 ingesteld om een pilot programma te ontwikkelen met betrekking tot het geven van feedback tussen studenten en docenten. Aan de hand van verbindende communicatie werd een methode ontwikkeld om een gesprek te voeren en feedback te geven op de onderwijsomgeving. Het pilotprogramma werd uitgevoerd bij drie onderwijsafdelingen van de bachelor en één afdeling van de master. De reacties van deelnemers worden meegenomen in de verdere ontwikkeling van de feedback pilot in 2023. Hiervoor is budget gevonden binnen de Kwaliteitsmiddelen. Ook vindt in 2023 een uitgebreidere evaluatie van het pilot programma plaats.

*Bestedingsdoel: Sandberg Tutor Circle –
gereserveerd budget € 40.000*

De Sandberg Tutor Circle werd in 2022 opgericht en is een nieuwe, afdelingsoverstijgende kring van tutoeren, met vertegenwoordigers van alle masterafdelingen. Het NPO-budget werd gebruikt voor extra uren voor de tutoeren. Zij ontwikkelen een visie op pedagogiek en didactiek, reflecterend op het kunstonderwijs tijdens de COVID-19 crisis. Er wordt gekeken naar wat we kunnen leren van onze ervaring van onderwijs tijdens de lockdowns met betrekking tot de ontwikkeling van nieuwe onderwijsprogramma's, zoals welke rol online/hybride onderwijs kan spelen naast het fysieke onderwijs. We geloven dat een goed georganiseerde en geïnformeerde tutorengroep ook zal leiden tot een betere student-ervaring.



Vlaggen, onderdeel van de pr-campagne van de Graduation Show 2022, foto Jordi de Vetten

ANDER THEMA²

*Bestedingsdoel: Ondersteuning
eindexamenstudenten cohort 2020–2021
– gereserveerd budget € 120.000*

De corona *committees* en de Student Council adviseerden het CvB om aandacht te besteden aan de groep studenten die in het studiejaar 2020–2021 afstudeerde. Deze studenten hebben immers de hele COVID-periode impact ervaren op hun studietraject. In het bijzonder bij de tweejarige masteropleidingen betekent dit dat vrijwel de hele looptijd van de studie hierdoor is beïnvloed. Maar ook de bachelorstudenten hebben in een cruciale fase van hun studie de impact van de crisis ervaren. De Gerrit Rietveld Academie beschikt over

het bijzonder kenmerk Kleinschalig en intensief onderwijs. Hierdoor betalen studenten jaarlijks een opslag op het collegegeld van (momenteel) € 500 per jaar. Op advies van de corona *committees* en de Student Council heeft het CvB in 2021 besloten om deze opslag eenmalig kwijt te schelden aan de studenten die in studiejaar 2020–2021 hun diploma behaalden.

2 Het Bestuursakkoord biedt de mogelijkheid om af te wijken van de keuzelijst met thema's en acties. De regeling daarvoor luidt als volgt: Het kan voorkomen dat een instelling tot de conclusie komt dat een actie gewenst is die niet past onder thema's die op de keuzelijst staan, maar gelet op de situatie van die instelling wel effectief en doelmatig zou zijn. Wanneer een instelling om die reden afwijkt van de keuzelijst met acties gelden de volgende randvoorwaarden:

1) Het gaat om een actie gericht op de hoofddoelstelling van het NPO: Het voorkomen of inhalen van studievertraging die is ontstaan door de coronamaatregelen. Deze vertraging kan betrekking hebben op de kwalificerende kant van het onderwijs, maar ook op het gebied van socialisatie en persoonsvorming;

2) De actie heeft de voorkeur van het instellingsbestuur én de medezeggenschap ten opzichte van de interventies op de keuzelijst met acties. Bovenstaande is het geval bij het derde bestedingsdoel dat wij voor 2021 hebben geformuleerd.

NPO GELDEN	FINANCIËLE VERANTWOORDING (IN €) 2021		FINANCIËLE VERANTWOORDING (IN €) 2022		VOORTGANG TIJDENS HET VERSLAGJAAR 2021 EN 2022	TOTAAL BESTEED PER THEMA
	BEGROTING 2021	REALISATIE 2021	BEGROTING 2022	REALISATIE 2022	VOORTGANG VAN DE ACTIES EN MAATREGELEN*	
1. Soepele in- en doorstroom			68.000	68.000	Bestedingsdoel: Extra klas Basisjaar <ul style="list-style-type: none"> ● Personeelskosten: extra uren docenten Basisjaar 	107.000
			39.000	39.000	Bestedingsdoel: Study Skills en ontwikkeling Basic Skills <ul style="list-style-type: none"> ● Personeelskosten: uitvoering Study Skills ● Ontwikkeling pilot programma Basic Skills 	
2. Welzijn studenten en sociale binding met de opleiding	20.000	15.000		21.000	Bestedingsdoel: Confidants project <ul style="list-style-type: none"> ● Personeelskosten coördinator en confidants ● Training ● Ontwikkeling plan van aanpak en communicatie ● Evaluatie met confidants en studenten 	175.000
	19.000	2.000		17.000	Bestedingsdoel: Support voor niet-EU studenten <ul style="list-style-type: none"> ● ersoneelskosten coördinator ● Ontwikkeling plan van aanpak ● Uitvoering programma 	
			20.000	20.000	Bestedingsdoel: Pilot feedback programma <ul style="list-style-type: none"> ● Personeelskosten coördinator en externe expert ● Ontwikkeling plan van aanpak ● Ontwikkeling pilot programma ● Uitvoering pilot programma 	
			40.000	40.000	Bestedingsdoel: Sandberg Tutor Circle <ul style="list-style-type: none"> ● Personeelskosten coördinator en extra uren tutoren ● Ontwikkeling plan van aanpak ● Uitvoering: bijeenkomsten Sandberg Tutor Circle 	
			60.000	60.000	Bestedingsdoel: Vrije invulling onderwijsafdelingen bachelor gericht op contactmomenten tussen studenten <ul style="list-style-type: none"> ● Excursies bachelorafdelingen gelieerd aan de inhoud van het onderwijs 	

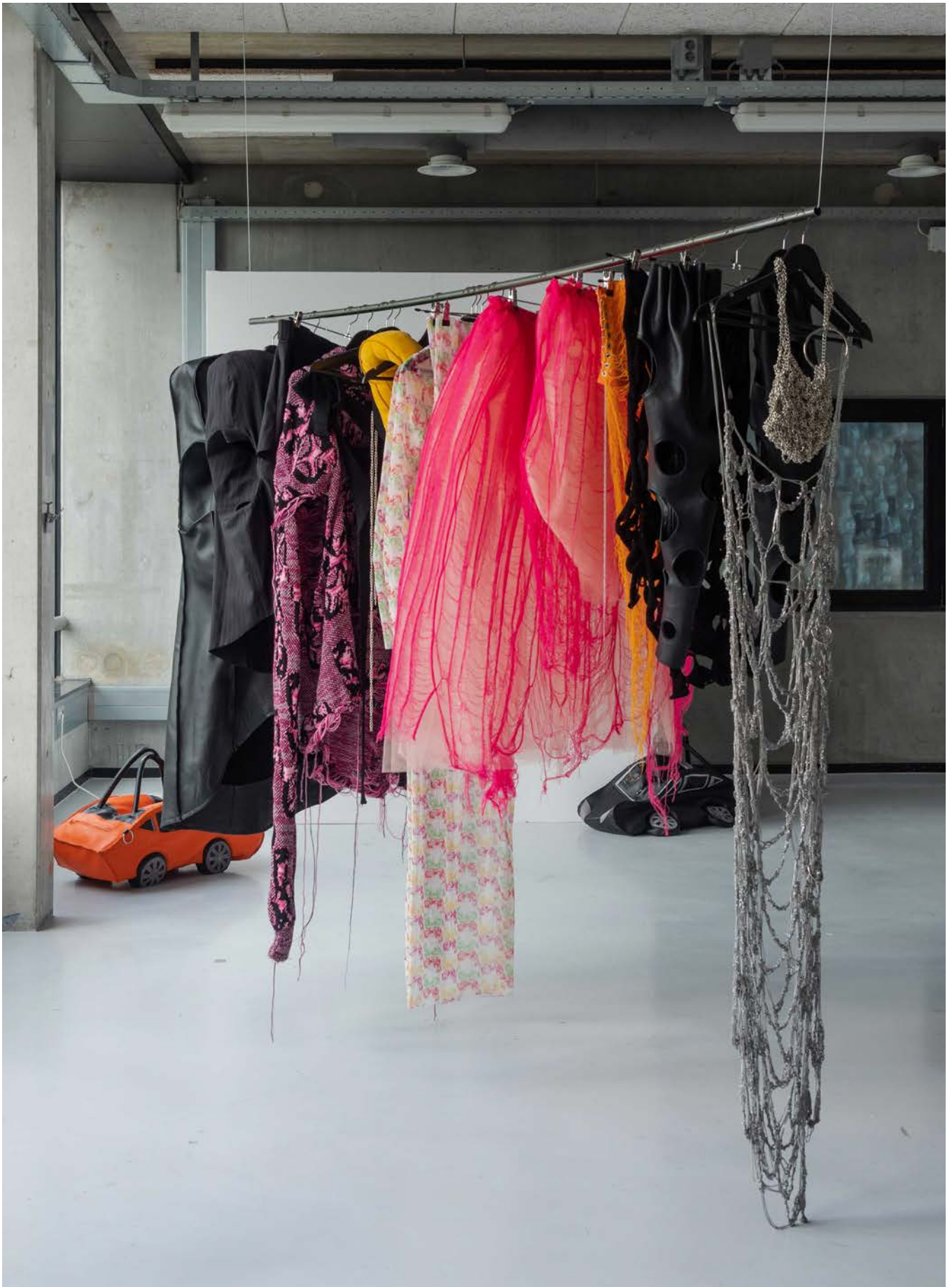
3. Ondersteuning en begeleiding op gebied van stages						
4. Studievertraging en uitval in leraaropleidingen als gevolg van stagetekorten beperken						
5. Ander thema	120.000	104.000			Bestedingsdoel: Ondersteuning eindexamenstudenten cohort 2020–2021 <ul style="list-style-type: none"> • Eenmalige kwijtschelding opslag studenten uit het cohort dat in studiejaar 2020–2021 afstudeerde 	104.000
TOTAAL	159.000	121.000	227.000	265.000		386.000
VERSCHIL		38.000				

De Gerrit Rietveld Academie heeft het budget van € 386.000 in 2021 en 2022 volledig besteed. Het bedrag dat in 2021 overbleef (€ 38.000) werd meegenomen naar het kalenderjaar 2022.

De besteding van de NPO-middelen betreft uitsluitend directe kosten; de gehele ondersteuning heeft plaatsgevonden vanuit de bestaande organisatie. Wanneer in de toekomst weer middelen worden toegekend, worden in de projectbegroting de indirecte kosten meegenomen.



Ciara O'Kelly (Dirty Art Department), foto Tom Philip Janssen



Amanda Bellman (Mode), Graduation Show 2022, foto Konstantin Guz

3.

Onderwijs en onderzoek

3.1 Onderwijsaanbod

ORIËNTATIECURSUS EN VOOROPLEIDINGSCURSUS

De Oriëntatiecursus is een oriënterend traject van 25 zaterdagen, waarbij deelnemers kennismaken met de werkwijze van de Gerrit Rietveld Academie. Tijdens de Oriëntatiecursus kunnen deelnemers ontdekken of een studie in kunst en vormgeving iets voor hen is.

De Vooropleidingscursus is een uitgebreid voorbereidend programma voorafgaand aan de bacheloropleiding Beeldende Kunst en Vormgeving aan de Gerrit Rietveld Academie. Deelnemers volgen lessen tijdens drie tot vier verplichte dagdelen per week.

3.1.1 Onderwijsaanbod bacheloropleiding

AFDELINGEN

De Gerrit Rietveld Academie verzorgt de bacheloropleiding Beeldende Kunst en Vormgeving met twaalf afstudeerrichtingen: Beeldende Kunst, VAV - moving image, Keramiek, The Large Glass, Image and Language, Fotografie, Grafisch Ontwerpen, Mode, TXT (Textiel), designLAB, Architectural Design en Jewellery - Linking Bodies. Alvorens te kiezen voor één van de afstudeerrichtingen doorlopen de studenten het algemeen vormende Basisjaar.

DEELTIJDOPLEIDING (DOGtime)

Naast de voltijdopleiding biedt de academie studenten de mogelijkheid om in deeltijd een diploma te verkrijgen. DOGtime, zoals deze opleiding heet, duurt vijf jaar en heeft een tweejarige propedeuse. In de propedeuse maken studenten onder meer kennis met de verschillende aspecten van de vakdisciplines. Na de propedeuse kunnen de

studenten de keuze maken voor de deeltijdopleidingen (Fine Arts of Design specialisaties): Expanded Painting (EP) en Unstable Media (UM).

RIETVELD UNCUT

De tentoonstelling Rietveld Uncut biedt studenten van alle afdelingen de mogelijkheid om te exposeren in het Stedelijk Museum Amsterdam. Na twee online edities mocht deze tentoonstelling in 2022 weer in het echt plaatsvinden. Van 23 tot en met 26 maart stonden urgente vragen over onze oceanen centraal. De tentoonstelling vond gelijktijdig plaats met de conferentie van Studium Generale. Studenten hebben voorstellen kunnen doen voor het uitwerken van projecten die een inhoudelijke relatie aangaan met het thema van Studium Generale. Naast individuele studentenprojecten hebben verschillende afdelingen een groepsproject ontwikkeld.

De coronabeperkingen trokken op dit moment ook nog een wissel op de beschikbaarheid van personeel, waardoor een reguliere Friday Night, waarbij het Stedelijk Museum op vrijdagavond een speciale avondopenstelling heeft, uiteindelijk niet plaats kon vinden. In plaats daarvan werden de ontwikkelde performances door de dagen heen geprogrammeerd. Verder was er op woensdagochtend een officieel openingsmoment in het Teijin Auditorium en een feestelijke afsluiting in Club Atelier, waarvan de opbrengst van de kaartverkoop werd gedoneerd aan Ukrainians.nl en Sphere/KharkivPride.

Een aantal publicaties van studenten werd verkocht in de Museumshop. Daarnaast werd de tentoonstelling vermeld in bijna alle landelijke en regionale media, zowel papier als digitaal, zoals de Volkskrant, Het Parool maar ook de meer gespecialiseerde kunstmedia als Metropolis M. De speciale website die eerder als digitale tentoonstellingsruimte fungeerde heeft een archief functie gekregen, waarbij de rol van de ontwerpers in het digitale medium in stand blijft en deze per editie een nieuwe identiteit kan krijgen.

Voor Rietveld Uncut werkten Rietveldstudenten en -afdelingen projecten uit onder leiding van de vaste curatoren Tomas Adolfs en Tarja Szaraniec. Naast de afdelingen Jewellery - Linking Bodies, The Large Glass, Fotografie en VAV - moving image, namen er ook individuele studenten deel.

STUDIUM GENERALE RIETVELD ACADEMIE

Studium Generale Rietveld Academie is een jaarlijks terugkerend academiebreed programma dat onafhankelijk denken en maken stimuleert door kennis, reflectie en verbeelding op onorthodoxe en experimentele wijze met elkaar te verbinden. Het programma formuleert elk jaar een transdisciplinair onderzoekstraject rond een urgent thema of een actuele ontwikkeling. Kunstenaars, theoretici, wetenschappers, activisten en cultuurwerkers uit binnen- en buitenland worden uitgenodigd om een breed spectrum aan perspectieven te bieden en dat met studenten verder te ontwikkelen. Studium Generale werkt actief samen met afdelingen en docenten binnen de academie en gaat ook regelmatig samenwerken aan met externe partners.

Na een voorprogramma met en voor studenten van alle afdelingen, met lezingen, performances, filmvertoningen, leesgroepen, workshops en publicaties (een lexicon en een reader), is er jaarlijks een vierdaags conferentiefestival in samenwerking met gastcuratoren. Dit vindt sinds enkele jaren plaats in het Stedelijk Museum Amsterdam en is open voor publiek. Studium Generale werkt sinds 2014 samen met Rietveld Uncut. De presentatie en tentoonstelling van deze projecten valt samen met de conferentie en brengt maken en denken samen.

Het programma van 2021–2022 was *Oceanic Imaginaries. How can we liquefy our ways of being? How can we think from and with the ocean?* Daarbij stonden urgente vragen over onze oceanen centraal. De oceanen werden opgevat als entiteiten die voelen, onthouden en verbinden. In ecologische zin zijn het kritieke zones die een omslag in ons denken en handelen verlangen. Het zijn plekken die onderdrukte verhalen herbergen over trans-Atlantische handel in tot slaaf gemaakten en bootvluchtelingen op de Middellandse Zee. De oceanen kunnen echter ook beleefd worden als ruimtes van transformatie en bevrijding, waarin nieuwe identiteiten en relaties ontstaan.

In mei 2022 vond onder de noemer *The Art of Critique* ook een drietal events op de Rietveld plaats, die het resultaat waren van een samenwerking van Studium Generale met het Frans Hals Museum en curator Melanie Bühler.

Jorinde Seijdel is sinds 2015 hoofd Studium Generale Rietveld Academie. Jort van der Laan is de coördinator van het programma.

3.1.2

Onderwijsaanbod masteropleidingen

VIJF MASTEROPLEIDINGEN

Het masteronderwijs van de Gerrit Rietveld Academie wordt verzorgd door het Sandberg Instituut. Het instituut biedt de volgende opleidingen aan: Fine Arts, Dirty Art Department

(Vrije Vormgeving), Design, Studio for Immediate Spaces (Interieur Architectuur) en Critical Studies.

De tweejarige onderwijsprogramma's bestaan uit een samenhangend geheel van seminars, lezingen, workshops, studiobezoek, ontwikkeling en realisatie van collectief en individueel praktijkwerk en het schrijven van een thesis. Studenten krijgen de ruimte eigen bijdragen te leveren aan de ontwikkeling van het programma. Afdelingen delen zoveel mogelijk informatie over lezingen en workshops die openstaan voor derden. Daarnaast kunnen studenten vanuit alle programma's deelnemen aan facultatieve onderdelen van andere programma's of inter-/extracurriculair aanbod. Regelmatig vinden op de afdelingen programma-evaluaties plaats in een rondetafelgesprek tussen hoofden, studenten en stafleden van het Sandberg Instituut. Dit is aanvullend op de anonieme *surveys* die onder studenten en medewerkers worden afgenomen.

TIJDELIJKE (KORTLOPENDE) MASTERPROGRAMMA'S

Het instituut biedt sinds 2011 tijdelijke masterprogramma's aan, georganiseerd rond specifieke artistieke, educatieve en soms maatschappelijk urgente thema's. Deze programma's worden ontwikkeld door externe professionals die zich met deze thema's in hun praktijk bezighouden. In september 2022 zijn de al eerder aangekondigde nieuwe tijdelijke programma's van start gegaan: F for Fact en Re:master Opera. In de loop van het jaar zijn ook twee nieuwe programma's aangekondigd die verder ontwikkeld worden en in 2023 van start gaan. Het eerste programma is Artificial Times, een tweejarig masterprogramma dat studenten uitnodigt om kritisch om te gaan met muziek, geluid en kunstmatige intelligentie. Het programma wordt geleid door Arif Kornweitz. Het tweede programma, Planetary Poetics, is een tijdelijk masterprogramma in samenwerking met Framer Framed en partners in Mexico en de Democratische Republiek Congo. Het programma richt zich op de zich ontvouwende ecologische catastrofe en onderzoekt nieuwe mogelijkheden voor collectieve verbeelding, creatie en interventie. Het programma wordt geleid door Dorine van Meel.

3.1.3

Activiteiten en projecten

ACTIVITEITENPROGRAMMA BACHELOROPLEIDING

Naast het reguliere lesprogramma krijgen studenten de gelegenheid deel te nemen aan afdelings- en academiebrede activiteiten en projecten. Activiteiten worden deels gefinancierd uit de reguliere middelen, aanvullend worden middelen verworven en worden bijdragen in natura geleverd door projectpartners.

Op donderdag 10 februari konden studenten meedoen aan de Archive Masterclass verzorgd door Image and Language. Deze activiteit werd georganiseerd door Public & Projects. Van 23 maart tot en met 26 maart vonden Rietveld Uncut en Studium Generale plaats in het Stedelijk Museum Amsterdam (zie 3.1.1 *Onderwijsaanbod bacheloropleiding*). Public & Projects begeleidde ook de tentoonstelling *What has Huygens ever done for us?* in Huygens' Hofwijck in



Hyoyeong Chu (Grafisch Ontwerpen), Graduation Show 2022, foto Jordi de Vetten

Voorburg (6 april - 3 juli 2022), een tentoonstelling met werk van studenten Jewellery – Linking Bodies en een publicatie van een student Grafisch Ontwerpen.

Studenten (en alumni) konden zich ook aansluiten bij de Elephants Trails Tour #1 op vrijdag 20 mei door de Prospects-tentoonstelling op Art Rotterdam, georganiseerd door The Rietveld Society (alumnibeleid). Hierbij was extra aandacht voor de presentaties van Rietveld alumni die een bijdrage hebben gekregen van het Mondriaan Fonds en deelnemers konden ook vragen stellen aan het fonds zelf. Op woensdag 9 november volgde Elephants Trails Tour #2 met studenten en alumni door Offspring in De Ateliers. Deelnemers kregen een introductie door een tutor van De Ateliers en bezochten kunstenaars die vroeger op de Rietveld Academie zaten: Annabelle Binnerts (Image & Language 2017) en Johan Roelofs (Beeldende Kunst 2019).

ACTIVITEITENPROGRAMMA MASTEROPLEIDING

Aanvullend op de bekostiging door het ministerie van OCW worden regelmatig aanvullende middelen gevonden om extra activiteiten te financieren. Het afgelopen jaar is door de volgende organisaties financiële ondersteuning/sponsoring geboden ten behoeve van activiteiten van de masteropleidingen: De Nationale Opera (waarbij intensief wordt samengewerkt met het tijdelijk programma Re:master Opera), Het HEM (waarbij er in samenwerking een performance programma werd samengesteld voor Het HEM Closing Party) en het Building Beyond programma van het Prins Claus Fonds (dat een samenwerking met het tijdelijk programma Blacker Blackness had).

3.2 Kennisontwikkeling en onderzoek

3.2.1 Strategie en Visie - Ontwikkelingen onderzoek Gerrit Rietveld Academie

Door onderzoek in het Instellingsplan expliciet als een pijler van de instelling te kwalificeren, is er een extra impuls gegeven aan de inspirerende en innovatieve onderzoekscultuur van de Gerrit Rietveld Academie. De onderzoeksactiviteiten zijn in de afgelopen jaren breder ingebed in de academie, en worden gestimuleerd door ze ruimer te faciliteren. Sinds 2021 wordt er gewerkt aan een overkoepelende, heldere en effectieve onderzoekstructuur die het beleid verder zal verstevigen.

Sinds enkele jaren is een pilotonderzoekstraject opgezet in het kader van het zogenoemde derde cyclus-onderwijs: Creator Doctus (CrD) dat onderzoekt hoe het kunstwerk als onderzoeksresultaat de geschreven dissertatie kan vervangen (zie beneden). Een andere vorm van derde cyclus-onderwijs is het Professional Doctorate (PD), dat hbo-breed sinds 2022 als pilot actief in ontwikkeling is. Door deze initiatieven kan de lijn bachelor – master – derde cyclus binnen de instelling worden doorgetrokken, waardoor onderzoek binnen de Gerrit Rietveld Academie nog beter is geborgd en kan worden begeleid.

In het afgelopen jaar werkte het lectoraat LASP (voorheen LAPS) intensiever samen met het Sandberg Instituut en overlegde het regelmatig met het CvB. Daarbij ging het zowel om het gezamenlijk formuleren van onderzoeksbeleid, het verder ontwikkelen van onderzoekstrajecten zoals de fellows (zie 'Fellowship project' hieronder en Kwaliteitsafspraken 5 in paragraaf 5.2) en de CrD, als om het opzetten van een overkoepelende sub-organisatie voor onderzoek, het Ondersteunend Bureau, bedoeld voor het ontwikkelen van een functiehuis, het implementeren van het aanstellingsbeleid, de kwaliteitszorg, communicatie, planning en control, budgetbeheer en algemene advisering. Het onderzoek aan de academie is verbonden met andere hogescholen en universiteiten binnen onder andere de PD-pilot, ARIAS en het centre of expertise CoECI (tevens een SPRONG groep).

ONDERZOEKSCELLEN EN SANDBERG RESEARCH

Door de vaststelling van drie thema's enkele jaren terug, werd richting en inhoud gegeven aan het beleid voor nieuwe onderzoeksactiviteiten. Deze thema's zijn: Materiality, The City en Artificial Intelligence. Projecten als de fellowships en de CrD worden altijd aan één van die thema's verbonden. Binnen dat kader heeft de CvB-onderzoekstafel personen van binnen en buiten de academie uitgenodigd om initiatieven voor nieuwe onderzoeklijnen aan te dragen.

Sandberg Research is de omgeving waarbinnen nieuwe onderzoekseenheden kunnen doorontwikkelen. In 2022 werd besloten om een nieuw lectoraat te starten onder de noemer Critical Inquiry. Dit lectoraat wordt in 2023 programmatisch verder ontwikkeld door lector Tom Vanderputte, ook hoofd van de master-onderwijsafdeling Critical Studies. De overlap

en verbinding met het masteronderwijs wordt kenmerkend voor dit lectoraat. Daarnaast is er binnen Sandberg Research een aparte cel Journalism opgericht, die thema's/onderwerpen inventariseert waar studenten van zowel bachelor- als masteronderwijs zich actueel mee bezighouden (zoals zichtbaar in afstudeertentoonstellingen, scripties, theses en projecten).

Waar de ontwikkeling en begeleiding van het derde cyclus-onderwijs aanvankelijk hoofdzakelijk door de ene lector in LAPS plaatsvond, zijn er in de nieuwe organisatiestructuur meer mensen betrokken en valt dit onder de 'algemene' onderzoeksstructuur. Door de reorganisatie van onderzoek binnen de academie en recente, landelijke ontwikkelingen wordt de vraag naar het derde cyclus-onderwijs, de ontwikkeling en de implementatie ervan een verantwoordelijkheid van de gehele academie: de meta-discussie over artistiek onderwijs wordt op een algemener niveau gevoerd. TARR (voorheen MTP – zie ook beneden) zal daarin geïntegreerd worden.

Bestudeerd wordt hoe de doorwerking van onderzoek naar onderwijs kan worden verstevigd, welke vorm derde cyclus-onderzoek kan aannemen en welke voorwaarden daarvoor nodig zijn. Op basis hiervan wordt een plan ontwikkeld voor de mogelijke opleiding van masterstudenten en docenten richting het derde cyclus-onderwijs, waarin het meersporentraject (PhD, PD en CrD) wordt meegenomen.



Openingperformance voor de Graduation Show 2022 door Content y Contenido, foto Jordi de Vetten

3.2.2 Lectoraat

LECTORAAT ART & PUBLIC SPACE

In de afgelopen negentien jaar heeft het lectoraat Kunst & Openbare Ruimte/Art & Public Space (LAPS) onder leiding van Jeroen Boomgaard – die op 1 maart 2022 met pensioen ging – een gerespecteerde positie verworven binnen en buiten de academie als onderzoeksgroep en kenniscentrum. In deze periode heeft het lectoraat zich gericht op het ontwikkelen, ontsluiten en presenteren van kennis over kunst en openbare ruimte. LAPS heeft een reputatie opgebouwd in het onderzoeken van fundamentele vragen en principes over kunst, vormgeving en het publieke domein en het openbaar maken van de resultaten door middel van symposia, lezingen, debatten, publicaties, (on site) kunstprojecten en tentoonstellingen.

Het lectoraat LAPS heeft zich in deze jaren gericht op:

- Een theoretisch en methodologisch kader stellen, waarbinnen docenten en studenten van de Gerrit Rietveld Academie kunnen participeren in het onderzoek. Daarbij staat vooral de aard van *artistic research* centraal.
- Het organiseren en managen van de kenniskring en daarmee het bevorderen van multidisciplinaire samenwerking tussen studenten en docenten van de participerende instellingen, kunstenaars, wetenschappers, opdrachtgevers en overheden.
- Het organiseren van manifestaties (symposia, tentoonstellingen e.d.) die het onderzoek maatschappelijk hanteerbaar maken en de publieke discussie bevorderen.
- Het genereren van publicaties over kunst in de publieke ruimte.

In het onderzoek van LAPS en de kenniskring speelden drie thema's een belangrijke rol: de betekenis en functie van de publieke ruimte, de relatie tussen kunst, kunstenaars en publiek en de ontwikkeling van nieuwe visies op kunst en publieke ruimte. Het lectoraat van Jeroen Boomgaard heeft vorm en inhoud gegeven aan praktijkgericht onderzoek en onderzoeksgericht onderwijs binnen de Gerrit Rietveld Academie op het gebied van kunst en publieke ruimte én het stimuleren van de ontwikkeling van een nieuwe visie op dit gebied.

LECTORAAT ART & SPATIAL PRAXIS (LASP)

Op 1 februari 2022 heeft Patricia de Vries het stokje overgenomen van Jeroen Boomgaard als lector. Onder haar leiding wordt het onderzoeksgebied van het lectoraat de komende jaren uitgebreid tot 'De Stad'. Zij zal de rol van kunst en design in het onderzoeksveld van de stad opnieuw definiëren en verder ontwikkelen.

Met de benoeming van Patricia de Vries wil de academie voortzetten wat met LAPS is bereikt en tegelijkertijd een

nieuwe richting inslaan. Hoewel het lectoraat nog steeds tracht onderzoek te stimuleren als deel van de artistieke praktijk en nieuwe vormen van kennis wilt genereren in antwoord op urgente maatschappelijke problemen, is de focus op de publieke ruimte verschoven naar ruimtelijke praktijken. Het lectoraat heeft ook een nieuwe naam gekregen: Art & Spatial Praxis (LASP).

Het lectoraat Art & Spatial Praxis richt zich op artistieke praktijken die onze verbeelding van alternatieve sociale ordes en manieren van leven binnen kapitalistische stadsstructuren verruimen. Voortbouwend op het werk in feministische geografie, Black studies, milieukunde, filosofie en cultural studies, wordt er gestreefd naar een rechtvaardiger, gemeenschappelijker, queer en subversief engagement met onze (stedelijke) omgeving met speciale aandacht voor de voorwaarden.

KENNISKRING

Het doel van de Kenniskring die tot september 2022 werd georganiseerd vanuit LAPS was het stimuleren van onderzoek bij docenten van de opleidingen, zodat zij deze ervaring kunnen verwerken in hun lespraktijk. Om het proces van de onderzoekers beter inzichtelijk te maken werden er in 2022 traject-gesprekken gevoerd zowel met individuele leden als met leden in samenwerkingsverbanden binnen de groep.

Met de komst van de nieuwe lector is in 2022 de afronding ingezet van de meeste projecten binnen de kenniskring. Een nieuwe kenniskring zal in 2023 starten.

ONDERZOEKSPROJECTEN MET MIDDELEN UIT EERSTE GELDSTROOM

Prepper Paradise & The Politics and Aesthetics of the Prepper

In 2022 was Patricia de Vries wetenschappelijk adviseur bij Prepper Paradise, een tentoonstelling en publiek programma in Bureau Europa van curator Ward Janssen. Prepper Paradise werd mogelijk gemaakt door steun van Creative Industries Funds en Fonds 21. Daarbij stond de verbeelding van het einde der tijden in kunst, ontwerp, architectuur en wetenschap centraal. Deze werd gekoppeld aan historische en eigentijdse speculaties over hoe we ons daarop kunnen voorbereiden. Welke politiek en esthetiek gaat er schuil achter de figuur van de prepper?

Onder de titel *The Politics and Aesthetics of the Prepper*, organiseerde het lectoraat een symposium waarin Flavia Dzodan (Sandberg Instituut, Design), Tom Vandeputte (Critical Studies), Ward Janssen (curator), Dennis de Bel (kunstenaar) en Patricia de Vries met elkaar in gesprek gingen over de thematiek van de tentoonstelling.

Inaugurele rede

In september 2022 hield Patricia de Vries haar oratie, waarin zij het nieuwe onderzoeksgebied, de onderzoeksagenda en de nieuwe naam van het lectoraat presenteerde. Verder zette

zij uiteen hoe ze met de verschillende departementen van de Academie zou willen samenwerken.

In tegenstelling tot de retoriek van openbaarheid, diversiteit en inclusie weerspiegelt de stad aanzienlijke uitsluitingen op basis van ras, geslacht, klasse, leeftijd enzovoorts. Door een onderscheid te maken tussen wat als openbare ruimte en wat als privéruimte wordt beschouwd, is de officiële openbare ruimte altijd al exclusief geweest. Openbare ruimten zijn niet alleen het centrum van ongelijke machtsverhoudingen en uitsluitingspraktijken, maar ook een uitdrukking van macht en een onderwerp van politieke controle.

Kunstpraktijken kunnen verschillende posities innemen ten aanzien van de druk die op stedelijk gebied wordt uitgeoefend. Welke posities kunnen worden onderscheiden met betrekking tot de hedendaagse stad? Wat doen kunstenaars vandaag wanneer ze ruimte maken voor andere waarden dan dominante waarden? De onderzoeksgroep Art & Spatial Praxis richt zich op artistieke praktijken die onze verbeelding van alternatieve sociale ordes en manieren van leven binnen stadsstructuren verruimen.

3.2.3

Onderzoeksprojecten met middelen uit tweede en derde geldstroom

COMMONING ZEEBURGEREILAND

Het Lectoraat heeft in 2018 een KIEM-subsidie ontvangen van het Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA voor het project *Commoning Zeeburgereiland*. Hierna is in voorjaar van 2020 een tweejarig onderzoeksproject naar de relatie tussen kunst, ontwerp en nieuwe vormen van gezamenlijkheid gestart op Zeeburg. In 2021 werden verschillende onderdelen van het onderzoek uitgevoerd en uitkomsten gepresenteerd. In 2022 werd Jeffrey Bolhuis toegevoegd aan het team vanuit Waag. Hij realiseerde in datzelfde jaar met Socrates Schouten een experimenteel project waarbij wielemaatjes (verrijdbare, kleine verplaatsbare units) in de buurt werden geplaatst. Ter afronding van het project werd een website en een publicatie gemaakt, die fysiek en online verspreid is.

SMART HYBRID FORMS

Een tweede aanvraag bij NWO/SIA in het kader van Smart Cultures, met als titel: *Smart Hybrid Forms* werd gehonoreerd. Addressing ecological challenges by blurring the lines between biology and technology werd ook gehonoreerd. In dit onderzoek is de Rietveld tweede aanvrager en namens de Rietveld is Alice Smits vanaf voorjaar 2020 van start gegaan met haar onderzoek. De traditionele wetenschapsmethode, die de natuur ziet als een studieobject dat buiten onszelf ligt, is niet meer houdbaar. We moeten nieuwe verhalen vinden over de menselijke relaties met de natuur. Welke nieuwe verhalen kunnen ontstaan als wetenschap en kunst samenkomen. Smart Hybrid Forms richt zich op kunstmatige intelligentie en bio-energie. Beide hebben het potentieel de samenleving te transformeren. De onderzoeksperiode en serie aan events van Smart Hybrid Forms werden in 2022 voltooid met een tentoonstelling in Zone2Source, een serie lezingen en een slotdebat.



Carlotta Stolberg (designLAB), Graduation Show 2022, foto Jordi de Vetten

CLIMATE IMAGINARIES AT SEA

Climate Imaginaries at Sea is een door NWO Route Kunst gefinancierd onderzoeksprogramma dat speculeert op mogelijke toekomst in en rond het water via verschillende artistieke en participatieve onderzoekspraktijken.

Het project wordt geleid door drie samenwerkende lectoraten: Art & Spatial Praxis van de Gerrit Rietveld Academie (GRA), het Lectoraat van de Academie voor Theater en Dans van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten (AHK) en het Visual Methodologies Collective van de Hogeschool van Amsterdam (AUAS). De onderzoeksgroepen werken samen met ARIAS, een platform voor artistiek onderzoek in Amsterdam, en een netwerk van partners waaronder de Tolhuistuin, het Instituut voor Beeld & Geluid en CoECI - Centre of Expertise for Creative Innovation.

De drie lectoraten zullen bijzondere aandacht besteden aan perspectieven die vaak ontbreken in de mainstream debatten over klimaatverandering: materieel, inheems en interspecies onderzoek. Bovendien worden de studenten actief betrokken bij het onderzoek door het ontwikkelen van een verbeeldingsvol engagement met de stijgende zeespiegel als zowel een toekomstig vooruitzicht als een huidige realiteit in verschillende delen van de wereld. Het lectoraat werkt hierbij nauw samen met Nick Axel van Architectural Design en Mercedes Azpilicueta van TXT.

DRAWING WATER TENTOONSTELLING

Tussen 18 en 22 november 2022 presenteerde de studenten van de afdeling Architectural Design de werken die ze ontwikkelden in lessenreeks met architect en kunstenaar Anne Dassing. De leerlingen onderzochten hoe ze hun ideeën over water konden tekenen. Dit heeft geresulteerd in een uiteenlopende collectie aan werken, in diverse media. De tentoonstelling vond plaats in de tolhuistuin en was onderdeel Climate Imaginaries at Sea.

DROMEN OVER POST-PRECARITEIT

De cultuursector van de toekomst, hoe zou die eruit kunnen zien? De urgenties zijn overduidelijk: sociale onveiligheid, teruglopende bezoekersaantallen en een slecht functionerende arbeidsmarkt. Op 21 juni 2022 gingen we in Spui25 in gesprek met kunstenaars, ontwerpers, onderzoekers en docenten van Rietveld, Sandberg en van andere kunstacademies om mogelijke scenario's te verkennen. Hierbij bleven we niet hangen in het herhalen van deze problematiek, maar richtten we ons op consequenties en gevolgtrekkingen. Wat staat de cultuurwerkers van vandaag te doen? Dit programma werd georganiseerd in samenwerking met het HVA lectoraat voor Netwerkcultuur met steun van CoECI.

HENRICK DE KEIJSERPLEIN

Sinds mei 2018 werkt de gemeente Amsterdam samen met verschillende organisaties, bewoners en professionals aan de ontwikkeling van plangebied Henrick de Keijserplein in Amsterdam Stadsdeel Zuid. Het doel van de Gemeente Amsterdam is het versterken van de sociale structuur van het Henrick de Keijserplein waarbij de buurt en alle professionele partijen die een rol spelen op of rond het plein worden betrokken.

Hiervoor zijn verschillende strategieën ontwikkeld. Zo is samen met de buurt een ontwerp gemaakt met een duidelijke focus op het verbinden van bewoners.

Om bij te dragen aan deze doelstellingen wil de gemeente Amsterdam bij dit proces ook kunstenaars betrekken die onafhankelijk en aanvullend advies kunnen geven over de huidige en toekomstige ontwikkeling van het plangebied. Het lectoraat heeft in samenwerking met de masteropleiding Studio for Immediate Spaces (SIS) van het Sandberg Instituut een multidisciplinair team van drie studenten geselecteerd om aan deze vraag te werken. Gedurende de maanden oktober 2022 tot maart 2023 voerde het collectief site-specific en artistiek onderzoek uit op het plein, in nauwe samenwerking met de gebruikers ervan, de gemeente, het lectoraat en Katia Truijten, docent van SIS.

PROTEST APPEALS

Laps participeerde in een NWA-aanvraag naar vormen van protestkunst in Rusland, Belarus en de Oekraïne. De coalitie van deze aanvraag, die onder leiding staat van Ellen Rutten, hoogleraar Slavische talen aan de UvA, bestaat verder uit IISG, Stedelijk Museum Amsterdam en het Van Abbemuseum, Eindhoven. Intussen is door de penvoerder besloten om de aanvraag in te trekken door de veranderende omstandigheden als gevolg van de oorlog.

Gerealiseerde inkomsten voor onderzoek:

2022	
AARD VAN DE GEREALISEERDE INKOMSTEN VOOR ONDERZOEK	GEREALISEERDE INKOMSTEN IN K€
1. Inkomsten 1 ^{ste} geldstroom	799.915
2. Inkomsten 2 ^{de} geldstroom	224.258
3. Inkomsten 3 ^{de} geldstroom	1.200
4. Overige middelen voor onderzoek die niet vallen onder voornoemde categorieën	
TOTAAL	1.025.373

SANDBERG RESEARCH

In 2022 zijn rollen en functies duidelijker benoemd, is het team iets uitgebreid en is er gewerkt aan een nieuw functiehuis voor onderzoek in de academie. Hierdoor is de relatie tussen onderlinge onderzoeksgroepen en LASP duidelijker geworden. Er is een begin gemaakt met het ontwikkelen van een nieuw lectoraat (Critical Inquiry) en de ondersteunende laag is ingericht onder de naam Ondersteunend Bureau.

ARTIFICIAL INTELLIGENCE RESEARCH CELL

Schrijver, onderzoeker en tutor, Flavia Dzodan houdt zich bezig met het onderwerp Artificial Intelligence (A.I.). Binnen dit brede onderwerp richt zij zich voornamelijk op het principe van het algoritme en hoe deze onlosmakelijk verbonden is met het koloniale verleden en daarmee ook met raciale, geslachts-, seksuele of klassenhiërarchieën. Naast haar eigen onderzoek begeleidt zij de tweede CrD-kandidaat Femke Herregraven, voor wie 2022 het derde jaar was van het traject. Ze heeft projecten begeleid van Sandberg fellows 2021/2022 en 2022/2023, ze heeft het Research Café voortgezet en hiervan een collectief project gemaakt met de andere senior onderzoekers en ze hield *tutorials* met studenten geïnteresseerd in AI. In samenwerking met Femke Herregraven en Waag was Flavia mede initiator en organisator van een socratisch symposium onder de titel Deterritorializing Intelligence en in samenwerking met Critical Studies organiseerde zij een seminar series getiteld Embodiement & Desire, over algoritmische technologieën en machines als leraren. Tenslotte is er eind 2022 een nieuwe kenniskring opgestart rondom het thema A.I. geleid door Flavia Dzodan.

Naast de activiteiten als Senior Onderzoeker heeft zij ook lesgegeven aan studenten van Critical Studies, Design, Disarming Design (lente '22) en Master of Opera (herfst '22). Ze was ook betrokken in een adviserende rol in het ontwikkelen van een nieuw tijdelijk programma Artificial Times dat zal starten in het najaar van '23. Naast de onderzoeksactiviteiten binnen Sandberg Instituut heeft Flavia Dzodan Sandberg Research gerepresenteerd bij een evenement georganiseerd door MACBA te Barcelona, waar zij als spreker was genodigd om over kolonialiteit en algoritmes te spreken. Als onderdeel van deze uitnodiging maakte zij ook een podcast aflevering.

KENNISKRING AI

Met de komst van de nieuwe lector Patricia de Vries, is in samenspraak met beleidsadviseur Jaap Vinken begin 2022 besloten om het fenomeen kenniskring te herzien om tot schriftelijke richtlijnen te komen voor het opzetten van een lectoraat. Hiervoor is een reeks besprekingen georganiseerd waarbij aanwezig waren: Flavia Dzodan, Patricia de Vries, Jaap Vinken, Eva Hoonhout en Liza Prins. In oktober heeft deze serie besprekingen geleid tot de nieuwe richtlijnen voor het opzetten van een kenniskring. Met inachtneming van deze nieuwe richtlijnen is er eind 2022 een nieuwe kenniskring gemaakt onder leiding van Flavia Dzodan en met coördinatie door Eva Hoonhout. Hiervoor is in oktober 2022 een open call gemaakt om nieuwe leden te werven. Op deze open call waren er 21 reacties, waaruit vijf personen zijn geselecteerd. De selectie bestaat uit twee alumni van Sandberg (Benjamin Schoonenberg & Mariana Fernández), één Rietveld docent (Zachary Formwalt), één Sandberg hoofd (Barbara Visser) en één extern persoon (Roosje Klap). In december 2022 is de kenniskring van start gegaan.

JOURNALISM RESEARCH CELL

De *Journalism* research cell wordt geleid door journalist en onderzoeker Gabrielle Kennedy. Gabrielle is deze cel gestart vanuit de vraag van het CvB om de ontwikkeling van onderzoek te verbinden met urgente thema's voor onderzoek die niet behandeld worden door de andere gethematiseerde onderzoekscellen. Deze opdracht is ontstaan naar aanleiding van het boek *IN/Search RE/Search* dat Gabrielle Kennedy heeft gemaakt, waarin onder 12 urgente thema's alumni-projecten aan bod komen die gekoppeld zijn aan een media perspectief en een academisch perspectief. In 2022 is er een

symposium georganiseerd onder de titel *In Search of Design and (crime)journalism*. Naast het symposium heeft Gabrielle in 2022 een online platform ontwikkeld wat als archief zal dienen vanaf begin 2023 voor alle projecten en thema's die aan bod komen bij haar activiteiten.

CRITICAL INQUIRY, NIEUW LECTORAAT
IN ONTWIKKELING

Het nieuwe lectoraat Critical Inquiry dat wordt geleid door Tom Vandeputte, is voortgevloeid uit de vraag hoe een onderzoekseenheid gecombineerd kan worden met het masteronderwijs, specifiek voor de afdeling Critical Studies. Hierbij is de idee dat het hoofd van deze (master-)onderwijsafdeling ook een onderzoeksrol kan nemen als lector of senior onderzoeker. Na akkoord voor het opzetten van het nieuwe lectoraat medio 2022, heeft Tom gewerkt aan verschillende modellen voor het functioneren van het lectoraat, in de aanloop naar een officiële start van het lectoraat in 2023. Binnen het Critical Inquiry lectorschap verbindt Tom zich met het thema Ecologie en heeft hij verschillende activiteiten opgezet voor dit thema. Zo heeft hij de onderzoek seminars genaamd 'Green Screens', een initiatief van Tom vanuit de Impuls, voortgezet, heeft hij voor het fellowship traject een onderzoeker aan zijn lectoraat verbonden voor het thema ecological imaginaries en heeft hij in samenwerking met UvA en Sonic Acts een NWO aanvraag opgezet. Eind 2022 is deze aanvraag tot de laatste ronde gekomen waarvoor de uitslag begin 2023 bekend gemaakt zal worden.



Suzanne Adelmeijer (Keramiek), Graduation Show 2022, foto Dawid Dobosz

MATERIALITY RESEARCH CELL

De belangrijkste focus van het werk binnen de materialiteitscel in 2022 lag op het vinden van extra financiële steun voor de derde CrD iteratie die is opgezet om het begrip materialiteit te behandelen.

Aan het eind van het jaar zijn de volgende prioriteiten opgesteld voor 2023:

- Het opzetten en beheren van de 'geefkring' in samenwerking met Buro Bordo en het Prins Bernhard Cultuurfonds. Samen met Buro Bordo zullen verdere samenwerkingsverbanden worden verkend en zal de "circle of experts" verder worden uitgebreid.
- Het zoeken naar een "kwartiermaker" voor het materialiteitstraject die later een soortgelijke functie als Flavia Dozodan of Tom Vandeputte zou kunnen vervullen. Dit omvat het opstellen van een longlist en het opzetten van een selectieprocedure.
- Het opstellen van een longlist voor potentiële kandidaten voor de derde ronde van het CrD over het thema materialiteit. Deze werkzaamheden omvatten het opzetten van een selectieprocedure met als doel dat de functie volgend voorjaar van start gaat.

Voorts vonden in het kader van de cel de volgende activiteiten en opmerkelijke resultaten plaats:

In april 2022 heeft Mark Redele deelgenomen aan een 2 daagse workshop met de Urgent Ecologies werkgroep. De Urgent Ecologies werkgroep is opgezet om een actieplan te presenteren dat duidelijke richtlijnen geeft om te komen tot duurzaam onderwijs binnen de Gerrit Rietveld Academie.

Gedurende 2022 heeft Louise Schouwenberg regelmatig ontmoetingen gehad met de drie fellows die in het kader van het Fellowship programma onder het thema materialiteit hadden gewerkt. Zij begeleidde hen gedurende het traject door middel van begeleiding van hun werk en door hen te voorzien van theoretische en praktische referenties.

Louise heeft een opdracht afgerond, *'In the Middle of the Journey'*: Schetsen van een Voorlopig Profiel voor een Lectoraat "Materialiteit" aan de Gerrit Rietveld Academie en het Sandberg Instituut, dat bedoeld was als verslag over de rol van onderzoek op het gebied van materialiteit binnen de school. In dit document reflecteerde Louise op de eerdere resultaten van de materialiteitswerkgroep inclusief de bijdragen van Erik Klarenbeek, Gijs Assman en Buhlebezwe Siwani. Daarnaast heeft zij geschetst hoe een materialiteitslectoraat er binnen de instelling uit zou kunnen zien en hoe het verbanden zou kunnen leggen met onderwijs en onderzoek.

IMPULS ACTIVITEITEN

In 2020 is er een Impuls aanvraag gedaan die is gehonoreerd voor uitvoering in 2021. In verband met corona lockdowns mochten de activiteiten worden voortgezet in t/m april 2022.

Hierbij zijn drie onderdelen geformuleerd door het CvB:

1. verbinding onderwijs/onderzoek
2. ontwikkeling en inventarisatie ecologie cel
3. ontwikkeling en inventarisatie materiaal cel

Voor de eerste opdracht zijn Tom Vandeputte en Paula Albuquerque gevraagd om te werken aan twee hoofdlijnen: Tom aan een toeleiding traject voor een derde cyclus (PhD,CrD,PD) en Paula om een inventarisatie te maken van derde cyclus ervaringen binnen en buiten de academie wat heeft geleid tot een 'research catalogue'. Voor het tweede onderdeel is Tom Vandeputte gevraagd om te onderzoeken op welke wijze het thema ecologie binnen de academie zou kunnen functioneren als onderzoeksthema. Voor het derde onderdeel is een werkgroep gemaakt die bestaat uit Jurgen Bey, Erik Klarenbeek, Gijs Assman, Louise Schouwenberg en Buhlebezwe Siwani. Hier is in 2022 Mark Redele als coördinator bij betrokken. Activiteiten die hebben plaats gevonden in 2022 waren:

- 1 predoctoral workshop met Nina Wakeford voor het onderdeel toeleidings traject 3^{de} cyclus;
- 1 call voor PhD proposal stipends en een seminar dag gekoppeld aan de 4 gekozen kandidaten;
- 4 sessies 'Green Screens' voor het onderdeel ecologie;
- 2^{de} ronde NWO aanvraag voor het onderdeel ecologie;
- geschreven rapport/publicatie voor het onderdeel 3^{de} cyclus inventarisatie;
- 1 inventarisatie voor een materiaal bibliotheek voor het onderdeel materiaal; en
- 1 geschreven rapport voor het onderdeel materiaal.

CrD

In 2022 is het onderzoekstraject getiteld *The Evacuated* voortgezet door Femke Herregraven. Het onderzoek is gericht op 'de catastrofe'; hoe deze samenhangt met privatisering en hoe eventueel invloed uit te oefenen is op een omwenteling. In 2022 is besloten in samenspraak met het CvB en Femke om het onderzoek te verlengen t/m mei 2024. Dit naar aanleiding van de vertraging die is opgelopen door verschillende persoonlijke omstandigheden van Femke en de vertraging opgelopen door de COVID-19 lockdowns. In september 2022 is zij weer gestart met het onderzoek en heeft zij maandelijkse supervisie sessies gehad met Flavia Dzodan en Chis Julien. In 2022 heeft Femke i.s.m. Sandberg Instituut en Waag een socratisch symposium georganiseerd dat plaats vond in maart 2022. Daarnaast heeft Femke werk laten zien bij de 7de Lubumbashi Biennale in Lubumbashi (CD), bij Stroom in Den Haag (NL), bij het Rijksmuseum in Enschede (NL), bij Het National Museum of Contemporary Art in Athens (GR), en bij Z33 in Hasselt (BE).

Publicatie

In 2022 stelden we een publicatie samen als vervolg op *Creator Doctus: Designing the Third Cycle of Art Education* (2021). De pilot CrD projecten worden voortdurend en zorgvuldig gemonitord. Er worden zowel intern als internationale discussies gevoerd over het proces, de protocollen en de herkenbaarheid ervan in termen van 'onderzoek', maar ook over het gebruik van criteria en wat de rol van begeleiders en commissies is. In deze vervolgpublishatie staan de uitkomsten van deze discussies centraal, met tekstbijdragen van belangrijke pioniers van het project en interviews met betrokkenen. De publicatie bevat onder andere teksten van en interviews met: John Butler, Florian Cramer, Sher Doruff, Flavia Dzodan, Thomas Greenough, Chris Julien, Laurens Otto, Jaap Vinken, Patricia de Vries, Paula Albuquerque, Jeroen Boomgaard, Femke Herregraven en Steven ten Thije.

RESEARCH CAFÉ

Om bekendheid met en het draagvlak voor onderzoeksprojecten onder studenten te verbreden, is een maandelijks Research Café opgezet door Flavia Dzodan in 2020. In 2021 en het voorjaar van 2022 hebben we dit format voortgezet specifiek voor A.I. projecten, waarna we gezamenlijk hebben besloten het format for Research Café te veranderen. Vanaf september 2022 is Research Café een seminar serie geworden die zich voornamelijk focused op het delen van onderzoeks methodieken. De serie bestaat uit zeven sessies en elke sessie wordt verzorgd door één van de senior onderzoekers binnen de academie. De nieuwe opzet van Research Café sluit hierdoor nog beter aan bij de intentie binnen Rietveld/Sandberg meer uitwisseling over onderzoek onder studenten te faciliteren.

ONDERZOEK EN ONDERWIJS

De kerntaken van de lectoren en de senior onderzoekers zijn gerelateerd aan onderzoek, onderwijs en de beroepspraktijk. Zij zijn verantwoordelijk voor het initiëren, ontwikkelen en uitvoeren van praktijkgericht onderzoek. In samenwerking met de kunstberoepspraktijk en in verbinding met het onderwijs, stimuleren wij een eigen onderzoekscultuur. Het praktijkgericht onderzoek aan de Gerrit Rietveld Academie is zo veel mogelijk verbonden met het onderwijs. Het onderzoek is onder meer gericht op bevorderen en stimuleren van onderzoeksvaardigheden van studenten, docenten en alumni, en op het aansluiten van het onderwijs op actuele ontwikkelingen in de samenleving, en de onderzoek- en beroepspraktijk. Daarom vindt het onderzoek altijd plaats in de driehoek van onderzoek, onderwijs en de beroepspraktijk. De lectoren en de senior onderzoekers, alsmede de samenwerkingsverbanden zoals ARIAS en CoECI hebben een spilfunctie in deze driehoek. In 2022 verscheen een rapport 'a research catalogue' als resultaat van een inventarisatie van huidige en wenselijke verbindingen tussen onderzoek en onderwijs binnen de academie door senior onderzoeker Paula Albuquerque met uren bekostigd uit de impuls subsidie.

COÖRDINATIE THEORIEONDERWIJS

In 2022 heeft het lectoraat LASP de coördinatie van het theorieonderwijs verder begeleid. Er zijn twee bijeenkomsten/studiedagen voor theorie docenten georganiseerd, op 1 juni

en op 30 november, waar methodieken van theorieonderwijs op de kunstacademie en werkcondities besproken werden.

RIETVELD REVIEW(ED)

In 2022 werd de Rietveld Review(ed) voortgezet (voorheen de Scriptieprijs). Tijdens de afstudeershow was er een display waar de scripties die door de afdeling waren voorgedragen gelezen konden worden. De scripties die deel uitmaken van de Scriptiepresentatie werden in het kader van Rietveld Review(ed) 2022 door een externe commissie beoordeeld en besproken. De externe commissie bestond uit: Clara Amaral, Nathalie Hartjes en Patricia de Vries.

THIRD CYCLE IN ARTISTIC RESEARCH AT THE RIETVELD – TARR

In het kader van de groeiende nadruk op onderzoek in de kunsten is het programma MTP onder de nieuwe titel Third Cycle in Artistic Research at the Rietveld – TARR in 2022 voortgezet en verder ontwikkeld. Dit programma, waarin methodische discussies over artistic research en het aanleren van vaardigheden voor derde cyclus-onderzoek centraal staan, vormt het kader voor de begeleiding van een beperkt aantal Third Cycle-onzoekers en andere gevorderde onderzoekers die een PhD, een PD of een CrD aan het voorbereiden zijn, deels intern en deels extern. Steeds meer kunstenaars en ontwerpers kiezen de mogelijkheid een – al dan niet gefinancierd – promotietraject te volgen. De Gerrit Rietveld Academie stelt in het kader van loopbaanontwikkeling en professionalisering sommige docenten in staat een deel van hun tijd hieraan te besteden, met behoud van salaris. De TARR-groep dient naast het genereren van kennis en inzicht ook voor ondersteuning van dit traject in de vorm van uitwisseling van ervaring, het presenteren van onderzoeksresultaten en het financieel mogelijk maken van congresbezoek in het buitenland of aankoop van onderzoeksmaterialen. In 2022 is besloten TARR organisatorisch los van LASP in de algehele onderzoeksstructuur in te bedden en de ontwikkeling ervan (mede in het kader van verdere beleidsontwikkeling van de 3^{de} cyclus binnen de academie) te versterken vanuit het ondersteunend bureau.

FELLOWSHIP PROJECT

Sinds 2018 ontwikkelt de Gerrit Rietveld Academie samen met het Sandberg Instituut het fellowship programma. Dit programma is gericht op het faciliteren en ondersteunen van kortlopende artistieke onderzoeksprojecten, die zich uitstrekken over een academisch jaar. Elk fellowship wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met een van de onderwijsafdelingen van de Gerrit Rietveld Academie, aangezien een tweede doel van het project is om relaties tussen de onderwijsprogramma's en het onderzoek te bevorderen (naast verdere ontwikkeling van de drie onderzoeksthema's). Sinds 2021 worden ook de werkplaatsen uitgenodigd om een fellow voor te dragen.

Elk jaar wordt er een open oproep gedaan aan de onderwijsafdelingen en werkplaatsen om onderzoeksvorstellen in te dienen. Met het project wil de academie onderzoek dichterbij het onderwijs brengen zodat er doorwerking kan zijn naar de ontwikkeling van het curriculum, en tegelijk ook duidelijk onderscheiden van onderwijs organiseren opdat er

voor studenten helder inzicht komt in wat onderzoek is, wat een (artistiek) onderzoeker doet. Bij de start van een nieuwe selectie in 2022 is de nieuwe werkwijze voor de selectie gehanteerd en is er een harde deadline gegeven voor de selectie van een kandidaat.

In 2021/2022 bestond de groep fellows uit Taylor Le Melle voor Design Department, Wael el Allouche voor Fine Arts, Octave Rimbart Riviere voor Dirty Art Department, Rachel 'O Reilly voor Critical Studies, en Maria Mazzanti voor Studio for Immediate Spaces. Voor het fellowship programma ligt de nadruk op het ondersteunen van de wederzijdse beïnvloeding tussen de fellowship-projecten en het onderwijs binnen de afdelingen. De meeste fellows organiseren een workshops of lecture met studenten onder de titel Fellows in Process.

In 2022 werden de fellows begeleid door 4 supervisors; Flavia Dzodan voor Kunstmatige Intelligentie, Jeroen Boomgaard en Patricia de Vries voor De Stad, Louise Schouwenberg voor Materiaal en Tom Vandeputte voor Ecologie.

De resultaten van de fellow 21/22 werden in november 2022 aan de Rietveld gemeenschap gepresenteerd in de vorm van een symposium op 10 november en een tentoonstelling van 10 tot en met 17 november samen met de fellows van Rietveld Academie. Tijdens het symposium werd ook de publicatie van de vorige groep fellows 20/21 gelanceerd, met teksten en visueel materiaal ter verdere disseminatie van het onderzoek.

Voor het academische jaar van 2022/2023 is een nieuwe groep fellows geselecteerd op voordracht van de afdelingen

door een daarvoor ingestelde commissie bestaande uit Patricia de Vries, Flavia Dzodan, Louise Schouwenberg, Paula Albuquerque, Elena Khurtova en Liza Prins. Deze groep bestaat uit MELT voor Design Department, Zaira Pourier voor Fine Arts, Andrea Lopez Bernal, Olya Korsun voor Critical Studies, en Aaro Murphy voor Studio for Immediate Spaces.

Tussen 30 maart en 28 april 2022 was er 'Fellows in Progress'. In workshops, presentaties, lezingen en andere vormen deelde elke fellow het onderzoeksproces van het project waar ze aan werkten met de Rietveld gemeenschap.

TIJDELIJKE PROGRAMMA'S

In 2020 is besloten om de nieuwe tijdelijke onderwijsprogramma's te selecteren en te ontwikkelen met betrokkenheid van SR. Dit omdat het gehalte onderzoek binnen deze programma's zo beter ondersteund en bewaakt kan worden, en de studenten en de hoofden als een onderzoeksgroep beter gezamenlijk kunnen werken bij het voor tijdelijke programma's kenmerkende aangaan van artistieke en maatschappelijke urgenties. In 2022 zijn er voor de tijdelijke programma Ecologies of Transformation en Blacker Blackness voor de hoofden extra uren beschikbaar gesteld om deze relatie tot onderzoek te waarborgen.

ONDERSTEUNEND BUREAU ONDERZOEK

Het ondersteunend bureau onderzoek is per september 2022 geactiveerd en bestaat uit Jaap Vinken (algemeen adviseur onderzoek) en Joyce Drosterij (algemeen coördinator onderzoek). Het bureau organiseert samenwerking en



Hala Namer (VAV - moving image), Graduation Show 2022, foto Nell Schwan

supervisie op het werk van de coördinatoren die aan elke onderzoekseenheid (lectoraten, cellen) zijn verbonden, ontwikkelt beleid in samenspraak met CvB/MT, kwaliteitszorg, onderzoek-databeheer, een gedeelde mappenstructuur, een functiehuis voor het onderzoek aansluitend bij het ontwikkelende aanstellingsbeleid en bij de nieuwe systematisering van HRM, en verbetert het overall budgetbeheer in samenwerking met Financien. In het algemeen is het bureau de linking pin voor beleids- en organisatieontwikkeling en overleg tussen de verschillende organisatieonderdelen (zoals de 'onderzoekstafel'), de diensten van de academie, het CvB en het MT, en beheert het contact met externe samenwerkingspartners (CoECI, SPRONG groep en ARIAS) en landelijke overlegorganen zoals voor hbo onderzoekbeleidsontwikkeling (HON in samenwerking met de VH), kwaliteitszorg (WOKz, LNKO).

Het bureau heeft zich in eerste instantie beziggehouden met het in kaart brengen van de aan onderzoek gerelateerde formatie in de academie, van de eerdere budgetverdeling en de wijze waarop kostenplaatsen waren ingericht. Dit inzicht is gebruikt voor het opstellen van een begroting voor het jaar 2023. Daarbij werd rekening gehouden met de nieuwe richtlijnen die de academie heeft ingesteld in het kader van bezuinigingen. Zo is besloten om deelname aan de eerste ronde van de PD pilot kunst en creatief en ook de volgende uitvraagronde voor fellowships kostenbesparend met een jaar uit te stellen. We zullen inventariseren wat de implicaties van het aanstellen van een Professional Doctorate kandidaat betekent voor het inhoudelijk onderzoek, het budget en de onderwijs- en onderzoeksorganisatie van de academie, respectievelijk de eerdere rondes fellowships evalueren om in overleg met het CvB/MT te bezien hoe wij daar op termijn mee verder zullen kunnen gaan.

Het ministerie van OCW heeft aangekondigd voor 2023 voor het hbo het 'O&O' deel - voor onderzoek in de Rijksbijdrage, min of meer te verdubbelen om kwalitatieve en kwalitatieve ontwikkeling van het onderzoek en de onderzoekorganisatie verder te stimuleren, alsmede om het landelijke pilot traject Professional Doctorate (deels) te bekostigen. De formele bestedingsdoelen zijn:

- integratie van praktijkgericht onderzoek in het kennisecosysteem
- kwantitatieve verduurzaming van praktijkgericht onderzoek
- kwalitatieve verduurzaming van praktijkgericht onderzoek

Bij het opstellen van de begroting 2023 is er rekening mee gehouden dat deze toename niet geheel als een budgetverdubbeling beschouwd kan worden aangezien in eerdere jaren geld 'voor onderwijs' voor ontwikkeling van onderzoek is aangewend en dat dit voor deze begroting gecorrigeerd moest worden. Het budget voor onderzoek bestaat naast de rijksbijdrage voor een substantieel deel uit kwaliteitsgelden (werkgroep 5, zie elders in dit verslag) en inkomsten uit 2^{de} en 3^{de} geldstromen (zie tabel). Het bureau zal actief inzetten op versterken van de capaciteit om meer budget voor onderzoek uit deze andere geldstromen te verwerven.

Eind 2022 is besloten om een communicatiemedewerker aan te trekken om de interne en externe communicatie over onderzoek middels websites, intranet en nieuwsbrieven af te stemmen en helderder in beeld te brengen hoe de organisatie van onderzoek aan de academie in elkaar zit en wat de inhoudelijke en organisatorische ambities zijn. Daarnaast is er beperkte capaciteit voor projectondersteuning (evenementenproductie) door alumni in het bureau opgenomen.

KWALITEITSZORG ONDERZOEK

BKO

In het hele hbo maakt onderzoek een sterke ontwikkeling door en wordt bij de meeste instellingen de kwaliteitszorg (mede aan de hand van het nieuwe BKO kader) opnieuw ingericht. Daar is landelijk overleg over waar Jaap Vinken aan deelneemt. Landelijk is er een format ontwikkeld waarmee de instelling de activiteiten en de resultaten dient te articuleren. Dit format gaat uit van bovengenoemde drie bestedingsdoelen en zal jaar na jaar inzicht geven in de ontwikkeling van het onderzoek, bijvoorbeeld als gevolg van de (toegenomen) rijksbijdrage en andere verworven middelen en samenwerkingsverbanden. De gevraagde informatie in dit verslag is voor de leesbaarheid en consistentie met de algehele opzet ervan in de tekst, beschrijvend en waar van toepassing in tabellen gezet verweven (financieel, formatie, samenwerkingsverbanden).

Een gedetailleerd overzicht van de output per organisatieonderdeel en de vertaling ervan naar basis- en prestatie-indicatoren dat het format volgt zal apart worden gepubliceerd op de website. De omgang met en de interpretatie van de gevraagde basis- en prestatie-indicatoren wordt in het landelijk HON en LNKO overleg (nog) besproken en er wordt bij elkaar meegekeken hoe dit in de bestuursverslagen wordt gebruikt.

Het inrichten van het bureau is op zichzelf ook een invulling van de bestuurlijke reactie (eind 2021) op de aanbevelingen die het visiterende BKO panel deed. Deze hadden betrekking op verbetering en verheldering van de onderzoeksstructuur, het doen ontwikkelen van een gezamenlijke, overstijgende visie op onderzoek, het beter afstemmen en balanceren van onderzoeksactiviteiten tussen LASP en Sandberg Research, het opzetten van functiebeschrijvingen en het implementeren van de fair practice code bij het aangaan van contracten.

Planning en control

Daarnaast wordt er een planning- en controlcyclus ingericht waarbij elk onderdeel (nu in kaart gebracht) voor de zomervakantie gevraagd zal worden naar de programmatische ambities in het daarop volgende academisch jaar, zodat dit meegenomen kan worden bij budgetvaststelling en ook de basis kan zijn voor de inrichting van voortgangsgesprekken tussen de voortrekkers van de onderdelen en de directeur onderzoek. Hiertoe zal ook een intern evaluatiesysteem worden ingericht, en de opzet van andere studenten- en medewerkerssurveys zal daarin geïntegreerd worden.

COMMISSIE WETENSCHAPPELIJKE INTEGRITEIT EN ETHISCHE CODE

Op vrijdag 2 december 2022 organiseerde de Commissie Wetenschappelijke Integriteit van de monosectorale KUO's (CWI-KUO) een bijeenkomst voor vertrouwenspersonen WI en lectoren. De middag was bedoeld als gezamenlijke aftrap, ter voorbereiding op de formele start van de CWI op 1 januari 2023. Patricia de Vries nam als lector deel aan het overleg. Voor de Rietveld Academie zal oud lector Jeroen Boomgaard lid zijn van deze commissie. Jaap Vinken zal in 2023 aangekondigd worden als intern vertrouwenspersoon voor het onderzoek.

In de landelijke gedragscode (NGWI) staan vijf principes centraal: eerlijkheid, zorgvuldigheid, transparantie, onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid. De commissie zal bij de verdere ontwikkeling de volgende vragen in aanmerking nemen, wat betekenen deze principes voor het onderzoek in en door de kunsten? Hoe ga je bijvoorbeeld om met deelnemers aan onderzoek die tegelijkertijd 'onderzoeksubject' (ervaringen centraal) als co-creator zijn (zorgvuldigheid)? Hoe kun je artistiek onderzoek navolgbaar en reproduceerbaar maken (transparantie)? Hoe vatbaar is praktijkgericht onderzoek voor belangenverstrengeling? Welke invloed heeft een opdrachtgever op het onderzoek en het artistieke proces (onafhankelijkheid)?

In samenspraak met deze hogescholen in CWI en in het overleg kwaliteitszorg onderzoek (WOKz) zal in 2023 worden gewerkt aan een ethische code voor het onderzoek volgens de richtlijnen die de VH daarvoor ontwikkeld heeft. Om overhead te voorkomen wordt onderzocht of er ook een gezamenlijk commissie voor ethische toetsing zal worden ingesteld.

INTEGRATIE IN HET KENNISECOSYSTEEM:

- Waag Amsterdam: als partner in de tweede pilot van het Creator Doctus-traject;
- Stimuleringsfonds Creatieve Industrie: als financieel partner in de tweede pilot van het Creator Doctus-traject;
- Sonic Acts, als partner bij aanvraag NWO aanvraag (vanuit Critical Inquiry);
- UvA, als partner bij aanvraag NWO aanvraag (vanuit Critical Inquiry);
- ARIAS, ontwikkelt samenwerkingen op het gebied van de 3^{de} cyclus tussen Rietveld Academie, HVA, AHK, UvA en VU; en
- CoECI (SPRONG), centre of expertise met HVA, AHK, InHolland en stimuleert samenwerking in publiek privaatschap binnen onderzoekstrajecten op het gebied van creatieve innovatie (aansluitend bij maatschappelijke agenda's).

Basisindicatoren kwantitatieve verduurzaming

LAPS EN SI 2022			
CATEGORIE	TOTAAL AANTAL (N)	TOTAAL AANTAL (FTE'S)	AANTAL GEPROMOVEERDEN (N)
Lectoren	1	0,7	1
Docenten en andere onderzoekers	56	6,71	1
Promovendi	5	1	
Postdocs	1	0,7	
Onderzoeksondersteuning	7	3	
TOTAAL ONDERZOEKSPERSONEEL	70	12,11	2

	PERCENTAGE LECTOREN MET VASTE AANSTELLING	PERCENTAGE LECTOREN MET TIJDELIJK CONTRACT
Aanstelling lectoren	0%	100%
Gemiddelde omvang aanstelling lector aan de hogeschool (in fte) 0,6		
Aantal lectoren met een dubbelaanstelling bij bedrijfsleven, universiteit of ander instituut	0	



Anton Shebetko (Fotografie), Graduation Show 2022, foto Konstantin Guz

3.3 Onderwijsrendement bacheloropleidingen

3.3.1 Bachelordiploma's

In het verslagjaar is aan 160 studenten van de bacheloropleiding een diploma uitgereikt.

3.3.2 Propedeuserendement bacheloropleidingen

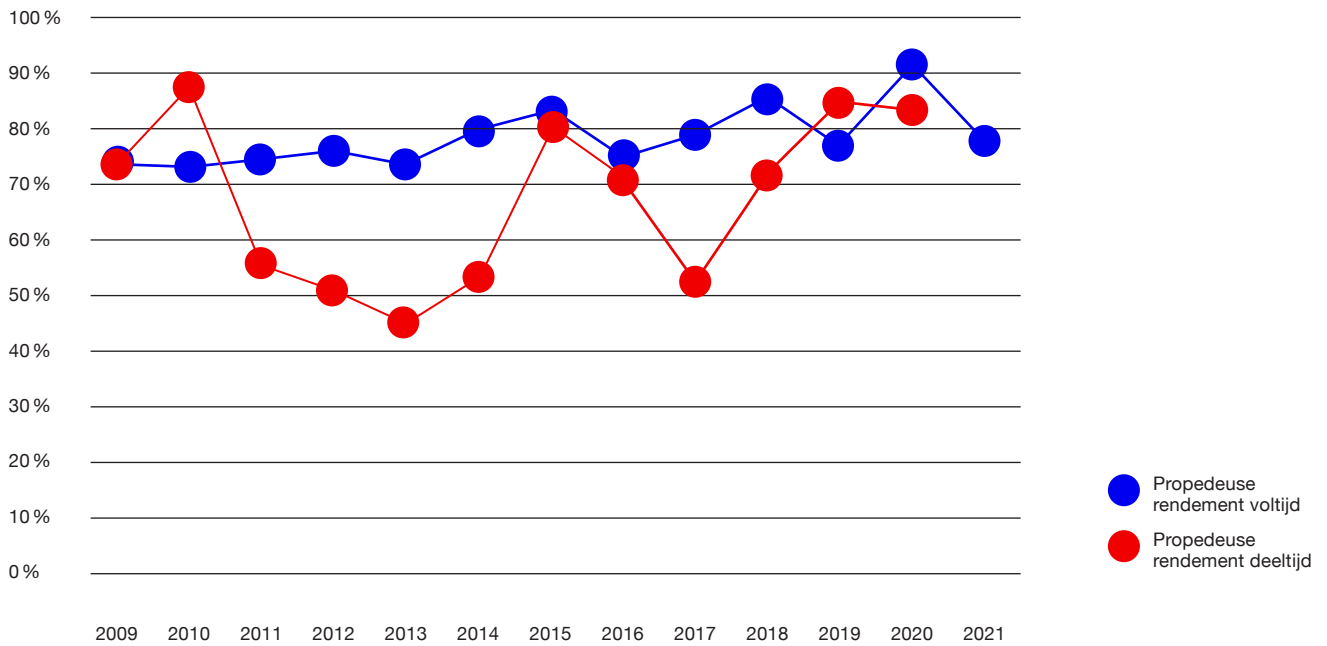
PROPEDEUSE RENDEMENT VOLTijd- EN DEELTIJDOPLEIDINGEN

INSTROOM COHORT	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Instroom Basisjaar voltijd	89	123	134	136	149	134	153	146
Na/tijdens Basisjaar vertrokken	9	19	23	20	16	18	9	27
Doublure	9	3	10	8	6	12	4	4
Propedeuse rendement voltijd	79,7%	82,9%	75,4%	79,4%	85,2%	77,2%	91,5%	78,8%
Instroom Basisjaar deeltijd	17	20	27	23	17	25	24	14
Gestopt in 1 ^e propedeusejaar	4	2	4	7	4	1	2	6
Gestopt in 2 ^e propedeusejaar	4	2	4	4	1	3	2	
Propedeuse rendement deeltijd	52,9%	80%	70,4%	52,2%	70,6%	84%	83,3%	



Jasper Westhaus (Critical Studies), foto Tom Philip Janssen

PROPEDEUSERENDEMENT BACHELOROPLEIDINGEN

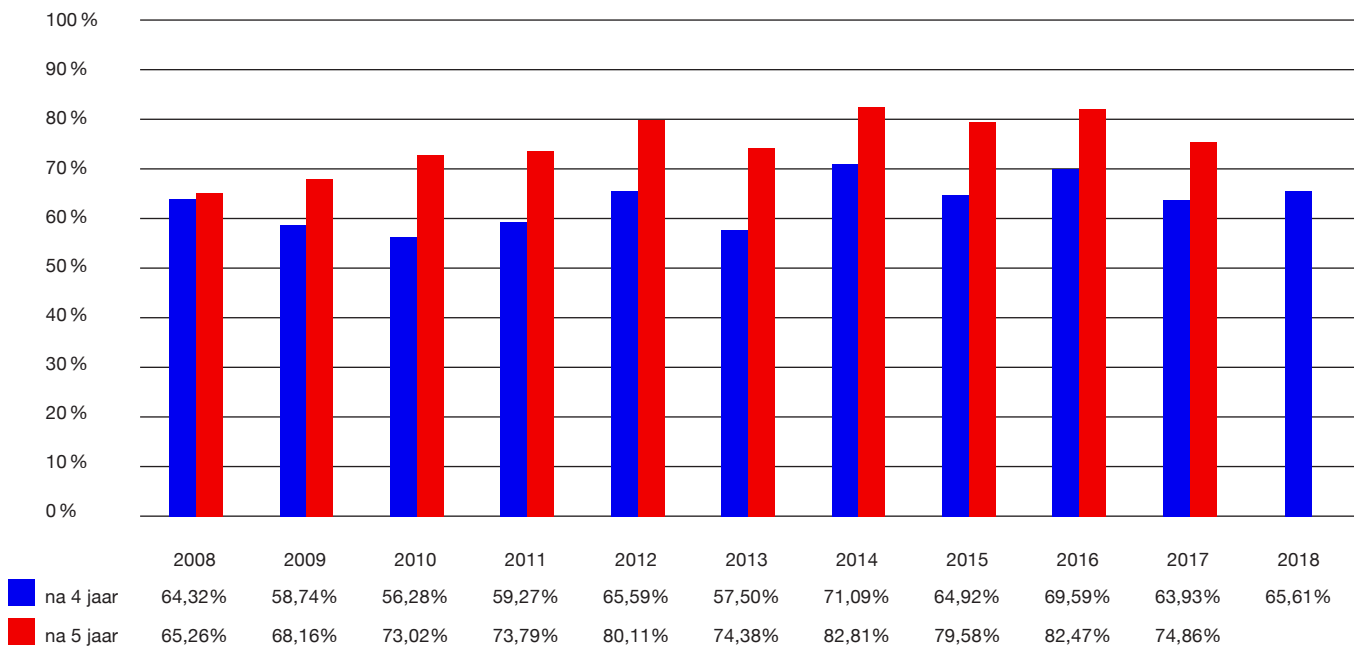


Zoals uit de bovenstaande tabel en grafische weergave blijkt, is het propedeuserendement van de voltijdopleiding lager dan in het voorgaande jaar, maar komt het overeen met het rendement van de jaren daarvoor. Ook zien we een laag propedeuserendement bij het Basisjaar deeltijd. De instroom is laag en de voortijdige uitstroom is hoog.

Bij de deeltijdopleiding zien we een aanzienlijk lagere instroom dan voorgaande jaren en een hoge uitstroom. De propedeusefase van de deeltijd bachelor beslaat twee jaar waardoor er nu nog geen percentuele berekening mogelijk is.

3.3.3 Diplomarendement bacheloropleiding

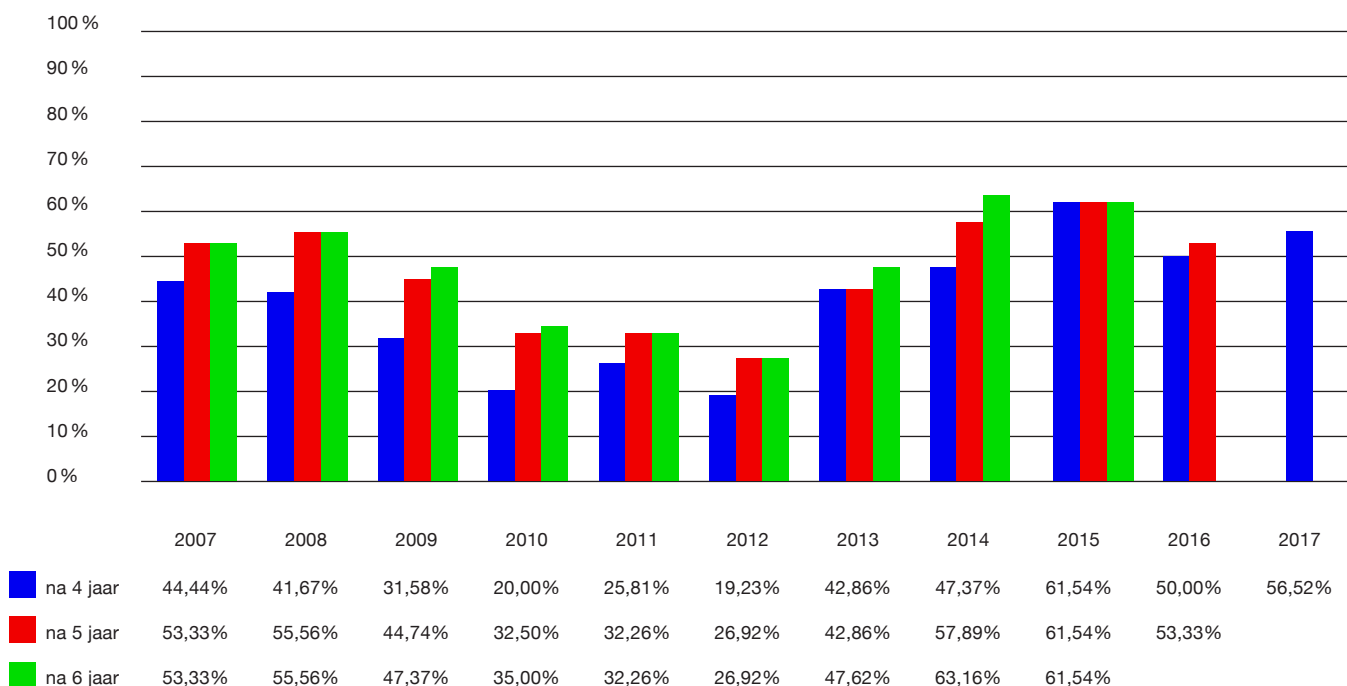
DIPLOMARENDEMENT VOLTIID BACHELOR PER COHORT



Het diplomarendement van de voltijdstudenten blijft stabiel en ligt gemiddeld boven de 60%.

Na vijf jaar ligt dit gemiddeld tussen de 70 en 80%.

DIPLOMARENDEMENT DEELTIJD BACHELOR PER COHORT



Zoals uit bovenstaande figuur blijkt is het diplomarendement, na een lichte daling in 2016, weer wat gestegen. Opgemerkt dient te worden dat het rendement over een klein aantal studenten wordt berekend.

3.3.4 Studie-uitval en exitgesprekken bacheloropleiding

We zien een forse stijging van de studie-uitval. Vooral de uitval van de Nederlandse studenten valt op.

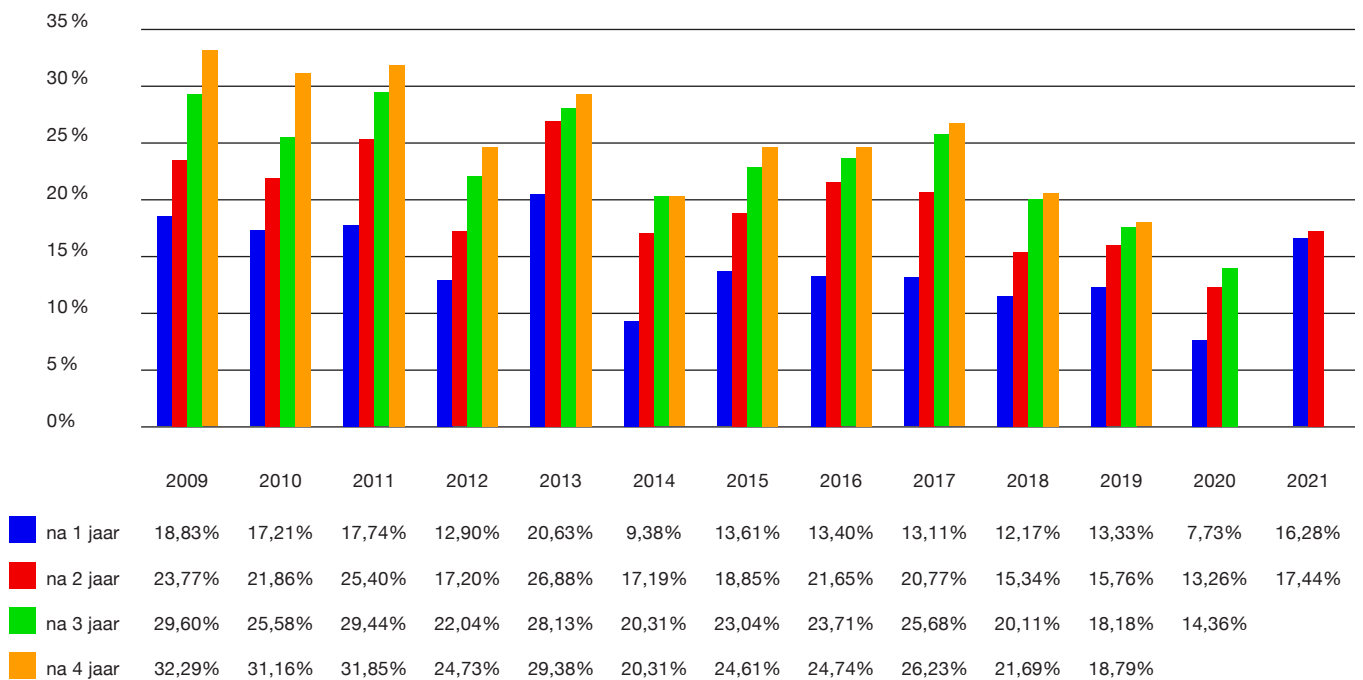
UITVAL OVER HET STUDIEJAAR 2021–2022

	AANTAL STUDENTEN PER 1 OKT 2021	AANTAL UITVAL	UITVAL 21–22	UITVAL 20–21	UITVAL 19–20	UITVAL 18–19	UITVAL 17–18
Basisjaar voltijd	152	27	17,8%	6,9%	12,3%	10,2%	15,9%
Basisjaar deeltijd	37	6	16,2%	12,2%	10,3%	8,8%	25%
Vakklassen voltijd	487	19	3,9%	3,8%	4,2%	5,8%	5,3%
Deeltijd vakklassen	48	6	12,5%	4,8%	9,8%	14%	5%
TOTAAL	724	58	8%	5,1%	6,6%	7,7%	8,8%

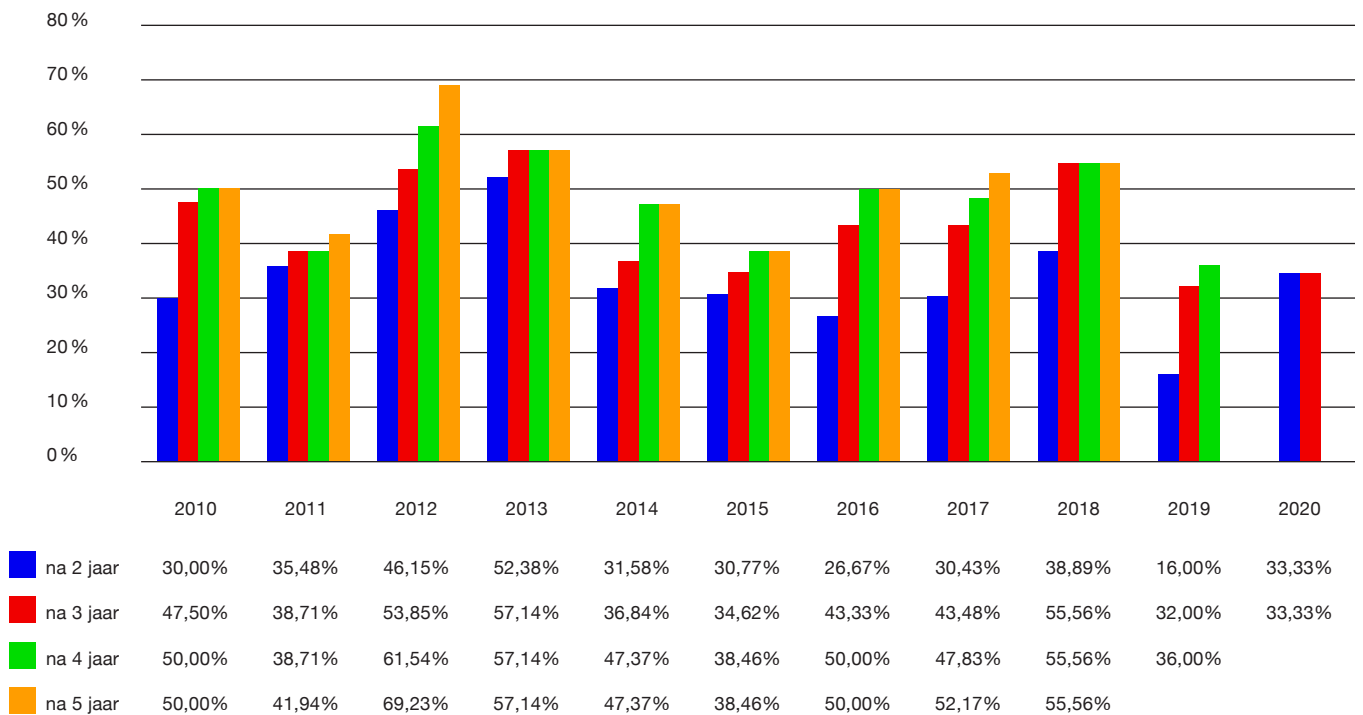
WAARVAN

Niet-Nederlanders	446	34	7,6%	5,6%	7,3%	8,3%	9,9%
Nederlanders	278	24	8,6%	4,3%	5,3%	6,6%	6,6%

UITVAL VOLTijd BACHELOR PER COHORT



UITVAL DEELTIJD BACHELOR PER COHORT



ANALYSE VAN DE UITVAL BACHELOROPLEIDING

Onderzoek naar studie-uitval is een volledig geïntegreerd onderdeel in het onderwijs van de Gerrit Rietveld Academie. Voortijdige academieverlaters en studie-onderbrekers krijgen een exit-formulier waarin naar de redenen van vertrek wordt gevraagd. Daarnaast biedt de decaan de gelegenheid voor een persoonlijk gesprek. Doel hiervan is inzicht krijgen in hoeverre het bij uitval gaat om structurele studie gerelateerde zaken. Op basis hiervan neemt de academie maatregelen om deze uitval te beperken.

Wat opvalt in het exit-onderzoek is dat de meest genoemde redenen van de respondenten die stoppen en de meest genoemde redenen van de respondenten die de studie onderbreken van elkaar verschillen. Studenten die hun studie voortijdig stoppen geven redenen gelieerd aan het onderwijs, de docenten of de organisatie van het onderwijs. De meest genoemde redenen onder de respondenten van het exit-onderzoek van studiejaar 2021–2022 om te stoppen met een studie aan de Gerrit Rietveld Academie zijn: de inhoud van het lesonderwijs valt mij tegen; de docenten geven les op een manier die niet bij mij past; en mij is nu pas duidelijk geworden dat het beroep waar deze opleiding toe leidt, niet bij mij past.

Studenten die de studie onderbreken noemen redenen die minder direct met de studie of de academie te maken hebben. De meest genoemde redenen om de studie tijdelijk te onderbreken onder de respondenten van het exit-onderzoek in studiejaar 2021–2022 zijn: de combinatie werken-studie is mij te veel; financiële redenen; ik moet vaak verhuizen/heb geen woonruimte; bijzondere familieomstandigheden; en ik ervaar te veel spanningen bij beoordelingen.

De redenen van Nederlandse studenten die voortijdig stoppen of de studie onderbreken verschillen in het exit-onderzoek 2021–2022 niet van de niet-Nederlandse studenten. Ook de percentages studenten die definitief stoppen, onderbreken of het nog niet weten of zij stoppen of onderbreken, zijn gelijk onder Nederlandse en niet-Nederlandse respondenten. Onder beide groepen neemt het grootste deel een tussenjaar. Hierna volgen de opties 'Ik ga een andere studie doen' en 'Ik ga werken' bij zowel de Nederlandse als de niet-Nederlandse respondenten. Om te duiden waarom de uitval onder Nederlandse studenten is gestegen, zou aanvullend onderzoek moeten worden gedaan.

3.3.5

Visie op rendementsontwikkelingen bacheloropleidingen

DIPLOMA'S/AFGESTUDEERDEN

Ons beleid ten aanzien van studierendement is gebaseerd op twee idealen waartussen een zekere spanning bestaat: kwaliteit en uitstroom. Hier ontstaat een interessante paradox. Hoe strenger we zijn bij de begeleiding en de beoordeling, des te beter is de kwaliteit van de afgestudeerden, maar des te lager zijn uitstroomrendementen. Met andere woorden: wat is doorslaggevend voor de kwaliteit van het kunstonderwijs, het aantal afgestudeerden of het niveau van de afgestudeerden? De Gerrit Rietveld Academie streeft naar het hoogste kwaliteitsniveau. Dit leidt ertoe dat, indien we

uitgaan van de totale studentenpopulatie, de Gerrit Rietveld Academie een rendement haalt voor voltijdstudenten van zo'n 75% na vijf jaar studie, zie de tabel bij paragraaf 3.3.3.

PROPEDEUSERENDEMENT EN STUDIE-UITVAL

De studie-uitval in de propedeuse van de voltijd Bachelor in studiejaar 2021–2022 is hoog (17,8%) in vergelijking met studiejaar 2020–2021 (6,9%) en ook hoger dan in de voorgaande jaren waarin de uitval 15–20% was. Ook bij de deeltijd vakklassen was er tijdens studiejaar 2021–2022 een hogere uitval dan in voorgaande jaren. Het lijkt erop dat tijdens studiejaar 2020–2021, het studiejaar dat zich kenmerkte door lockdowns, minder studenten zijn gestopt met hun studie omdat er in dat jaar nauwelijks alternatieven waren op het gebied van werk of reizen. In vergelijking tot dit studiejaar met dus een opvallend lage uitval, tekent de uitval in studiejaar 2021–2022 zich extra scherp af.

Een zekere uitval in de propedeuse is niet te voorkomen. Studenten worden geselecteerd op talent. Het onderwijs aan de Gerrit Rietveld Academie vraagt echter van studenten naast talent ook het vermogen goed te communiceren over het werk en te beschikken over voldoende zelfvertrouwen en zelfstandigheid. Ondanks een serieus selectiebeleid blijkt het voor een aantal studenten in het eerste jaar toch moeilijk om aan de eisen en verwachtingen van het onderwijs te voldoen. Vrijheid en verantwoordelijkheid zijn inherent aan het onderwijs van de Gerrit Rietveld Academie. Tijdens het eerste jaar realiseert de student zich doorgaans pas echt wat dat inhoudt, hoe intensief mentoren de student ook begeleiden. Daarnaast zijn er jaarlijks, zowel in de propedeuse als daarna in de vakjaren, studenten bij wie de basisvoorwaarden om te kunnen studeren niet aanwezig zijn, door onder andere financiële problemen, gezondheidsproblemen, een zware baan en/of de zorg voor kinderen en een gebrek aan geschikte woonruimte. Het komt helaas allemaal in toenemende mate voor en leidt in veel gevallen tot studie-uitval. Deze tendens van een groeiend aantal studenten met financiële en psychische problemen tekent zich ook landelijk af.

De vraag blijft hoe de uitval verminderd kan worden en het rendement kan worden verhoogd. Naast vroegtijdige signalering van voortgangproblemen in de studie door mentoren en decaan, is de wijze waarop uitval wordt gevolgd hierbij een belangrijk instrument. Uit de jaarlijkse exit-rapportage is goed op te maken waarom studenten de Gerrit Rietveld Academie voortijdig verlaten (zie paragraaf 3.5).



Karmel Sabri (Disarming Design), foto Sander Van Wettum

3.3.6 Arbeidsmarktsucces afgestudeerden bachelor

PRIJS	JAAR	GENOMINEERD/WINNAAR & EVENTUEEL WAARMEE
Amsterdamprijs voor de Kunst	2022	Bodil Ouédraogo (Fashion) – Categorie Stimuleringsprijs
Biënnale van Venetië	2022	Melanie Bonajo (Photography)
Dutch Design Award	2022	Genomineerd als Young Designer Irene Ha (Fashion Design)
Dutch Royal Award for Modern Painting	2022	winnaar Kenneth Aidoo (VAV – moving image) en genomineerd Minne Kersten (Image & language), Mila Lanfermeijer (TXT)
Heinekenprijs voor Kunst	2022	Remy Jungerman (Fine Arts)
International Marianne Brandt Competition	2022	Elfi Seidel (VAV – moving image)
Lakeside Collection Award	2022	Jiyan Düyü (VAV – moving image)
Lichting AFW	2022	Genomineerd Lotte de Jager (Fashion Design)
Overduinprijs	2022	Bram Romkes (Graphic Design)
Prix de Rome	2022	Genomineerd Arna Mackic (Architectural Design)
Ron Mandos	2022	best of graduates with a.o. Suzanne Adelmeijer (Ceramics), Jiyan Düyü (VAV – moving image), Pedro Cunha Kastelijns (Fine Arts), Romina Koopman (Photography), Sveske Ourø (Image & Language), Anton Shebetko (Photography) – winner RM Residency Award
Steenbergen Stipendium	2022	Winnaar Romina Koopman (Photography)
Unfair Architecture Award	2022	Fabulous Future (a.o. Niels Albers (VAV – moving image)
Volkscrant Beeldende Kunst Prijs	2022	publieksprijs Minne Kersten (Image & language)
Young Talent Award Manifestations	2022	winnaar Alma Teer (Jewellery – Linking Bodies)
MA/RESIDENCIES	JAAR	GENOMINEERD/WINNAAR & EVENTUEEL WAARMEE
3Package Deal Amsterdams Fonds voor de Kuns	2022	Masha Volkova (DesignLAB)
Jan van Eyck Maastricht	2022	Suzanne Bernhardt (Fine Arts), Roberta Petzoldt (Image & Language), Lisa Sudhibhasilp (Photography)
Sandberg Instituut Amsterdam	2022	Mathild Clerc-Verhoeven (TXT), Romina Koopman (Photography)
Werkplaats Typografie Arnhem	2022	Raoul Audouin (Graphic Design)
KABK MA Non Linear Narrative, Den Haag	2022	Camilla Kövecses (Graphic Design)

FONDSEN	JAAR	GENOMINEERD/WINNAAR & EVENTUEEL WAARMEE
Amsterdam Fonds voor de Kunst projectsubsidie	2022	Simon Becks (Fine Arts), Sema Bekirovic (Photography), Susanna Brenner (VAV – moving image), Karly Gerharts (Fashion), Elena Giolo (Fine Arts), Jenny Lindblom (Fine Arts), Bernke Klein Zandvoort (Image & Language), Kyung Lim Kwon (Graphic Design), Bodil Ouédraogo (Fashion), Anastasija Pandilovska (Architectural Design), Mathilde Renault (VAV - moving image), Stefan Ruitenbeek / kirac (VAV – moving image), Sophie Serber (Fine Arts), Katharina Siegel (Photography), Eefje Stenfert (VAV – moving image), Elmo Vermijs (Architectural Design), Roosje Verschoor (Photography), Bernardo Zanotta (VAV – moving image)
Amsterdam Fonds voor de Kunst Regeling Ontwikkeling 2021-2024	2022	Between Two Hands – Gosia Kaczmarek (DOGtime Unstable Media) & Erin Tjin A Ton (Jewellery – Linking Bodies)
Arts Council England	2022	Roxane Mbanga (Fashion)
Mondriaan Kunstenaar Start	2022	Milena Anna Bouma (Fine Arts), Irene Brok (DOGtime Expanded Painting), Feline Hjerminnd (VAV – moving image), Anouk Hoogendoorn (Image & Language), Ildikó Horváth (keramiek), Maria Nolla Mateos (Fine Arts), Jaakko Myyri (VAV - moving image), Rafael Romero Peña (Fine Arts), Margherita Soldati (designLAB), Kleoniki Stanich (VAV – moving image)
Mondriaan Basis	2022	Daya Cahen (Photography), Marjolijn Dijkman (Fine Arts), Bonno van Doorn (VAV – moving image), Uta Eisenreich (Graphic Design), Alexandra Engelfriet (Fine Arts), Alex Farrar (VAV – moving image), Antonio Jose Guzman Jaramillo (VAV – moving image), Patricia Kaersenhout (Fine Arts), Marc Philip van Kempen (Fine Arts), Job Koelewijn (Graphic Design), Lucas Lenglet (VAV - moving image), Wouter Osterholt (Fine Arts), Wouter Pajmans (Fine Arts), Ilona Plaum (Jewellery – Linking Bodies), Pieter Paul Pothoven (Fine Arts), Michael Tedja (VAV – moving image), Charlott Weise (Fine Arts)
Mondriaan Kunstenaar Project	2022	Sachi Miyachi (VAV - moving image)
Mondriaan Prospects Art Rotterdam	2022	Waël Allouche (designLAB), Simon Becks (Fine Arts), Á. Birna Björnsdóttir (Fine Arts), Wiebe Bouwsema (Fine Arts), Elena Giolo (Fine Arts), Lotte Louise de Jong (DOGtime Unstable Media), Minne Kersten (Image & Language), David Noro (Fine Arts), Thom van Rijckevorsel (Fine Arts), Mirre Yayla Séur (The Large Glass department)Kateryna Snizhko (Photography), Michiel van Stokkum (Fine Arts), Lucienne Venner (VAV - moving image), Roosje Verschoor (Photography), Arian de Vette (Fine Arts), Iris Woutera de Jong (Image & Language), Bernardo Zanotta (VAV – moving image)
Stimuleringsfonds creatieve industrie Regeling Digitale cultuur	2022	Sophie Serber (Fine Arts)
Stimuleringsfonds creatieve industrie Regeling Talentontwikkeling	2022	Sophia Holst (Fine Arts)
Stimuleringsfonds creatieve industrie Regeling Vormgeving	2022	Paul Gangloff (Graphic Design), Inna Kochkina (Graphic Design), Hilde Meeus (Graphic Design), Michiel Schuurman (Graphic Design)
Stimuleringsfonds creatieve industrie Regeling Experiment	2022	Paula Albuquerque (VAV - moving image), Freja Kir (Graphic Design)

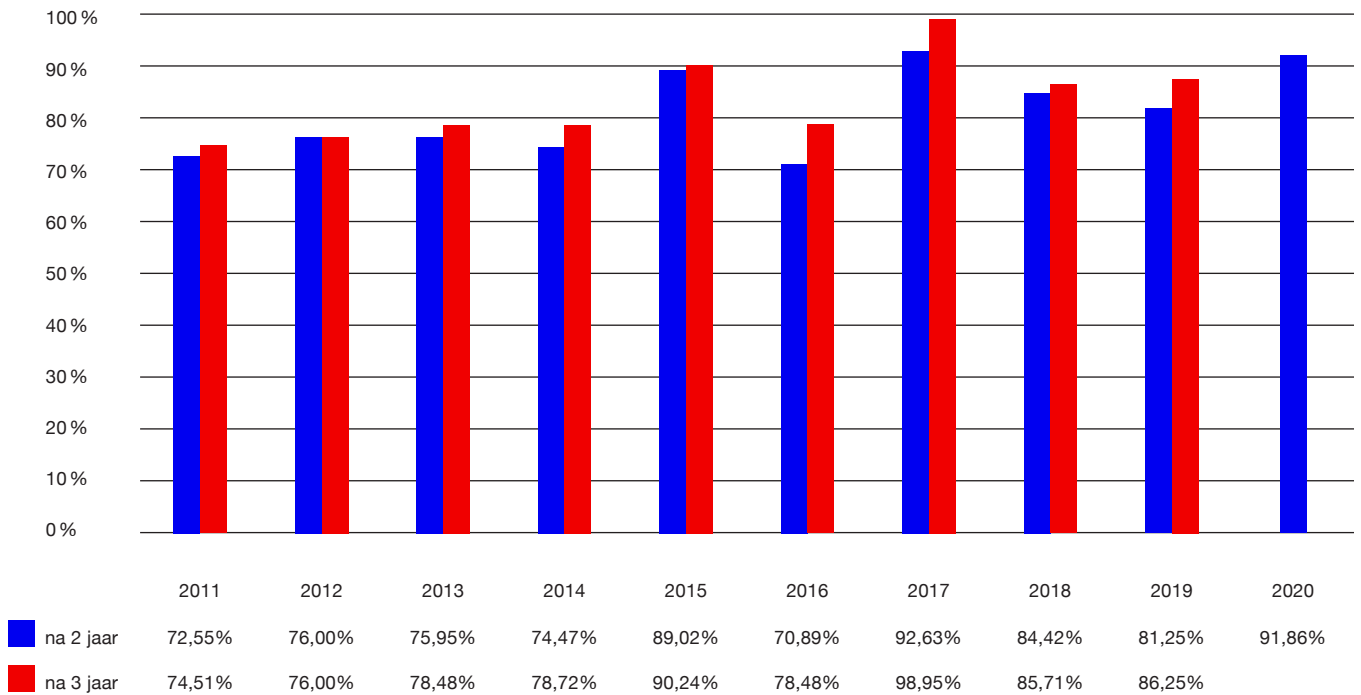
3.4 Onderwijsrendement masteropleidingen

3.4.1 Masterdiploma's

De studieduur van het masterprogramma is twee jaar, met een jaarlijkse start in september. In het collegejaar 2021-2022 werd aan 79 studenten het masterdiploma uitgereikt.

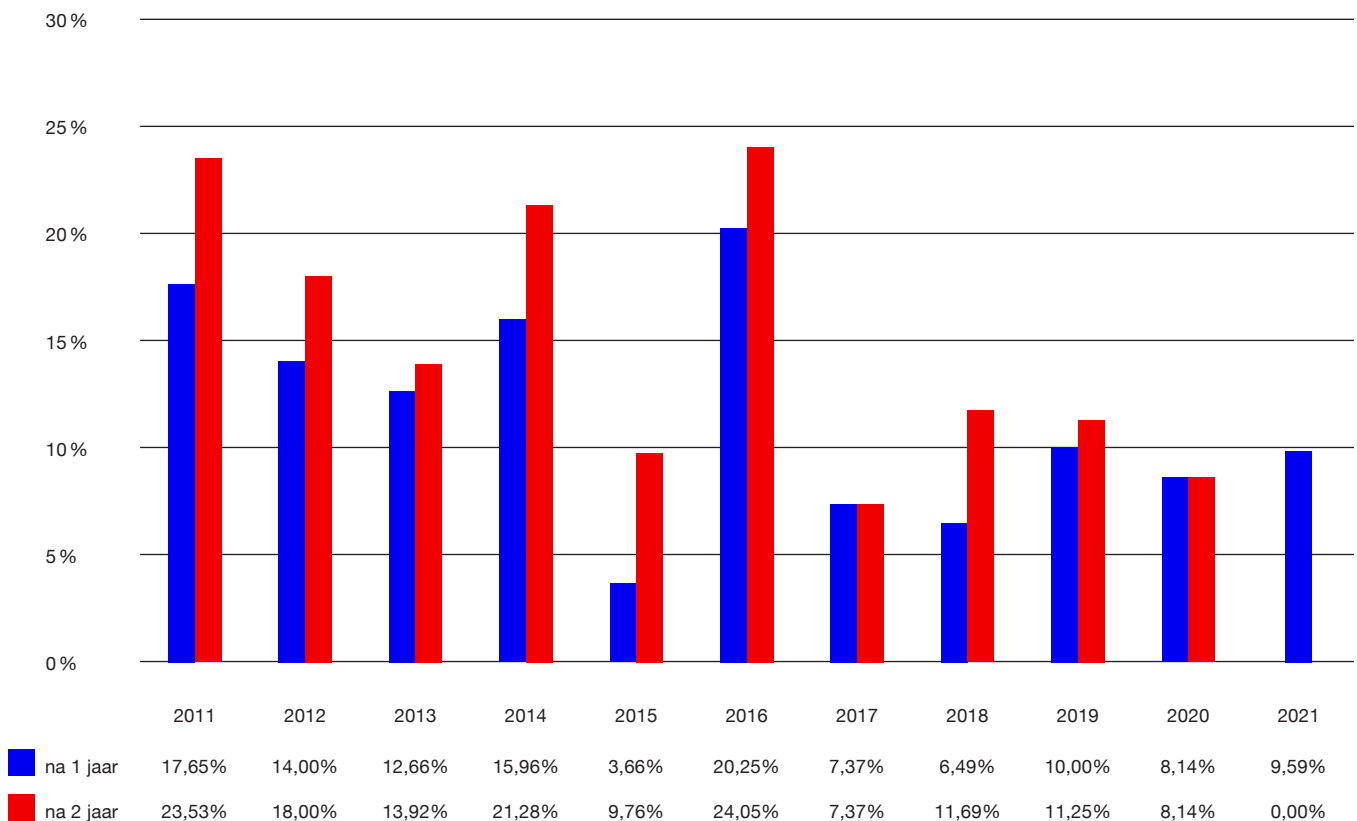
3.4.2 Diplomarendement masteropleidingen

DIPLOMARENDEMENT PER COHORT MASTEROPLEIDINGEN/SANDBERG INSTITUUT



Maria Hilmersson Landgren (Fine Arts), foto Sander Van Wettum

UITVAL PER COHORT MASTER OPLEIDINGEN/SANDBERG INSTITUUT



3.4.3

Studie-uitval masteropleidingen

In het studiejaar 2021-2022 hebben zeven studenten de masteropleiding voortijdig verlaten. De redenen waarom studenten zijn afgehaakt: onvoldoende aansluiting bij of andere verwachtingen van het programma, persoonlijke redenen (denk aan ziekte, mentale problemen, familieomstandigheden), tijdelijke onderbreking van de studie in verband met gezondheidsproblemen of te weinig tijd voor de studie, bijvoorbeeld door een succesvol verloop van professionele werkzaamheden waardoor ze niet meer bij studie-activiteiten aanwezig konden zijn.

3.4.4

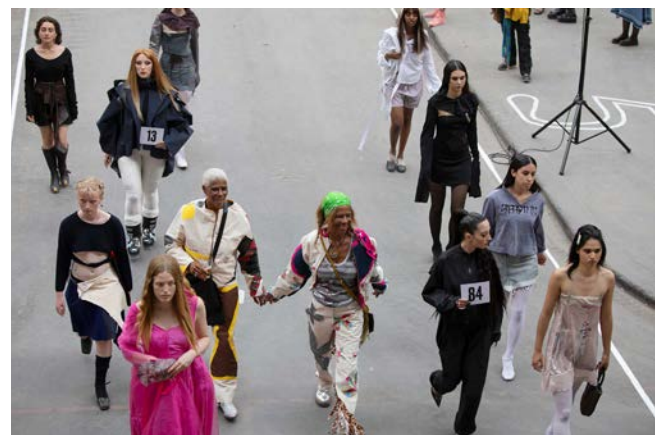
Visie op rendementsontwikkelingen masteropleidingen

Het beleid van de masteropleidingen is erop gericht kritische kunstenaars en ontwerpers af te leveren. Het Sandberg Instituut biedt studenten de kans zich verder te verdiepen in aansluiting op individuele onderzoeksvragen. Daarnaast nemen in de tijdelijke programma's studenten deel aan het collectieve onderzoek dat in het programma centraal staat. Net als bij de bacheloropleiding krijgen voortijdige academieverlaters en studie-onderbrekers van het Sandberg Instituut een exit-formulier waarin naar de redenen van vertrek wordt gevraagd.

3.4.5

Arbeidsmarktsucces studenten en (recent) afgestudeerden masteropleidingen

Toekenningen (selectie) vanuit fondsen / residenties / docentenbeurzen / prijzen & nominaties:



Marijn Abel (Mode), Fashion Show 2022, foto Sanne Peper

MONDRIAANFONDS	
Kunstenaar Start	Negiste Yesside Johnson (Dirty Art Department), Carmen Dusmet Carrasco (Design), Kyulim Kim (Studio for Immediate Spaces), Mónica Mays (Fine Arts), Kaspar Dejong (Fine Arts)
Kunstenaar Basis	Polina Medvedeva (Design), Yasser Balleman (Fine Arts)
STIMULERINGSFONDS CREATIEVE INDUSTRIE (SSCI)	
Talentontwikkeling	Octave Rimbart- Rivière (Dirty Art Department), Pernilla Manjula Philip (Design), Alex Walker (Design), Constanza Castagnet (Approaching Language), Elif Özbay (Shadow Channel)
Activiteitenprogramma	Anouk van Klaveren (F for Fact)
AMSTERDAMS FONDS VOOR DE KUNST (AFK)	
3Package Deal	Alec Mateo (Critical Studies)
RESIDENCES OVERIG	
Steunfonds Pictoright	Jeanne Vrastor (Dirty Art Department)
Publication Grant - Editorial Board of Intercurricular Programs of the Gerrit Rietveld Academie/Sandberg Instituut. 2022 Project Grant Bekker La Bastide Fonds	Olya Korsun (F for Fact)
Investeren in cultuur, toegekend door Gemeente Den Haag PRO kunstprojecten, toegekend door Stroom Den Haag	Anouk van Klaveren (F for Fact)
Stroom Research fonds door Stroom Den Haag	Jonathan Hielkema (F for Fact)
Permanente Professionele Ontwikkeling (PPO)	Paula Chaves Bonilla (Ecologies of Transformation), Lina Bravo Mora (Ecologies of Transformation), Mayis Rukel Kaygi (Ecologies of Transformation), Sabrina Miller (Ecologies of Transformation), Emma van Bokhoven (Ecologies of Transformation)
Schuurman Schimmel van Outeren Fonds	Mayis Rukel Kaygi (Ecologies of Transformation)
Student Council Gerrit Rietveld Academie & Sandberg Instituut. Financiering voor een project genaamd 'Walking Buddies, Becoming Wavicles'.	Juliet Davis-Dufayard (Ecologies of Transformation), Effy Fu (Ecologies of Transformation)
Student Council Gerrit Rietveld Academie & Sandberg Instituut, financiering voor een project genaamd 'WAYS OF: (LISTENING BEING KNOWING)'	Sabrina Miller (Ecologies of Transformation)
RESIDENTIES OVERIG	
Rijksacademie residentie 2022-2023	Timo Demollin (Fine Arts), Tom Kemp (Dirty Art Department)
Jan van Eyck Academie 2022-2023	Ekaterina Volkova & Julien Thomas (Designing Democracy)
Sandberg Instituut Fellowship Program 2022	Octave Rimbart- Rivière (Dirty Art Department), Mariana Fernández (F for Fact), Olya Korsun (F for Fact)
Residentie bij Le Wonder	Octave Rimbart- Rivière (Dirty Art Department)
Residentie bij Rupert	Ana Lipps (Dirty Art Department)

Residentie bij Hybrida	Jeanne Vrastor (Dirty Art Department)
Château de la Haute Borde, Artist Residency	Olya Korsun (F for Fact)
Residentie Hotel Maria Kapel	Bernice Nauta (F for Fact)
Residentie bij Tempel Amsterdam	Juliana Zepka (F for Fact)
PRIJZEN/NOMINATIES	
Buning Brongers Schilderkunst Prijs	Negiste Yesside Johnson (Dirty Art Department)
Nominatie Ceramic price of the Carouge Museum	Octave Rimbert- Rivière (Dirty Art Department)
Nominatie voor The Page Not Found Thesis Award	Mariana Fernández (F for Fact)
Swiss Performance Art Award	Rhoda Davids (Blacker Blackness)
TENTOONSTELLINGEN/FESTIVALVERTONINGEN	
Boo2 project space	Jeanne Vrastor (Dirty Art Department)
Performance Polder Triennale Performance Closing Event Het HEM Performance Land Art Weekend Performance Ornamenta	Eloy Cruz Del Prado (Dirty Art Department)
Sandberg Instituut Research Development	Negiste Yesside Johnson (Dirty Art Department)
Screening at Ukrainian pavilion at the Venice Biennale Start PhD trajectory Yale Graduate school of Arts and Sciences	Furqat Palvan-Zade (F for Fact)
Thesis artist-book "Dear Machines" acquired by The Stedelijk Museum Library, If I can't Dance, Design Museum Gent & Stockholm University Library Appointed lead of "Artificial Worlds" - Artificial Intelligence research group at ARIAS	Mariana Fernández (F for Fact)
Geselecteerd om een werk tentoon te stellen voor de groepstentoonstelling "On the Brink of Remembering", REGIONALE 23, Kunstverein Freiburg, 18/11/22-08/01/23)	Juliana Zepka (F for Fact)
Tentoonstellingen in de Rozenstraat en de Melkweg in Amsterdam Het Stedelijk Museum, bibliotheek publicatie in archief/bibliotheek Graduation film vertoond op filmfestival in Paris, Rome en Leipzig	Jonathan Hielkema (F for Fact)
De Ins - Altered Breath - Stichting Plaatsmaken (Arnhem) – ondersteund door Mondriaanfonds	Bernice Nauta (F for Fact)
Selectie van One-Minute video in 'Snack or Food Pill', met vertoningen in o.a. W139, Amsterdam en Het Nieuwe Instituut, Rotterdam	Antonija Vuletic (Design), Emir Timur Tokdemir (Design), Rudi van Delden (Design), Sean O Riordan (Design), Akash Sheshadri (Design), Tharim Cornelisse (Design), Katherina Gorodynska (Design), Neda Ruzheva (Design), Jonathan Castro (Design)
Boeklancering Immutable: Designing History (uitgegeven bij Onomatopee 199)	Chris Lee (Design)
Performance in tvprogramma VPRO Moonriders met Aukje Dekker	Jaasir Linger (Blacker Blackness)
When Things Are Beings, gemeentelijke aankopen tentoonstelling Stedelijk Museum	Anke Sondi Rumohr (Blacker Blackness)

3.5 Kwaliteitszorg

De zorg voor kwaliteit is holistisch en organisch; directie, docenten, werkplaatsbeheerders en studenten zijn voortdurend met elkaar in gesprek. Wensen en verwachtingen over onderwijsaanbod, werkvormen, technische ondersteuning en faciliteiten worden regelmatig uitgewisseld. Op afdelingsniveau scherpen hoofden en docenten het onderwijs aan naar aanleiding van ontwikkelingen in de praktijk. Ook gastdocenten en externe deskundigen, aanwezig bij de eindexamens, vragen wij te reflecteren op ons onderwijs en op het eindniveau van onze afgestudeerden. De Medezeggenschapsraad, Opleidingscommissies en daarnaast onder andere de Student Council, spreken zich uit over de organisatie en kwaliteit van het onderwijs. Daarnaast gebruiken we de uitkomsten van tevredenheidsonderzoeken om te reflecteren op het onderwijs en op de randvoorwaarden voor goed onderwijs. Op basis van de onderzoeken en de gesprekken worden kleine en grotere aanpassingen doorgevoerd.

ACCREDITATIE BACHELOR

In 2020 heeft de her-accreditatie van de bacheloropleiding plaatsgevonden na een positief oordeel van het panel. Door corona heeft het ontwikkelgesprek pas in het najaar van 2021 plaatsgevonden. De volgende accreditatie van de bacheloropleiding vindt plaats in 2026.



Olivier Arts (Image & Language), Graduation Show 2022, foto Nell Schwan

ACCREDITATIE MASTER

De visitatie voor de her-accreditatie van de Master Interieur Architectuur vond plaats in 2022 (uitgesteld vanwege de pandemie). Het panel van de NVAO heeft een rapport opgeleverd met een positief advies voor zowel de her-accreditatie van de opleiding SIS, als voor de continuering van het BKKI, wat staat voor bijzonder kenmerk kleinschalig en intensief onderwijs. Dit rapport is ingediend bij het bestuur van de NVAO. Dat bestuur gaf aan dat het positieve advies ten aanzien van het bijzonder kenmerk nog beter onderbouwd moest worden met een benchmark om de resultaten van het programma te kunnen vergelijken met andere gelijksoortige opleidingen. Dit is intussen aangeleverd door het panel en in orde bevonden. Het definitieve besluit van het bestuur van de NVAO wordt begin 2023 verwacht. De volgende accreditatie van de Master Fine Arts & Design vindt in 2025 plaats.

Naast de positieve bevindingen op elke standaard heeft de commissie een aantal aanbevelingen voor verdere verbetering van het programma geformuleerd. Hieronder worden enkele genoemd:

- De commissie heeft veel waardering voor de experimenteerdrift van de opleiding, maar beveelt ook aan dat de opleiding via een kritische dialoog toewerkt naar een gedeeld ruimtelijk concept, waarbij wordt vastgesteld welke kerncompetenties en expertises als uitgangspunt kunnen dienen voor de ontwikkeling van Interieurarchitectuur als discipline en beroep.
- Hoewel de commissie de nadruk legt op de autonomie van de student, doet de commissie de aanbeveling dat de opleiding studenten duidelijkere, meer afgebakende structuren en vertrekpunten te bieden om op terug te vallen.
- De commissie concludeert dat de samenstelling van de stafleden vrij divers is wat betreft geslacht, discipline en internationale achtergrond, maar wil het programma aanmoedigen manieren te vinden om ervoor te zorgen dat het team ook inclusief en representatief is wanneer het gaat om (niet-westerse) culturele achtergrond en etniciteit.
- Met betrekking tot de waardevolle studenteninitiatieven zoals de Student circle en de verschillende studentenverenigingen, stimuleert de commissie het instituut te blijven investeren in de kwesties die door deze platforms worden geformuleerd, en ervoor te zorgen dat alle studenten en medewerkers zich gehoord en verzorgd voelen.
- De directeur van het Sandberg Instituut zal zodra het definitief besluit binnen is de aanbevelingen opnemen met de hoofden van betreffende afdeling en het opvolggesprek zal zich op (tenminste) een van deze aanbeveling richten.

3.5.2 Onderzoeken Kwaliteitszorg

EXIT-ONDERZOEK 2021-2022

Jaarlijks vraagt de Gerrit Rietveld Academie de studenten die hun studie voortijdig stoppen of onderbreken een enquête in te vullen over de reden van hun besluit om de studie te onderbreken of te stoppen. Bij de berekening van de uitval en de respons per afdelingen en opleidingen is uitgegaan van het aantal studenten dat op 1 oktober 2021 bij de afdelingen en/of opleiding stond ingeschreven (875). Van deze groep zijn 63 studenten voortijdig vertrokken. De uitval in de bacheloropleiding tijdens studiejaar 2021-2022 is 7,7%. Dat is hoger dan het percentage in studiejaar 2020-2021 (5%) en studiejaar 2019-2020 (6,8%). De uitval in de masteropleiding is 4,6%. Dat is lager dan het percentage in studiejaar 2020-2021 (6,5%) en het percentage in studiejaar 2019-2020 (6,9%). De uitval op de hele Gerrit Rietveld Academie is 7,2%. Dat is hoger dan het uitvalpercentage van het studiejaar 2020-2021 (5,2%) en het uitvalpercentage van het studiejaar 2019-2020 (6,9%).

Van de 63 voortijdig vertrokken studenten tijdens studiejaar 2021-2022 hebben 44 studenten het vragenformulier ingevuld. Dat is een respons van 69,8%. Dat is lager dan het responspercentage van het exit-onderzoek 2020-2021 (82,6%). 45,5% van de respondenten geeft aan de studie tijdelijk te onderbreken om op een later moment te hervatten, 31,8% stopt definitief. 22,7% weet nog niet zeker of zij stopt of onderbreekt. De in de vragenlijst genoemde redenen die het vaakst met eens of zeer eens zijn beantwoord zijn: De combinatie werken-studie is mij te veel; De inhoud van het lesaanbod valt mij tegen en De docenten geven les op een manier die niet bij mij past. Ook zijn gezondheidsredenen, financiële redenen of het niet kunnen vinden van passende woonruimte redenen om de studie te onderbreken of definitief te stoppen.

Wat opvalt in het exit-onderzoek is dat de meest genoemde redenen van de respondenten die stoppen en de meest genoemde redenen van de respondenten die onderbreken van elkaar verschillen. Studenten die hun studie voortijdig stoppen geven redenen gelieerd aan het onderwijs, de docenten of de organisatie van het onderwijs. De meest genoemde redenen onder de respondenten van het exit-onderzoek van studiejaar 2021-2022 om te stoppen met een studie aan de Gerrit Rietveld Academie zijn: de inhoud van het lesonderwijs valt mij tegen; De docenten geven les op een manier die niet bij mij past en Mij is nu pas duidelijk geworden dat het toekomstige beroep van deze opleiding niet bij mij past. Studenten die de studie onderbreken noemen redenen die minder direct met de studie of de academie te maken hebben. De meest genoemde reden om de studie tijdelijk te onderbreken onder de respondenten van het exit-onderzoek in studiejaar 2021-2022 zijn: De combinatie werken-studie is mij te veel; Financiële redenen; Ik moet vaak verhuizen/heb geen woonruimte; Bijzondere familieomstandigheden en Ik ervaar te veel spanningen bij beoordelingen.

Uit de antwoorden op de open vragen blijkt dat het grootste deel van de respondenten ondanks hun vertrek, positief terugkijkt op het onderwijs aan de Gerrit Rietveld Academie. De studie is uitdagend, docenten zijn bevlogen en contact met medestudenten wordt als positief omschreven.

KUNSTEN-MONITOR 2021

De Kunsten-Monitor is een jaarlijks en landelijk onderzoek onder alumni van zowel de bachelor- als masteropleidingen, anderhalf jaar na diplomering. In dit onderzoek worden alumni ondervraagd over hun start op de arbeidsmarkt en hun tevredenheid over het onderwijs. In het najaar van 2021 zijn de afgestudeerde bachelor- en masterstudenten van het studiejaar 2019-2020 bevraagd. De resultaten werden in het voorjaar 2022 gepresenteerd. Van de afgestudeerden heeft 45% de vragenlijst ingevuld.

97% van de ondervraagde alumni is werkzaam als schepend/uitvoerend kunstenaar/vormgever/ontwerper. 88% voert deze werkzaamheden uit in het vakgebied. Dit levert niet altijd direct (voldoende) inkomsten op. Zij voorzien ook in hun onderhoud door kunstgerelateerde activiteiten en door werkzaamheden buiten hun vakgebied. 7% van de respondenten geeft aan werkloos te zijn, wat een stuk lager is dan de 14% in 2020. 77% van de respondenten werkt als zelfstandige. 70% van de respondenten geeft aan voor dezelfde opleiding aan de Gerrit Rietveld Academie te kiezen, mochten zij opnieuw voor die keuze te staan.

NATIONALE STUDENTEN ENQUÊTE (NSE) 2022

De Nationale Studenten Enquête (NSE) is een jaarlijks en landelijk onderzoek waarin studenten hun mening geven over hun opleiding. Vanaf 2021 is het voor NVAO geaccrediteerde hogescholen en universiteiten wettelijk verplicht daaraan deel te nemen. Voorheen werd jaarlijks een studententevredenheidsonderzoek (STO) afgenomen. Door het format van de NSE, dat zich niet toespitst op het kunstonderwijs, komt een aantal onderwerpen dat voorheen onderdeel was van ons eigen onderzoek, zoals de faciliteiten, niet meer aan bod. Het responspercentage onder de studenten van de Gerrit Rietveld Academie was 39%.

De belangrijkste uitkomsten van de NSE in 2022 voor de instelling als geheel, op een schaal van 1 tot 5:

	GERRIT RIETVELD ACADEMIE 2022	GERRIT RIETVELD ACADEMIE 2021
Tevredenheid met de opleiding algemeen	3,77	3,74
Tevredenheid met sfeer op de opleiding	4,04	3,94
Op basis van mijn ervaringen tot nu toe zou ik opnieuw voor deze opleiding kiezen	3,88	3,84

De algemene tevredenheid van studenten aan de Gerrit Rietveld Academie is in 2022 iets hoger dan in 2021.

De belangrijkste uitkomsten van de NSE in 2022 voor de bacheloropleiding Art and Design (voltijd) en de masteropleiding Art and Design op een schaal van 1 tot 5:

	BA VT ART & DESIGN 2022	BA VT ART & DESIGN 2021	MA ART & DESIGN 2022	MA ART & DESIGN 2021
Tevredenheid met de opleiding algemeen	3,83	3,88	3,53	3,08
Tevredenheid met sfeer op de opleiding	4,07	4,11	3,94	3,10
Op basis van mijn ervaringen tot nu toe zou ik opnieuw voor deze opleiding kiezen	3,95	4,03	3,64	2,98

- Het responspercentage van de bachelorstudenten was 40% en het responspercentage van de masterstudenten Art & Design was 37%.
- Het responspercentage van de Master Interior Design was te laag en daardoor zijn de uitkomsten van de enquête niet representatief. Voor een volgend jaar wordt meer ingezet op communicatie met de studenten van deze afdeling.
- De algemene tevredenheid van studenten met betrekking tot de Bachelor Art en Design is in 2022 iets lager dan in 2021.
- De algemene tevredenheid van studenten met betrekking tot de Master Art & Design is in 2022 hoger dan in 2021.
- Bij zowel de bachelor- als de masteropleiding voelen de studenten zich uitgedaagd door het onderwijs en waarderen zij de betrokkenheid en het contact.
- In 2022 hebben de afdelingshoofden naar aanleiding van de NSE-uitslagen met hun studenten gesproken over (de kwaliteit van het) onderwijs. Hier zijn gespreksverslagen van opgesteld die besproken zijn binnen de organisatie. De betrokkenheid van de onderwijsafdelingen heeft in 2023 geleid tot een opvallend hoger responspercentage (48%).

MEDEWERKERSTEVREDENHEIDSONDERZOEK (MTO) 2022

Het tweejaarlijkse MTO wordt elk oneven jaar afgenomen, maar werd door ziekte van een medewerker en corona verplaatst naar 2022. De vragenlijst van het MTO 2022 is ingevuld door 115 medewerkers. Dit is een respons van 43,7%, wat lager is dan bij vorige MTO's. De resultaten van het MTO 2022 laten over het algemeen een dalende trend zien, met name op het gebied van ervaren werkdruk en de hoeveelheid werk. Aspecten die daarbij meewegen zijn de informatie en communicatie binnen de organisatie en in hoeverre men zich bij de besluitvorming betrokken voelt. Dat komt ook naar voren in de waardering van hoe de organisatie wordt bestuurd. Er is verder ontevredenheid over kleine aanstellingen en het gebrek aan samenhang binnen de academie. Onverminderd positief is de waardering voor de zelfstandigheid en verantwoordelijkheid in de eigen functie,

de relatie met collega's en studenten en de inhoud van het werk op zichzelf. Communicatie over de uitslag van het MTO 2022 volgt in 2023.

ONDERZOEK OPDRACHTGEVERSCHAP

In het voorjaar van 2022 hebben alle freelancers en zzp'ers met een opdracht bij de Gerrit Rietveld Academie een uitnodiging ontvangen om deel te nemen aan een tevredenheidsonderzoek over het opdrachtgeverschap van de academie. Dit is, na 2017 en 2019, de derde keer dat een onderzoek onder deze groep wordt gehouden. De vragenlijst is iets aangepast ten aanzien van de vorige bevestigingen. De vragenlijst is ingevuld door 53 zzp'ers, waarvan er 26 bij de Rietveld, 17 bij het Sandberg en 10 bij beide een opdracht vervulden. Dit is een respons van 24%. Helaas is deze lager dan die van het MTO. De aspecten waar zzp'ers het meest positief over zijn aan werken op de Gerrit Rietveld Academie zijn onder andere de inhoud van hun opdracht, het werken met studenten en een goede samenwerking met de opdrachtgever. Zo worden ideeën en suggesties serieus in overweging genomen, is er duidelijkheid over facturatie en verloopt de betaling volgens afspraak. Negatief zijn de respondenten over de vindbaarheid van informatie over de opdracht binnen de organisatie, het regelmatig moeten werken onder tijdsdruk en ook dat er vaak meer werk te doen is dan dat er uren voor zijn afgesproken. Communicatie over de uitslag van het Onderzoek opdrachtgeverschap volgt in 2023.

3.5.3 Kwaliteitsimpuls door pilot programma Feedback

In 2021 is een werkgroep ingesteld om een pilot programma te ontwikkelen voor het geven van feedback tussen studenten en docenten en binnen deze groepen onderling, met het doel een kwaliteitsimpuls te geven aan het onderwijs. Aan de hand van het principe van verbindende en geweldloze communicatie werd een methode ontwikkeld om een gesprek te voeren en feedback te geven op een verbindende manier en voor iedereen veilige manier. Het pilotprogramma werd uitgevoerd bij drie onderwijsafdelingen van de bachelor en één afdeling van de master. De reacties van deelnemers worden meegenomen in de verdere ontwikkeling van de feedback pilot in 2023. Hiervoor is budget gevonden binnen de Kwaliteitsmiddelen. Ook vindt in 2023 een uitgebreidere evaluatie van het pilot programma plaats.

3.6 Uitwisselingen studenten en staf

3.6.1 Erkenning studiepunten van andere instellingen

De Gerrit Rietveld Academie erkent niet automatisch de studiepunten van andere onderwijsinstellingen. Omdat de Gerrit Rietveld Academie aan de poort selecteert, moet iedere student eerst de toelatingsprocedure doorlopen. Studenten die al aan een kunstacademie studeren kunnen wel direct deelnemen aan het toelatingsexamen en daarmee het toelatingssprekuur overslaan. Wanneer bij de toelating wordt besloten dat een student in een hoger jaar kan instromen, wordt vrijstelling verleend voor het voorgaande jaar of jaren. Deze vrijstelling moet worden onderbouwd met studiepunten van de eerdere opleiding.

De Gerrit Rietveld Academie erkent evenmin automatisch studiepunten voor vakken die buiten de academie zijn gevolgd. Zo krijgt een student die bijvoorbeeld al een (deel-)studie filosofie heeft gedaan, niet automatisch een vrijstelling voor de filosofielessen, omdat het theorieaanbod bij de Gerrit Rietveld Academie altijd een relatie heeft met beeldende kunst en niet als een losstaand vak wordt aangeboden. De toekenning van studiepunten aan de Gerrit Rietveld Academie is gekoppeld aan de halfjaarlijkse beoordeling van de ontwikkeling van de student.

3.6.2 Uitwisseling van staf en studenten

Met het vaststellen van het nieuwe beleid en het herzien van de lijst met partnerscholen in 2016 is een nieuwe koers gezet om meer de verdieping in te kunnen gaan met onze huidige, waardevolle partners.

De lijst met de 46 partnerscholen van de academie staat op de website.

In het verslagjaar heeft er, ondanks de restricties vanuit COVID-19 en het uitstellen van de uitwisseling, een record aantal van 30 uitgaande uitwisselingen plaatsgevonden. Van deze 30 uitwisselingen, zijn er 20 studenten naar een partnerschool buiten Europa gegaan.

Voor uitgaande uitwisselingen waren de populaire academies in Europa: Arco in Portugal, HGB Leipzig in Duitsland en Angewandte in Oostenrijk. Buiten Europa waren dat: Kyoto Seika, Japan en Pratt New York.

In 2022 zijn 32 buitenlandse studenten via een uitwisselingsprogramma naar de Gerrit Rietveld Academie gekomen.

Een wisselend aantal docenten vervult tijdelijke of vaste functies aan buitenlandse universiteiten en academies. Dit gebeurde voorheen in toenemende mate ook binnen het Erasmus-programma. In 2022 zijn er met het resterende beschikbare Erasmus drie docenten uitwisselingen geweest met Iceland Academy: twee docenten van de masteropleiding en één docent van de bacheloropleiding.

3.7 Onderwijs aan personeelsleden

In 2022 werden in het kader van bijscholing cursussen gevolgd in Bedrijfs hulpverlening (BHV). Daarnaast werden er enkele coachingstrajecten voor onderwijzend personeel, stafleden en coördinatoren ondersteund. Er werd door stafleden en (hoofd-)docenten deelgenomen aan studiedagen, workshops en lezingen, georganiseerd door Unsettling en Hear! Here!.

Voor het onderwijzend personeel zijn er daarnaast de didactische cursussen 'Docenten in Gesprek' en de Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid. Ook zijn er workshops geweest op het gebied van neurodiversiteit om docenten te ondersteunen in de begeleiding van studenten. Er zijn gatekeepers trainingen gevolgd om betere ondersteuning te kunnen bieden aan het welzijn van studenten. Het team van confidants en coördinatoren volgde in 2022 een suicide preventietraining.

De cursus Nederlands blijft onderdeel van het opleidingsaanbod. Hier wordt enthousiast gebruik van gemaakt. Verder is er een start gemaakt met de certificering van de interne vertrouwenspersonen.

In het verslagjaar zijn er geen aanvragen geweest voor een lerarenbeurs.

3.8 Wet- en regelgeving

3.8.1 Onderwijs- en examenregeling en Studentenstatuut

De Gerrit Rietveld Academie heeft twee Onderwijs- en Examenregelingen (OER): één voor de bacheloropleiding Beeldende Kunst en Vormgeving en één voor de twee masteropleidingen die worden aangeboden door het Sandberg Instituut. In de OER staan de toelatingseisen, opleidingen en competenties omschreven.

De masteropleidingen hebben van oudsher een gezamenlijke OER, ondanks de door de overheid aangebrachte scheiding in opleidingen. In de praktijk zijn de twee masterstudierichtingen zo gelijk ingericht dat het omschrijven van het onderwijs in aparte regelingen niet bijdraagt aan een beter beeld van de opleidingen.

In het verslagjaar is de OER van de bachelor en de master geheel herzien.

Aangepaste versies van de OER worden ter advisering/instemming voorgelegd aan de Examencommissie, de Opleidingscommissies en de Medezeggenschapsraad.

Naast de OER is er ook een Studentenstatuut. Hierin staan de regels waaraan studenten zich dienen te houden. Jaarlijks wordt het Studentenstatuut evenals de OER opnieuw



Alex T Harris (Alex Olloman) (VAV – moving image), Graduation Show 2022, foto Konstantin Guz

bekeken op relevantie en desgewenst bijgesteld. De bijgestelde versies worden ter instemming voorgelegd aan de MR. De OER en het Studentenstatuut zijn van de interne website te downloaden, in het Nederlands en het Engels.

3.8.2 Opleidingscommissie

De Opleidingscommissie van de bachelor is in 2022 tweemaal bijeengewees. In de laatste bijeenkomst zijn de aanpassingen in de geheel herziene OER besproken en, waar aan de orde, goedgekeurd. De Opleidingscommissie van de master is eenmaal bijeengekomen in 2022 en toen is de OER geactualiseerd, mede naar aanleiding van een check door een extern bureau. Vanwege het vertrek van de secretaris, wier functie niet direct weer is opgevuld, zijn er in het tweede deel van het verslagjaar geen vergaderingen geweest.

3.8.3 Examencommissie

Bachelor

De commissie van de bacheloropleiding bestaat uit twee In 2022 heeft de Examencommissie vier keer vergaderd.

De Examencommissie heeft 160 bachelordiploma's uitgereikt, 13 aan DOGtime studenten en 147 aan voltijdstudenten. De examencommissie heeft in totaal zes vrijstellingen verleend aan kandidaten die niet beschikten over voldoende of een passende vooropleiding. Eén vrijstelling is verleend aan een kandidaat die wilde instromen in een hoger studiejaar, vijf aan kandidaten die wilden instromen in het voltijd Basisjaar.

Het hele jaar heeft de commissie met één lid minder gefunctioneerd dan in het reglement is vastgesteld. Het is in dit jaar niet gelukt om een nieuw lid te werven. Ook is de interne samenstelling gewijzigd. Tot de zomer maakten een hoofddocent, twee docenten en een extern lid deel uit van de commissie, na de zomer waren dat een hoofddocent, een docent en twee externe leden.

In 2022 heeft de Examencommissie geen klachten ontvangen.

De volgende onderwerpen zijn door de commissie behandeld:

- De Examencommissie heeft een tekst gemaakt over collectief afstuderen. Deze tekst is bedoeld voor de hoofddocenten. Ze kunnen de tekst raadplegen wanneer zich bij het examen een collectief aandient.
- Het document 'Handreiking Examencommissie' is besproken. Dit document behandelt kwesties en aandachtspunten voor examencommissies.
- De OER voor het studiejaar 2022-2023 is besproken en van reacties voorzien.
- Een door de Examencommissie opgestelde concepttekst over programmatisch toetsen en beoordelen is besproken en van commentaar voorzien. Dit onderwerp was en is een terugkerend thema in de gesprekken van de Examencommissie.
- Het CvB heeft de Examencommissie verzocht haar standpunt te bepalen over de kwestie van al dan niet cijfers geven. De commissie heeft over dit onderwerp een tekst samengesteld die aan het hoofddocentenoverleg zal worden voorgelegd.
- De commissie heeft onderzoek gedaan naar de beoordelingsformulieren van de afdelingen. De bevindingen zullen aan de hoofden worden voorgelegd.
- Het CvB heeft de commissie de vraag voorgelegd haar standpunt te bepalen ten aanzien van de 'vrije vakklaskeuze'. De commissie heeft vervolgens haar standpunt in een tekst gericht aan het hoofddocentenoverleg kenbaar gemaakt.

Master

De Examencommissie bestaat uit een afdelingshoofd, een theorie docent, een extern lid en een ambtelijk secretaris. De commissie heeft in 2022 twee keer vergaderd. De commissie wordt volgens het protocol tijdig geïnformeerd over de opzet van de examens, de samenstelling van de jury, beoogde afwijkingen van de OER, afwijkende resultaten ('on conditions' of 'fails' en te formuleren corrigerende oplossingen). Zij wordt vooral 'in het dagelijkse' om advies gevraagd over bijvoorbeeld jurysamenstelling, theses eisen, de omgang met criteria en gebruik van formulieren, vermeldingen op diploma en supplement, en eisen die gesteld worden aan voor- en vervolgopleiding of promotiemogelijkheden.

De Examencommissie agendeert seizoensgebonden zaken op de maandelijkse hoofdenvergadering, zoals naar aanleiding van de semester- of graduationbeoordeling of de toelatingen. Ook wordt de noodzaak af en toe bij wijze van herhaling onder de aandacht gebracht om de studenten tijdig en duidelijk volgens de afspraken te informeren over de opzet en criteria, om goed en herleidbaar te schrijven bij de beoordelingen etc. Er zijn meerdere verzoeken van studenten gekomen om de onderliggende beleidsstukken en de OER in te zien (althoewel beschikbaar via intranet), maar er zijn geen klachten binnengekomen. In 2022 heeft de commissie weer enkele verzoeken tot vrijstelling van vooropleiding behandeld. Met de enkele voorkomende gevallen van onvoldoende semesterbeoordelingen is meegekeken bij de opgestelde plannen voor individuele trajecten om studie- vertraging in te halen of het werken naar de uitvoering van een herexamen.

- De OER is geheel herzien en heeft enkele aanpassingen ondergaan.
- Het protocol voor toetsen en beoordelen is op kleine onderdelen aangepast.
- De secretaris van de commissie adviseerde hoofden en coördinatoren op vraag, soms naar aanleiding van studievoortgangproblemen van studenten, als het nodig was werd geadviseerd door te verwijzen naar een vertrouwenspersoon of de studentcounselor.
- De Examencommissie beoordeelt jaarlijks de kwaliteit van studentendossiers, in het bijzonder de herkenbaarheid en leesbaarheid van de articulaties van de beoordelingen.
- De leden van de Examencommissie bezochten steekproefsgewijs meerdere beoordelingen en eindpresentaties. Tijdens de Graduation Show werd door de secretaris een aantal werkveld-vertegenwoordigers en peers van vergelijkbare Nederlandse opleidingen en instituten rondgeleid.
- De commissie heeft opnieuw aandacht besteed aan studenten van tijdelijke programma's die studievertraging oplopen of het eindexamen niet halen, en hoofden en directeur geadviseerd. De tijdelijke aard van het programma maakte

dat het instituut een rol moest oppakken bij het aanbieden van individuele trajecten voor studenten die het niet in twee jaar hebben gehaald.

3.8.4 Klachten- en beroepsprocedures

De Gerrit Rietveld Academie kent drie mogelijkheden om bezwaar in te dienen tegen uitspraken en handelingen die ongewenst of eventueel onterecht zijn.

1. CBE

Studenten die het niet eens zijn met een uitspraak van de Examencommissie kunnen zich wenden tot het CBE (College van Beroep voor de Eindexamens). Een student kan bij het CBE beroep instellen tegen:

- Beslissingen van Examencommissies en examinatoren;
- Beslissingen met betrekking tot een negatief bindend studieadvies (BSA);
- Beslissingen omtrent het vaststellen van het behaalde aantal studiepunten;
- Beslissingen met betrekking tot toelating tot de examens;
- Een weigering een beslissing te nemen.

In het verslagjaar is er geen beroep gedaan op het CBE.

2. KLACHTEN- EN GESCHILLENREGELING

Voor klachten over zaken die niet de examens betreffen, kent de Gerrit Rietveld Academie een Klachten- en geschillenregeling. In het verslagjaar is eenmaal beroep gedaan op de Geschillenadviescommissie.

3. KLACHTENREGELING ONGEWENSTE OMGANGSVORMEN

Voor personeel en studenten die te maken krijgen met ongewenst gedrag door hetzij personeel, hetzij studenten kent de academie de Klachtenregeling ongewenste omgangsvormen. In het verslagjaar is er geen klacht ingediend.

3.8.5 Vertrouwenspersonen

De academie heeft een externe vertrouwenspersoon en twee interne vertrouwenspersonen. Allen zijn er zowel voor studenten als medewerkers.

Meldingen

In totaal zijn er vijf meldingen door studenten gedaan en negen door medewerkers. Er zijn geen meldingen gedaan via het anonieme klachtenformulier op intranet.

Aard van de meldingen

Bij bijna alle meldingen ging het over ongewenste omgangsvormen tussen student en docent en tussen studenten onderling, waarbij gedacht moet worden aan het ervaren van onveiligheid door seksuele intimidatie/agressie/pesten.

Soms was er één gesprek met de melder(s), soms meerdere gesprekken. Melders gaven aan het fijn te vinden hun hart te kunnen luchten, wat meer grip te krijgen op de situatie, het gebeurde op een rijtje kunnen zetten. Melders gaven aan zelf in gesprek te gaan met degene van wie het gedrag als onveilig ervaren werd. Ook is meerdere malen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om met de vertrouwenspersoon samen het gesprek aan te gaan. Daarnaast waren er melders die het gesprek niet wilden aangaan en ook niet een klacht wilden indienen maar via de vertrouwenspersoon een signaal wilden afgeven. Soms kon een melding naar tevredenheid worden opgelost, soms ook bleek de melding onderdeel van een structureel probleem.



Miriam Chair (Architectural design), Graduation Show 2022, foto Dawid Dobosz

Analyse van de meldingen

Er zijn geen opvallende veranderingen wat betreft de aard van de meldingen. Wel kan aangegeven worden dat docenten vragen hebben over hoe zich te verhouden tot studenten en vice versa: “wat kan nog wel, wat kan echt niet meer”. Er lijkt een bewustwordingsproces gaande te zijn, passend bij de maatschappelijke trend inzake ongewenst gedrag en grensoverschrijdend gedrag. Ook onder studenten wordt er veel gesproken over het onderwerp ongewenst en grensoverschrijdend gedrag. In het debat op de academie nemen zij over dit onderwerp dan ook een actieve rol in. Het is een punt van zorg dat studenten in vergelijking met de medewerkers minder goed de weg naar de vertrouwenspersonen weten te vinden. Mogelijk komt dit omdat zij hun meldingen elders hebben gedaan, zoals bij de confidants en Unsettling.

Vooruitblik 2023

De vertrouwenspersonen werken samen met de organisatie aan een betere zichtbaarheid, heldere informatieverstrekking over rollen en taken, en een evaluatie van de mogelijkheid om een anonieme klacht in te dienen.

3.8.6 Profileringsfonds

In het verslagjaar is er eenmaal beroep gedaan op het Profileringsfonds met betrekking tot studievertraging van studenten die studiefinanciering ontvangen.

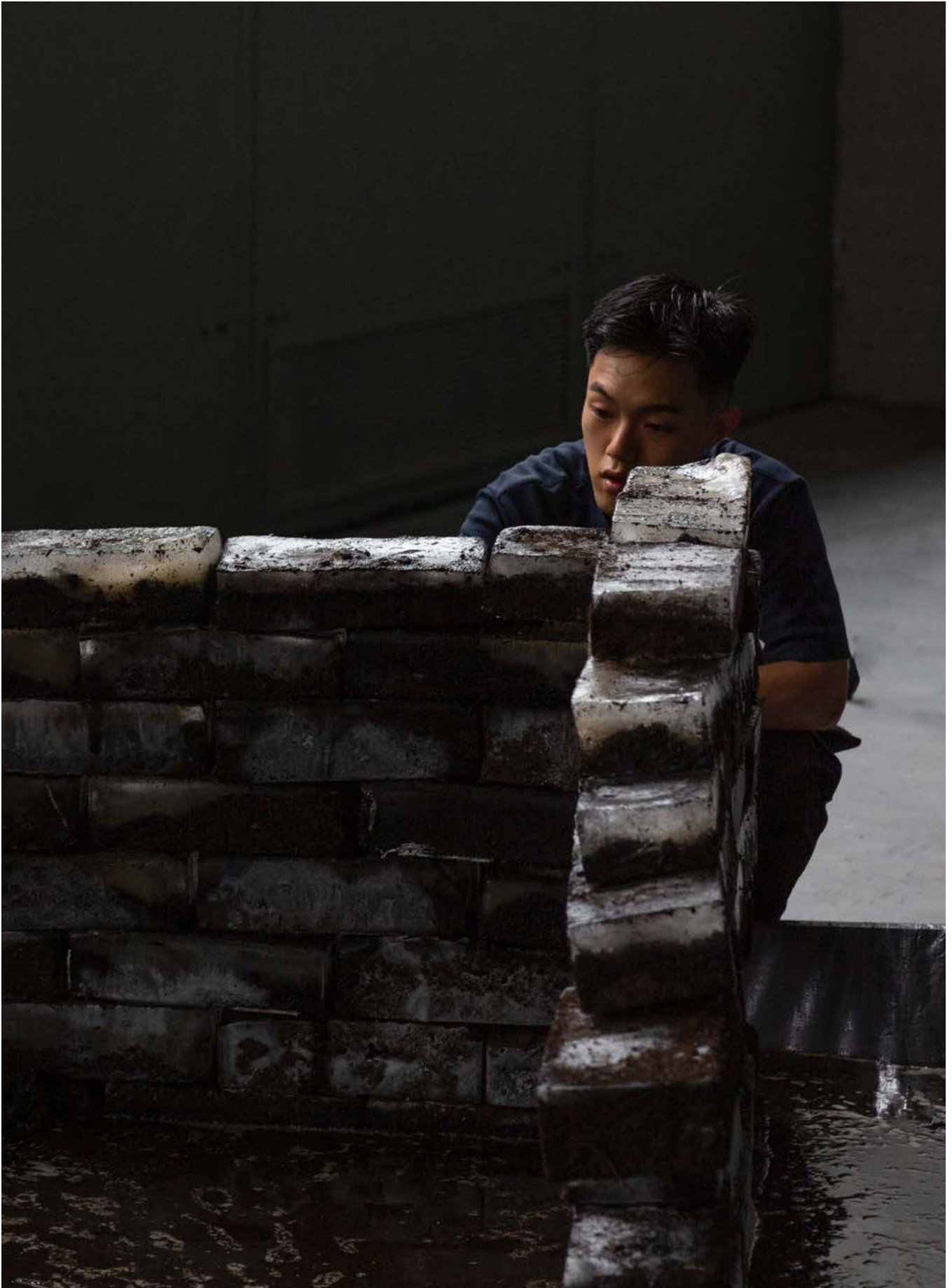
De tegemoetkoming in het instellingscollegegeld voor studenten die een tweede bachelor- of masteropleiding volgen en voor studenten uit niet-EU landen is 23 keer toegekend.

Aan vijf Oekraïense studenten is een bedrag uit het Profileringsfonds toegekend onder toepassing van het criterium ‘overmacht’.

3.8.7 Financiële ondersteuning studenten door private fondsen

De academie onderhoudt goede contacten met privéfondsen. Deze fondsen ondersteunen studenten in de eindfase van hun studie, wanneer zij met onverwachte financiële situaties worden geconfronteerd. Fondsen waarop studenten regelmatig een beroep doen zijn:

- Schuurman-Schimmel van Outeren stichting
- Stichting Bekker - la Bastide Fonds
- Tesselschade Studiefonds
- Stichting M. C. de Visser Fonds



Kevin Kim (Architectural design), Graduation Show 2022, foto Dawid Dobosz

4. Studenten

De Gerrit Rietveld Academie heeft een zeer internationaal samengestelde studentenpopulatie. Van de totaal 843 studenten heeft 65% (550 studenten) een niet-Nederlandse nationaliteit. Bij de bacheloropleiding heeft 64,5% van de 700 studenten de niet-Nederlandse nationaliteit en bij masteropleiding – 143 studenten – is dat 68,5%.

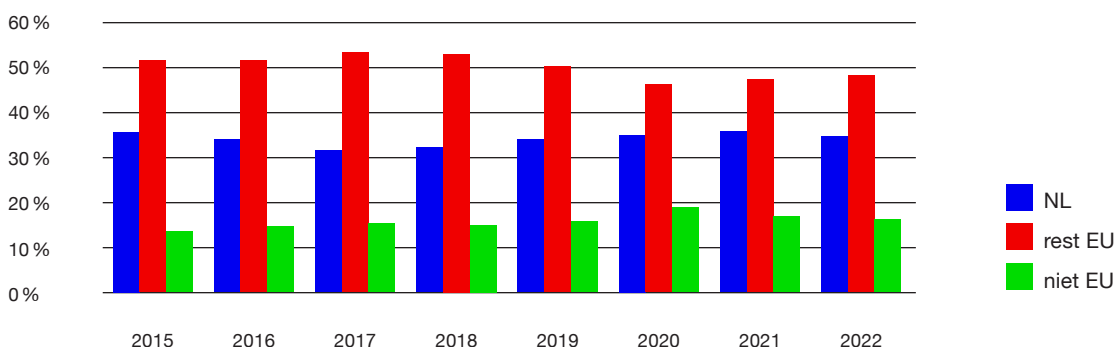
De studenten zijn afkomstig uit 62 verschillende landen. De vijf landen waar de meeste internationale studenten vandaan komen zijn:

- Frankrijk 86 studenten
- Denemarken 59 studenten
- Duitsland 47 studenten
- Zuid-Korea 35 studenten
- Italië 26 studenten

Het aandeel Nederlandse studenten is de laatste jaren stabiel.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
NL	35,53%	34,08%	31,48%	32,11%	34,03%	34,82%	35,54%	34,75%
REST EU	51,32%	51,35%	53,30%	52,84%	50,29%	46,23%	47,77%	48,88%
NIET EU	13,16%	14,57%	15,23%	15,05%	15,69%	18,95%	16,69%	16,37%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

HERKOMST STUDENTEN



4.1 Studentenaantallen

4.1.1 Bacheloropleiding

STUDENTENAANTALLEN PER 1 OKTOBER 2022

STUDIEJAAR	VOLTijd		DEELTIJD		TOTAAL	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
AFDELINGEN BACHELOR						
PROPEDEUSE BACHELOR ART & DESIGN						
Basisjaar	140	152	30	37	170	189
HOOFDFASE BACHELOR ART & DESIGN						
Beeldende Kunst	104	104	23	28	123	132
VAV – moving image	90	89			89	89
Fotografie	16	18			16	18
Keramiek	29	25			29	25
The Large Glass	29	25			29	25
Image and Language	18	21			18	21
Architectural Design	21	21			21	21
designLAB	39	40			39	40
Jewellery – Linking Bodies	16	12			16	12
Grafisch Ontwerpen	63	63			63	63
Mode	36	40			36	40
TXT (Textiel)	30	29			30	29
DOGtime			21	20	21	20
TOTAAL HOOFDFASE BACHELOR	487	487	44	48	531	535
TOTAAL BACHELOR	627	639	74	81	701	724

4.1.2 Masteropleiding

STUDENTENAANTALLEN PER 1 OKTOBER 2022

STUDIEJAAR	VOLTijd		DEELTIJD		TOTAAL	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
AFDELINGEN MASTER						
SANDBERG INSTITUUT						
Autonome Kunst/Fine Arts	17	16			17	16
Critical Studies	12	12			12	12
Vrije Vormgeving/Dirty Art Department	19	23			19	23
Interieurarchitectuur/Studio for Immediate Spaces	19	23			19	23
Design	21	23			21	23
Approaching Language	14				14	
Resolution – Moving Image	17				17	
Aangepast Studietraject		1				1
Disarming Design		17				17
F for Fact		11				11
Ecologies of Transformation	11	12			11	12
Blacker Blackness	13	13			13	13
TOTAAL MASTER	143	151			143	151



Malte Hultgren (Beeldende kunst), Graduation Show 2022, foto Dawid Dobosz

4.2

Werving en opvang van studenten

4.2.1

Werving en opvang bacheloropleiding

We organiseren ieder jaar eind januari de Open Dag en in november een aantal (online) informatiesessies. In 2022 is Nederlandstalige informatiesessie Goedemorgen Gerrit uitgebreid met twee extra online open dagen waarbij de voertaal Engels was (Good Afternoon Rietveld en Good Evening Rietveld). Dit zijn de momenten om de verscheidenheid aan onderwijsvormen op de academie te ontdekken.

Op de Open Dag kunnen potentiële kandidaten een inkijk krijgen op alle afdelingen en werkplaatsen. Vanwege de coronamaatregelen was de Open Dag op 28 januari 2022 anders dan gebruikelijk: de Open Dag vond namelijk online plaats. Geïnteresseerden konden chatten met studenten in de virtuele kantine ('canteen chatters'); kijken naar presentaties van (hoofd)docenten en daarna deelnemen aan de Q&A's, portfolioadvies vragen, praktische vragen stellen aan studentenzaken en meekijken met een virtuele rondleiding van de Live Reporters door de gebouwen. Deze Online Open Dag vond plaats in het online platform Ohay, te vinden via openday.rietveldacademie.nl en was gecreëerd door The Hmm (mede opgericht door Rietveldafgestudeerde Lilian Stolk). De campagne was ontworpen door studenten grafisch ontwerpen Philippine Bordeaux en Lola Frydman.

De Open Dag was wel fysiek toegankelijk voor de Basisjaarstudenten. Zij konden rondkijken bij de afdelingen, en onder meer naar de Rietveld Pristina-tentoonstelling van Grafisch Ontwerpen in het Rietveldpaviljoen. Het is belangrijk voor Basisjaarstudenten om kennis te maken met de verschillende specialisaties om een weloverwogen keuze te maken voor het vervolg van hun studie.

Goedemorgen Gerrit is een informatieochtend die in 2022 op 5 november plaatsvond. In de ochtend was Nederlands de voertaal. Goedemorgen Gerrit was gericht op geïnteresseerde kandidaten voor het Basisjaar, de Vooropleidingscursus, de Oriëntatiecursus en Rietveld op Proef. In 2021 hebben we ervaren dat een informatieochtend via Zoom een toegankelijke manier is om deelnemers welkom te heten en van informatie te voorzien. Er was veel ruimte om vragen te stellen, onder andere over de toelatingen. Na afloop zijn de Veelgestelde Vragen verzameld en op de website gepubliceerd. Een videoreporter gaf een indruk van de gebouwen, de werkplaatsen en de werkruimtes. Er waren er 122 deelnemers.

Deze toegankelijke manier om informatie te geven, hebben we in 2022 ook aangeboden aan een internationale doelgroep via een Engelstalige informatiesessie 'Good Afternoon Rietveld', op 22 november in de namiddag over de voltijd-bachelor, en een sessie 'Good Evening Rietveld' op 29 november in de avond (de lestijd van het avondonderwijs) over de deeltijd-bachelor DOGtime. Naar de online open dag over de voltijd-bachelor kwamen 180 mensen, en naar de online open dag over de deeltijd-bachelor 21 deelnemers. Geïnteresseerden van buiten Nederland konden zo op een laagdrempelige manier de Gerrit Rietveld Academie leren

kennen, en vanuit duurzaamheidsoverwegingen is het fijn dat ze niet van ver naar Amsterdam hoefden te reizen.

Daarnaast vonden nog twee online Q&A-sessies plaats met studentenzaken. De eerste online Q&A ging over de toelatingsprocedure met portfoliotips. Hier deden 63 geïnteresseerden aan mee. Met name van de mogelijkheid om advies te vragen over het portfolio werd gretig gebruik gemaakt, getuige de vele vragen die werden gesteld. De tweede Q&A ging over de visumprocedure en huisvesting. Hier kwamen 32 mensen op af.

4.2.2

Werving masteropleidingen

Werving voor de masteropleidingen vindt plaats via de website, advertenties, e-mail campagnes, sociale media, brochures, promotie tijdens Sandberg projecten, een jaarlijkse open dag, rondleidingen en gesprekken voor individuele geïnteresseerden en groepen, scouting tijdens de eindpresentaties van (internationale) bacheloropleidingen beeldende kunst en vormgeving, mond tot mond reclame, lezingen bij opleidingen en door het aanspreken van alumni. Daarnaast wordt actief geworven via de persoonlijke netwerken van de afdelingshoofden en studenten. Zij treden daarbij op als ambassadeurs van het instituut. Sommige afdelingen hebben een eigen website ontwikkeld om de zichtbaarheid te vergroten. De werving voor de tijdelijke programma's verloopt gericht. Veel kandidaten komen uit het netwerk rond het betreffende onderzoek. Er wordt op specifieke plekken voorlichting gegeven en geadverteerd.

De open dag en het aanmeldproces zijn volledig gedigitaliseerd en daardoor goed toegankelijk. Tijdens de toelatingsprocedure is er één contactpersoon voor algemene vragen en zijn alle coördinatoren aanspreekbaar voor afdelingsgebonden vragen. Het is gebleken dat geïnteresseerde studenten dit persoonlijke contact op prijs stellen.

4.3

Bindend studieadvies

Bij de kerstbeoordeling in 2021 is er geen WBSA (Waarschuwing Bindend Studieadvies) afgegeven. Er zijn in het rapportjaar ook geen bindend studieadviezen verstrekt.

4.4

Toelating en selectie

4.4.1

Toelatingen bacheloropleidingen

TOELATINGEN BACHELOROPLEIDINGEN

In de eerste toelatingsronde voor het Basisjaar of DOGtime konden kandidaten tijdens het toelatingssprekkuur, in een online kennismakingsgesprek via MS Teams, een toelichting op hun werk geven. De aspirant-student laat tijdens



Selma Carlsson (Mode), Graduation Show 2022, foto Konstantin Guz

dit gesprek met een docent, dat ongeveer 25-30 minuten duurt, een ruime hoeveelheid recent werk zien en praat over zijn/haar/hun verlangens en gedachten om een opleiding aan de academie te volgen. Aan het einde van het gesprek ontvangt de aspirant-student een advies over het al dan niet deelnemen aan het toelatingsexamen.

Niet-EU/EER kandidaten dienen voor de eerste toelatingsronde Basisjaar online een portfolio met motivatie in bij Bureau Toelatingen van de academie. Aan de hand van het werk en de motivatie wordt beoordeeld of de kandidaat aan het toelatingsexamen mag deelnemen en krijgt de kandidaat via Bureau Toelatingen een aanmeldformulier toegezonden, om zich officieel aan te melden voor de tweede toelatingsronde: het toelatingsexamen.

Alle kandidaten voor instroom in een hoger jaar (voltijd) dienen voor de eerste toelatingsronde online een portfolio met motivatie in bij Bureau Toelatingen, ter beoordeling aan de afdeling. Bij een positief advies in de eerste toelatingsronde krijgt de kandidaat via Bureau Toelatingen een aanmeldformulier voor deelname aan het toelatingsexamen toegezonden.

Ook in 2022 is i.v.m. het risico op beperkende coronamaatregelen voor het Basisjaar en de vakafdelingen weer gekozen voor het online afnemen van de toelatingsexamens, in de vorm van een vooraf ingediend portfolio met motivatie, introductievideo, eventuele thuisopdrachten van de kandidaat, gevolgd door een kort online interview met een toelatingcommissie (bestaande uit drie afdelingsdocenten en een student). De kleinere groep DOGtime-kandidaten is voor het

toelatingsexamen wel uitgenodigd voor een toelatingssprek op de academie met de DOGtime toelatingcommissie (bestaande uit twee afdelingsdocenten en een student).

De kandidaten die zich voor een vakafdeling of de deeltijdstudie hadden aangemeld, hebben een portfolio ingediend en zijn beoordeeld door een commissie die was samengesteld uit een hoofddocent en docenten/studenten van de desbetreffende afdeling. Deze commissies formuleren een adviserend oordeel, op basis waarvan de Eindcommissie Toelatingen een eindoordeel velt.

De kandidaten die zich voor de Vooropleiding en de Oriëntatiecursus hebben aangemeld, worden beoordeeld door een commissie van docenten van de betreffende cursus. Deze commissie velt een eindoordeel.

AANMELDINGEN VOOR HET STUDIEJAAR 2022-2023

Tijdens het studiejaar 2021-2022 hebben 611 kandidaten een gesprek gehad tijdens de online toelatingssprekuren: 534 kandidaten voor het Basisjaar voltijd, 67 kandidaten voor het eerste studiejaar deeltijd, en tien kandidaten voor de vakklassen (zij-instroom, waarvan drie voor hogerejaars deeltijd). Van de 609 spreekuurbezoekers kregen 366 kandidaten een aanmeldformulier toegezonden voor het toelatingsexamen.

168 kandidaten hebben voor de eerste toelatingsronde hun portfolio ingediend ter beoordeling en daarvan kregen 59 kandidaten een aanmeldformulier toegezonden voor deelname aan het toelatingsexamen. Kandidaten die al

een propedeuse aan een kunstacademie hebben behaald in Nederland, Duitsland, België, Frankrijk, Zwitserland, Denemarken, Noorwegen, Zweden, Finland, het Verenigd Koninkrijk, Oostenrijk of Ierland, kunnen een aanmeldformulier aanvragen en hoeven niet deel te nemen aan de eerste toelatingsronde. 42 kandidaten met een afgeronde propedeuse hebben hiertoe een verzoek ingediend en een aanmeldformulier ontvangen. Van de in totaal 467 kandidaten die toelatingsexamen mochten doen, hebben zich 435 kandidaten aangemeld voor het toelatingsexamen. 46,4% van deze kandidaten is toegelaten, 39,6% is afgewezen en 14% is niet verschenen op het examen. Van de 38 cursisten die de Vooropleidingscursus 2021-2022 van de Gerrit Rietveld Academie succesvol hebben afgerond, zijn uiteindelijk ook nog eens 32 studenten ingestroomd in de propedeuse. Overall is 25,9% van alle kandidaten die zich hebben aangemeld voor de toelatingsprocedure toegelaten tot de opleiding.



Souheila Chalabi (TXT), Graduation Show 2022, foto Jordi de Vetten

	AANMELDINGEN 1 ^{STE} RONDE	NAAR 2 ^{DE} RONDE	AFGEWEZEN	NO-SHOW	TOEGELATEN
Spreekuur	611	366	172	61	202 (25,9%)
Portfolio	168	59			
Prop. Elders		42			
Vooropleiding					32
TOTALEN	779	467			234

SELECTIE

Hoewel het lastig is de Rietveldstudent in enkele termen te karakteriseren, zijn er opvallende overeenkomsten. Veel studenten zijn zeer zelfstandig, zelfbewust, kritisch en eigenzinnig, en bovendien vaak ook iets ouder dan de gemiddelde student in het hoger beroepsonderwijs. Bij de selectie wordt nagegaan of de kandidaten in grote lijnen aan het volgende ideaalbeeld voldoen:

- Geeft in zijn/haar/hun werk blijk van een open en nieuwsgierige kijk op de wereld;
- Heeft een onderzoekende instelling;
- Toont betrokkenheid bij zijn/haar/hun werk en alles wat hij/zij/hen verder onderneemt;
- Geeft blijk van intelligentie, eigenzinnigheid en een communicatieve instelling;
- Kan gemakkelijk associëren en kritisch analyseren;
- Is geïnteresseerd in de wereld van kunst en cultuur;
- Heeft een sterk ontwikkeld beeldend vermogen.

Het onderwijs aan de Gerrit Rietveld Academie is gericht op de individuele student. Vanaf het allereerste verzoek om

kennismaking hanteert de academie een individuele benadering, die na de toelating wordt voortgezet in individuele begeleiding, gericht op individuele kwaliteiten.

4.4.2 Toelatingen masteropleiding

TOELATING

Gemiddeld kan slechts 10% van de aanmeldingen per afdeling worden gehonoreerd.

Het Sandberg Instituut heeft de luxe van een groot aantal aanmeldingen (verhouding aanmeldingen:beschikbare plaatsen in 2022 was 757:78). Kandidaten komen van over de hele wereld. De selectie wordt gedaan door een jury onder leiding van het afdelingshoofd, met als leden studenten, docenten, vaak ook de coördinator en externen die het vakgebied vertegenwoordigen. De juryleden delen hun bevindingen via het CMS van de website. De jury kijkt naar de digitale aanmeldingen, met informatie over de vooropleiding, de huidige praktijk, het netwerk, het oeuvre, vaardigheden en motivatie en hoe de kandidaten een bijdrage kunnen leveren aan de cursussen 'collectief' werken – omdat ze soms vanuit een gespecialiseerde achtergrond een rol kunnen spelen. Een eerste selectie wordt uitgenodigd voor interviews. Tijdens de interviews wordt gekeken naar de algemene houding, het vermogen om te leren en zich te ontwikkelen en naar de beheersing van de Engelse taal. Studenten die de

bacheloropleiding aan de Gerrit Rietveld Academie hebben afgerond, volgen na aanmelding dezelfde procedure.

Van alle toe te laten kandidaten in 2022 voldeden een paar niet aan één van de toelatingseisen. Meestal ging het om het ontbreken van een bachelor in Design of Kunst. Voor elk van hen is door de Selectiecommissie gemotiveerd waarom aanname belangrijk en mogelijk werd geacht. Zij zijn vervolgens na een toets door de Examencommissie allen met goedkeuring van het College van Bestuur toegelaten.

De afgelopen jaren heeft het Sandberg Instituut de panels geadviseerd om verwachtingen extra goed te checken, bijvoorbeeld door te vragen hoe de kandidaten de informatie teksten op de website en in de brochures lezen en begrijpen. Of de kandidaten de manier waarop de programma's worden uitgevoerd, de onderwerpen en de urgentie inzien, omdat deze vaak in vrij open en soms poëtische bewoordingen worden beschreven. Dit is vooral van belang voor de tijdelijke programma's, die beschrijven hoe ze bepaalde onderwerpen aanpakken en die als doel hebben om deze 'als groep' te onderzoeken.

Om deze reden zijn interviews met alumni, die terugblikken op hun studie, getiteld 'Notes to Future Students', opgenomen in het wervingsboek en worden alle teksten elk jaar door de afdeling Public Sandberg voorbereid, geredigeerd en aangepast voor publicatie in de Open Day communicatie. In het algemeen zijn de teksten aangepast om de structuur van de programma's en de doelen helderder over te brengen.

Een ander aspect om kandidaten over te bevragen is of ze zich realiseren wat het betekent om voor twee jaar een tijdrovende en uitdagende opleiding te volgen, in een dure woon- en leefstad als Amsterdam. Het komt voor dat kandidaten die worden toegelaten zich op het moment van inschrijving moeten terugtrekken, vanwege moeite om het collegegeld te betalen, bijvoorbeeld omdat ze in hun land geen beurs of subsidie vinden. Deze situatie heeft een effect op de toegankelijkheid van het onderwijs aan de academie (en elders).

DIVERS EN INCLUSIEF ONDERWIJS

Sandberg en Rietveld erkennen de noodzaak om de culturele diversiteit en inclusie van de organisatie en de toegankelijkheid van de onderwijsprogramma's te verbeteren. Studenten en alumni, hoofden, docenten en coördinatoren tonen hun betrokkenheid, wat sinds 2016 heeft geleid tot diverse initiatieven zoals lezingen en seminars, een Decolonial Futures project, structurele workshops op het gebied van inclusie, en nieuwe interne organisaties zoals de Black Student Union, de Asian Union en Unsettling. Zij werken als partners samen met het College van Bestuur om nieuw beleid te ontwikkelen, bijvoorbeeld op het gebied van HRM en toelatingen waarmee we – kort gezegd – de toelatingspoort willen verbreden voor kandidaten met cultureel en ook sociaaleconomisch meer diverse achtergronden. Het diversiteitsbeleid heeft daarnaast geleid tot een aantal pragmatische veranderingen zoals de bewegwijzering in de gebouwen, de communicatie op de webpagina's voor de aanmeldingen en extra focus op de samenstelling van de jury's die de interviews met de kandidaten doen.

4.5 Buitenlandse studenten

De kwaliteit van de buitenlandse studenten op de Gerrit Rietveld Academie is veelal van een hoog niveau, niet in de laatste plaats omdat veel van hen in het land van herkomst al (deels) een kunstopleiding hebben gevolgd. Hun aanwezigheid draagt sterk bij aan de internationale uitstraling en de kwaliteit van de academie.

Deze buitenlandse studenten, met name die uit niet-EU/EER-landen, hebben extra ondersteuning nodig bij praktische zaken, zoals het aanvragen van een verblijfsvergunning, verzekeringen, zorgtoeslag/huurtoeslag, kwijtschelding van gemeentebelastingen of het openen van een bankrekening en – in toenemende mate – het vinden van huisvesting.

4.6 Huisvesting van studenten

De Gerrit Rietveld Academie heeft overeenkomsten met drie studentenwoningbouworganisaties, wat de volgende mogelijkheden biedt:

- DUWO heeft, sinds september 2016, 86 gemeubileerde en gestoffeerde eenheden gereserveerd voor de Gerrit Rietveld Academie in een nieuw opgeleverd complex in de Jacques Veltmanstraat. Hiervan zijn 25 eenheden specifiek bestemd voor masterstudenten. De wooneenheden van DUWO kunnen alleen worden toegewezen aan internationale studenten, met een maximum van één jaar voor bachelorstudenten en twee jaar voor masterstudenten.
- Ymere heeft voor tien kale kamers in de Willemstraat een voorrangsregeling voor Rietveldstudenten die zijn ingeschreven bij Studentenwoningweb.
- Stichting Diogenes heeft zeven kale kamers gereserveerd voor de Gerrit Rietveld Academie in het Claes Claeszhojfe in de Jordaan.
- Ook in 2022 is met bemiddeling van NEVERNEVERLAND samengewerkt tussen het Sandberg Instituut en Woningbouwvereniging Ymere, die studenten de mogelijkheid biedt om een woning te huren in de HCC in Amsterdam Zuidoost tegen een aantrekkelijke huur. Het gaat om in totaal vier appartementen. Wel wordt van deze studenten verwacht dat zij creatieve activiteiten ontplooiën, waarbij bewoners van Zuidoost worden betrokken. Ieder jaar is er een aantal studenten dat deelneemt aan deze community.

Sinds dit verslagjaar is er met DUWO de overeenkomst dat het mogelijk is om per jaar drie zeer sociaal urgente Rietveldstudenten voor te dragen voor een woning. Voordracht loopt via de studentendecaan.



Florine Trouwen (designLAB), Graduation Show 2022, foto Jordi de Vetten

5.

Kwaliteitsafspraken 2022

5.1 Kwaliteitsafspraken 2019–2024

In dit hoofdstuk wordt verslag gedaan van de voortgang van de uitvoering van de Kwaliteitsafspraken in het kalenderjaar 2022, zoals vastgesteld in ons Dossier Kwaliteitsafspraken 2019–2024 (2019) en Aanvullend Dossier Kwaliteitsafspraken 2019–2024 (2020).

Binnen de bestaande PDCA-cyclus hebben we voor de Kwaliteitsafspraken een governancestructuur opgezet om te kunnen borgen dat de doelen en voorgenomen beleidsacties realistisch, uitvoerbaar en haalbaar zijn. Het College van Bestuur is besluitvormend, de MR moet instemmen met de Kwaliteitsafspraken en de Raad van Toezicht moet zijn goedkeuring geven. De uitvoering van de verschillende trajecten is sinds 2019 belegd bij werkgroepen ondersteund door een coördinator. De projectleider Kwaliteitsafspraken houdt sinds 2019 het overzicht, monitort de ontwikkelingen en rapporteert aan het bestuur en is aanspreekpunt binnen de organisatie. De Coördinatiegroep Kwaliteitsafspraken monitort de samenhang en ontwikkeling van de verschillende Kwaliteitsafspraken en adviseert het CvB en de MR. Jaarlijks leveren de werkgroepen een jaarplan waarmee verdere invulling aan de uitwerking van de voornemens wordt gegeven en een rapportage over het voorgaande jaar aan bij de coördinatiegroep. Als er wordt afgeweken van de oorspronkelijke plannen, wordt dit door de werkgroepen voorgelegd aan de coördinatiegroep, het CvB en de MR.

In 2022 voerde de NVAO een tussentijdse beoordeling van de Kwaliteitsafspraken uit zoals vastgelegd in het sectorakkoord Investeren in Onderwijskwaliteit, Kwaliteitsafspraken 2019–2024 en het protocol Beoordeling Kwaliteitsafspraken Hoger Onderwijs uit 2018. Dit resulteerde voor de Gerrit Rietveld Academie in een positief advies. De NVAO gaf aan dat ons jaarverslag 2021 goed inzicht geeft in de voortgang van de voornemens in het kader van de Kwaliteitsafspraken.

Daarmee voldeed de Gerrit Rietveld Academie aan beide criteria in het protocol.

5.2 Voortgang en ontwikkeling Kwaliteitsafspraken in 2022

Onderstaand volgt een reflectie per voornemen in 2022. Zie ook 5.3 voor de reflectie van de Medezeggenschapsraad en 5.4 voor die van de Raad van Toezicht op de realisatie van de plannen in 2022.

Sectorakkoord thema Intensiever en kleinschaliger onderwijs

KWALITEITSAFSPRAAK 2

Voornemen/doel: Versterken van de positie van de studenten als groep in het ontwikkelen van voorstellen voor eigen initiatieven in relatie tot de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs en het formuleren van vraagstukken hierover aan het CvB.

De voortgang van dit voornemen ontwikkelde zich in 2022 zoals gepland. Sinds 2019 is de uitvoering belegd bij de Student Council. Deze groep studenten wordt begeleid door twee stafleden en richt zich op het versterken van de positie van studenten binnen de academie. Zo stimuleert de Student Council studenten om een actieve rol te spelen bij het vormgeven van hun onderwijs. Jaarlijks maakt de Student Council budget beschikbaar om tientallen studentenprojecten en -initiatieven aanvullend op het bestaande onderwijs te realiseren. Hiermee wordt ruimte geboden aan thema's die niet in de reguliere programma's vertegenwoordigd worden, maar waar vanuit studenten wel behoefte aan is. Eind maart werd een *student assembly* georganiseerd

waar studenten spraken over een aantal urgente onderwerpen aan de hand van de vraag: 'Wat verwachten we van de school en wat verwacht de school van ons?' Ook ondersteunde de Student Council in 2022 een project gericht op solidariteit met Oekraïne en 'Woman, Life, Freedom: Jin, Jiyan, Azadi', met betrekking tot de crisis in Iran. Tevens initieerde de Student Council een kast met gratis menstruatieproducten voor studenten en staf.

KWALITEITSAFSPRAAK 4

Voornemen/doel: Realiseren van een aanvullend kleinschalig en intensief intercurriculair onderwijsaanbod gerelateerd aan actuele thema's en vraagstukken.

In het Dossier Kwaliteitsafspraken staat geformuleerd dat er in de periode tot en met 2024 dertien intercurriculaire platforms worden ontwikkeld, waarmee studenten zelf hun onderwijs kunnen initiëren en ontwikkelen. De Redactieraad geeft hier uitvoering aan. Tot en met 2022 zijn er negen platforms georganiseerd, en daarmee ontwikkelt de voortgang zich als gepland. Aux) (focus: geluid) en Embodied Knowledge Bureau (focus: *embodied practice*) ontvingen tot de zomer van 2022 budget om een programma te ontwikkelen. In het najaar van 2022 startten vier nieuwe platforms: Crip the curriculum (focus: *disability justice*), Bread Oven (focus: ecologie, voedsel), Material Monopolies (focus: overdaad en minimalisme) en Motormond (focus: alternatieve economie). Elk platform bestaat uit een samenwerking tussen circa vijf studenten, docenten en alumni. Deze groep is verantwoordelijk voor de organisatie van het educatieve platform. Elk platform verzamelde een kern van ongeveer tien vaste deelnemers. Waar het ene platform wekelijks

workshops organiseerde, plande het andere maandelijks lezingen. Sommige evenementen (lezingen en filmvertoningen, bijvoorbeeld) trokken zo'n 50–70 deelnemers. De platforms zorgen met hun samenwerking tussen studenten en docenten en tussen verschillende onderwijsafdelingen voor een nieuwe dynamiek in de academie. Studenten beschouwen de mogelijkheid om een eigen onderwijsplatform te organiseren als een geweldige leerervaring. Ook is het een kans om contact te leggen met kunstenaars buiten de academie, wat in sommige gevallen leidde tot verdere samenwerking of werkgelegenheid voor de betrokken studenten.

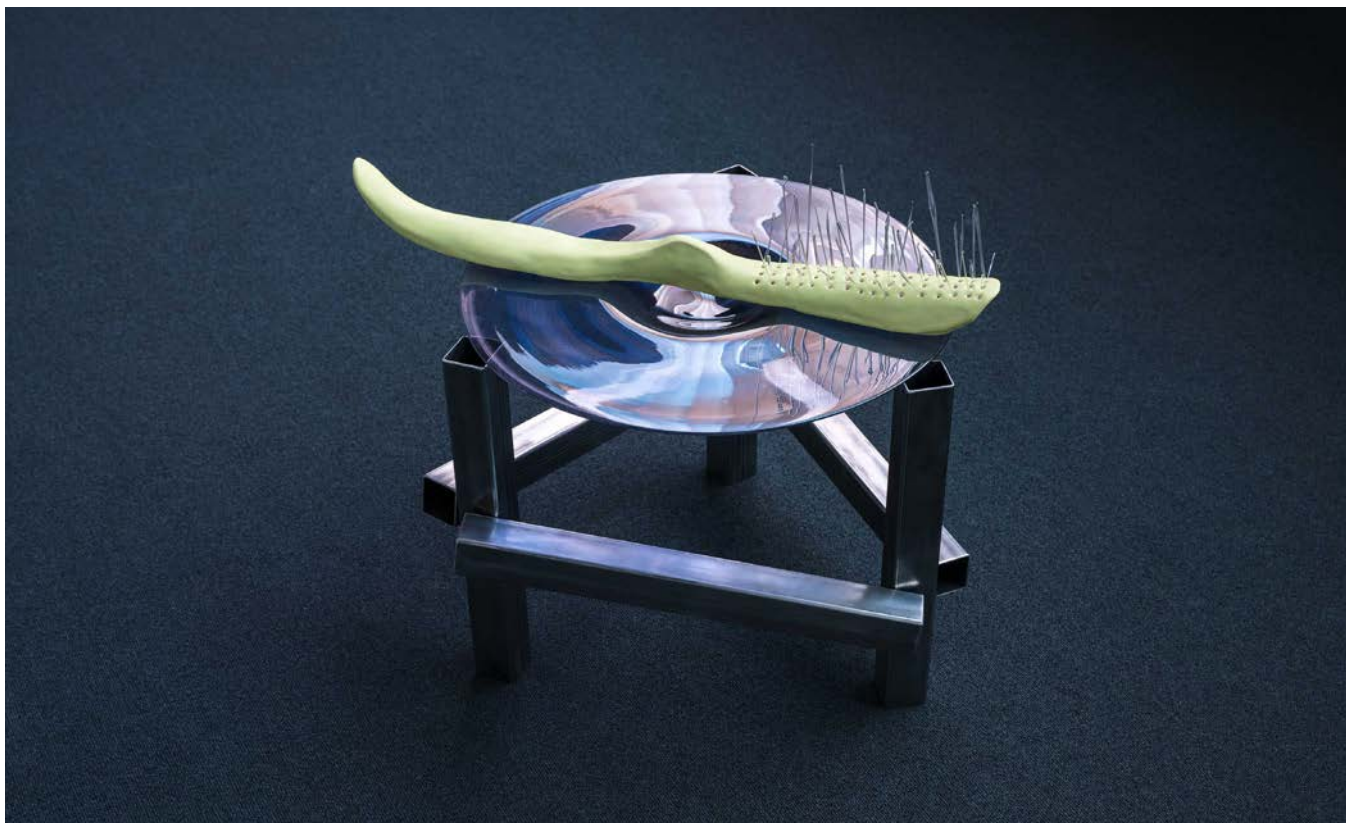
Sectorakkoord thema

Meer en betere begeleiding van studenten

KWALITEITSAFSPRAAK 3

Voornemen/doel: Versterken van de positie van de individuele student in persoonlijk welzijn en weerbaarheid als basisvoorwaarde voor het productief kunnen studeren.

De Student Support Group (SSG), waar de uitvoering van dit voornemen sinds september 2019 is belegd, richt zich op het ontwikkelen van projecten die het persoonlijk welzijn van studenten bevorderen. Na een succesvolle ronde in 2021, kreeg het confidants project in 2022 een vervolg. De confidants (getrainde alumni) bieden een luisterend oor en hebben een verwijfsfunctie naar bestaande voorzieningen zoals vertrouwenspersonen, de studentendecaan en klachtenregelingen. Naar aanleiding van een evaluatie met confidants en studenten werd in het najaar van 2022 een extra ronde voor eerstejaarsstudenten georganiseerd,



Agnese Smaldone (Fine Arts), foto Tom Philip Janssen

omdat juist deze groep studenten moeite had om hun weg naar de bestaande voorzieningen te vinden. In 2022 werd er ook via de NPO-middelen budget beschikbaar gesteld voor dit project. In 2021 en 2022 werd er gelieerd aan deze Kwaliteitsafspraken en medegefinancierd vanuit de NPO-middelen extra ondersteuning en begeleiding geboden aan studenten afkomstig van buiten de Europese Economische Ruimte (EER). Tot slot organiseerde de Student Support Group in 2022 een aantal workshops en programma's met betrekking tot studentenwelzijn.

KWALITEITSAFSPRAAK 9

Voornemen/doel: Sociale veiligheid.

Eind 2021 werd er binnen de Kwaliteitsafspraken budget gevonden voor een negende Kwaliteitsafspraken gericht op het bevorderen van sociale veiligheid. In het voorjaar van 2022 ging een werkgroep aan de slag met het ontwikkelen van een gedragscode. In het najaar werden er workshops georganiseerd waarin de gedragscode met studenten, docenten en stafleden werd besproken. Het doel van de workshops was tweeledig; ten eerste maakten ze deel uit van een communicatiestrategie om de hele academiemeenschap te informeren, en ten tweede om inzicht te krijgen in de vragen en zorgen die de gedragscode oproept. Tijdens de workshops werd er gezamenlijk gesproken over gewenst en ongewenst gedrag. Aan de hand van deze gesprekken wordt in 2023 een nieuwe versie van de gedragscode opgesteld.

Sectorakkoord thema Studiesucces

KWALITEITSAFSPRAAK 1

Voornemen/doel: Het realiseren van een vergroting van diversiteit en inclusie, waaronder het bereiken van een grotere instroom van (Nederlandse) jongeren met een diverse culturele achtergrond.

De besteding van de kwaliteitsgelden aan dit voornemen ging in 2020 van start en de voortgang verloopt volgens planning. De uitvoering van deze Kwaliteitsafspraken is belegd bij het platform Unsettling, dat een veelzijdig programma aan perspectieven en stemmen de academie binnenbrengt. Vier door studenten opgerichte Student Unions kregen in 2022 een werkbudget voor activiteiten en programmering: Black Student Union, Asian Union, Near East Union en de Latin American Caribbean Union. Daarnaast kreeg het programma Rietveld op Proef in 2022, na een succesvolle eerste ronde in 2021, een vervolg. Hierbij maken Nederlandse jongeren tussen de 16 en 21 jaar tijdens vier laagdrempelige workshops kennis met het onderwijsaanbod van de academie.

Sectorakkoord thema Onderwijsdifferentiatie

Op bestedingsdoel 4 uit het sectorakkoord, Onderwijsdifferentiatie, is door de Gerrit Rietveld Academie geen doel geformuleerd.

Sectorakkoord thema Passende en goede onderwijsfaciliteiten

KWALITEITSAFSPRAAK 6

Voornemen/doel: Verbetering van de onderwijsfaciliteiten.

De onderwijsfaciliteiten spelen een belangrijke rol in relatie tot de onderwijskwaliteit. Zowel de investeringen in nieuwbouw en aanpassing van de bestaande gebouwen als de bestedingen aan uitbreiding van de capaciteit van de werkplaatsen zijn gedaan in reactie op wensen die geformuleerd zijn vanuit het onderwijs. De in 2021 gestarte initiatieven, Practicum Generale en Coördinator of Matter, werden in 2022 voortgezet. Tijdens het Practicum Generale maken studenten op een laagdrempelige manier kennis met de mogelijkheden van de werkplaatsen. Als materiaaldeskundige treedt de Coördinator of Matter op als verbinder tussen de onderwijsafdelingen en de werkplaatsen. De werkgroep Urgent Ecologies richt zich op het bevorderen van duurzaamheid binnen de academie. In 2022 zijn verschillende initiatieven voorbereid of gerealiseerd, waaronder: een veganistische maand in de kantine, dat resulteerde in een groter permanent veganistisch aanbod; een onderzoek naar duurzaamheid binnen de werkplaatsen; een programma om docenten te professionaliseren met een ecologische focus en de ontwikkeling van een toekomstig materialenlab, inclusief een online archief van materialen en technieken.

KWALITEITSAFSPRAAK 7

Voornemen/doel: Realiseren van een actief archief van werk dat op de academie tot stand komt.

De beeldbank geeft een overzicht van beelden en werken die in de loop der jaren op de academie zijn gemaakt. In 2022 heeft de werkgroep zich gericht op het inrichten van de beeldbank volgens de wensen van de academie. De beeldbank wordt verzorgd door een externe partij, Zeticom. Deze partij is geselecteerd op basis van door de werkgroep opgestelde criteria. In 2023 vindt de testfase plaats en wordt de beeldbank en alle mogelijkheden ervan onder de aandacht van de studenten gebracht en worden workshops gegeven om het gebruik van de beeldbank te motiveren. Studenten en de onderwijsafdelingen zullen de belangrijkste gebruikers van de beeldbank zijn, zowel wat betreft het invoeren als het raadplegen van beelden.

Sectorakkoord thema Professionalisering docenten

KWALITEITSAFSPRAAK 5

Voornemen/doel: Inhoudelijke verdieping van het onderwijs en verdere professionalisering docenten door integratie en verankering van onderzoeksactiviteiten door alumni en docenten gekoppeld aan de onderwijsafdelingen.

De uitgaven voor deze Kwaliteitsafspraken zijn gekoppeld aan de voorinvesteringen: de onderzoeksbudgetten van bachelor- en masteropleidingen. Elk jaar worden docenten, alumni en externe onderzoekers via de onderwijsafdelingen uitgenodigd om een onderzoeksvoorstel in te dienen in het

kader van de Research Fellows. De onderzoeksactiviteiten en de behaalde resultaten worden zichtbaar gemaakt door middel van een publicatie en/of een tentoonstelling. Zowel het Rietveld- als het Sandberg Fellows-project vonden plaats zoals gepland.

Rietveld Fellows 2021/2022:

Elisabeth Klement en Laura Pappa; Elia Kalogianni; Jason Hansma; Clementine Edward en Martino Morandi en Anita Burato.

Rietveld Fellows 2022/2023:

Charlie Clemoes; Alina Lupu; Sandra Golubjevaite en Aaro Murphey.

Sandberg Fellows 2021/2022:

Wael El Allouche (Fine Arts); Taylor Le Melle (Design); Rachel 'O Reilly (Critical Studies); Octave Rimbart Riviere (Dirty Art Department) en Maria Mazzanti (Studio for Immediate Spaces).

Sandberg Fellows 2022/2023:

MELT (Design Department); Zaïra Pourier (Fine Arts); Andrea Lopez Bernal; Olya Korsun (Critical Studies) en Aaro Murphy (Studio for Immediate Spaces).

Ook werd in opdracht van de werkgroep onderzoek gedaan naar een Creator Doctus (CrD) traject gericht op materialen, wat resulteert in een advies dat in 2023 wordt uitgebracht. Onderdeel van dit advies is een visie op een duurzame financiële basis voor dit soort derde cyclustrajecten. Een volgende editie van de kenniskring van Artificial Intelligence is in 2022 ingericht volgens een nieuw ontwikkeld beleid. Ook werd in 2022 opnieuw de deelname aan het samenwerkingsverband Centre of Expertise for Creative Innovation (CoECI) bekostigd.

KWALITEITSAFSPRAAK 8

Voornemen/doel: Ontwikkelen nieuwe modellen die docenten ondersteunen in hun professionele ontwikkeling en continueren van reeds ontwikkelde professionaliseringsprogramma's.

De voortgang op dit voornemen verloopt zoals gepland. De Gerrit Rietveld Academie biedt twee professionaliseringsprogramma's aan: Docenten in gesprek en Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid. Beide programma's zijn toegespitst op het kunstonderwijs dat de academie aanbiedt. De programma's worden goed gewaardeerd door de deelnemers.

KWALITEITSAFSPRAKEN	FINANCIËLE VERANTWOORDING (IN €)		VOORTGANG TIJDENS HET VERSLAGJAAR 2022		
	THEMA	BEGROTING 2022	REALISATIE 2022	VOORTGANG VAN DE ACTIES EN MAATREGELEN	EVENTUELE TUSSENTIJDSE WIJZIGINGEN
1.	Intensiever en kleinschalig onderwijs	150.000	183.918	Kwaliteitsafpraak 2 Personele kosten Student Council en staf 2x financiering studentenprojecten Student assembly maart 2022 en publicatie Programmering en projecten	
		150.000	193.894	Kwaliteitsafpraak 4 Personele lasten Redactieraad en coördinator Ontwikkeling 6 educatieve platforms (personele en materiele kosten) Symposium Extra Intra website Essay serie Reader	
2.	Meer en betere begeleiding van studenten	50.000	96.683	Kwaliteitsafpraak 3 Personele lasten Student Support Group en coördinator Confidants project (personele en materiele kosten) Support voor non-EER studenten (personele en materiele kosten) Programmering en workshops	
			49.828	Kwaliteitsafpraak 9 Personele lasten werkgroep Ontwikkeling Code of Conduct Workshops Code of Conduct	

3. Studiesucces	97.000	109.626	Kwaliteitsafspraken 1 Personele lasten Unsettling Programmering Unsettling Programmering Student Unions (personele en materiele kosten) Rietveld op Proef (personele en materiele kosten)	
4. Onderwijs-differentiatie			Geen doel geformuleerd	
5. Passende en goede onderwijsfaciliteiten	310.000	352.318	Kwaliteitsafspraken 6 Personele lasten werkgroep Gebouwkosten Personele inzet werkplaatsen Practicum Generale Coördinator of Matter Urgent Ecologies (personele en materiele kosten)	
	30.000	21.715	Kwaliteitsafspraken 7 Personele lasten werkgroep beeldbank Ontwikkeling beeldbank	
6. Verdere professionalisering van docenten	195.000	289.581	Kwaliteitsafspraken 5 Personele lasten werkgroep onderzoek Rietveld Fellows en Sandberg Fellows 2021-2022 Rietveld Fellows en Sandberg Fellows 2022-2023 Presentatie en publicatie Onderzoek Creator Doctus Kenniskring Artificial Intelligence Lidmaatschap CoECI Huur externe onderzoeksruimte	
	50.000	44.667	Kwaliteitsafspraken 8 Docenten in gesprek 2021-2022 Docenten in gesprek 2022-2023 Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid 2021-2022 Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid 2022-2023	
TOTAAL	1.032.000	1.342.230		
TOEKENNING OCW 3 ^{DE} BRIEF		1.167.044		
REALISATIE T.O.V. 3 ^{DE} BRIEF		175.186		

Verschiedende personele kosten, van bijvoorbeeld de projectleider en de coördinatiegroep, zijn niet opgenomen in de begroting en vallen daarmee binnen de reguliere begroting van de Gerrit Rietveld Academie. De uiteindelijke kosten die de academie maakt voor de ontwikkeling, uitvoering en het monitoren van de Kwaliteitsafspraken 2019-2024 zijn dus hoger dan in de oorspronkelijke begroting benoemd. Immers ook kosten zoals ondersteuning, huisvesting en ICT moeten hieraan toegerekend worden.

Op de loonkosten van 2022 is er nu wel een opslag voor indirecte kosten toegepast. Hierdoor is er een overschrijding ten opzichte van de begroting van € 229.000. Deze is ter dekking van de kosten van ondersteuning bij bedrijfsvoering. De toegekende middelen voor de kwaliteitsbekostiging in de eerste brief van OCW was € 100.000 hoger dan opgenomen in de begroting omdat in de begroting niet was uitgegaan van de juiste toekenning. Dit is in de prognose aangepast.

Ten opzichte van de toekenning in de derde brief van OCW is de realisatie € 175.186 hoger (de prognose is niet meer aangepast op de extra middelen).

In de jaren 2019–2021 was er een onderbesteding van totaal € 232.000 op de kwaliteitsmiddelen. Echter, wanneer er destijds een toerekening van indirecte kosten had plaatsgevonden dan was deze nagenoeg gelijk geweest aan de onderbesteding. Met andere woorden: in 2019–2021 zijn de kwaliteitsmiddelen volledig besteed.

BEGROTING BESTEDINGEN STUDIEVOORSCHOTMIDDELEN

BESTEDINGSDOELEN SECTORPLAN	KWALITEITSAFSPRAKEN	BEGROTING 2019	REALISATIE 2019	BEGROTING 2020
1. Intensief en kleinschalig onderwijs				
	KA 2 Organiseren inbreng studenten	€ 80.000	€ 77.151	€ 80.000
	KA 4 Aanvullend kleinschalig onderwijs	€ 25.000	€ 4.109	€ 75.000
	Eventueel niet-besteed budget uit voorgaand jaar			
	Besteding conform vastgestelde begroting 2019	€ 25.000		
2. Meer en betere begeleiding studenten				
	KA 3 Versterken positie individuele student	€ 20.000	€ 1.658	€ 20.000
	Eventueel niet-besteed budget uit voorgaand jaar			
3. Studiesucces				
	KA 1 Vergroten diversiteit instroom			€ 19.000
	Eventueel niet-besteed budget uit voorgaand jaar			
4. Onderwijsdifferentiatie				
5. Passende en goede onderwijsfaciliteiten				
	KA 6 Verbeteren onderwijsfaciliteiten	€ 200.000	€ 201.776	€ 220.000
	KA 7 Archief/Beeldbank			€ 10.000
	Eventueel niet-besteed budget uit voorgaand jaar			
6. Professionalisering docenten				
	KA 5 Onderzoekt	€ 80.000	€ 30.521	€ 80.000
	KA 8 Professionalisering docenten	€ 28.000	€ 33.413	€ 30.000
	KA 9 Social safety (per 2022)			
	Eventueel niet-besteed budget uit voorgaand jaar			
		€ 458.000	€ 348.627	€ 534.000
Verskil tussen begroting en realisatie			€ 109.373	



Sharan Bala (Beeldende kunst), Graduation Show 2022, foto Dawid Dobosz

REALISATIE 2020	BEGROTING 2021	REALISATIE 2021	BEGROTING 2022	REALISATIE 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025
€ 84.646	€ 120.000	€ 107.057	€ 150.000	€ 183.918	€ 157.000	€ 180.000	
€ 44.534	€ 125.000	€ 123.739	€ 150.000	€ 193.894	€ 150.000	€ 150.000	
			p.m.		p.m.	p.m.	p.m.
€ 11.720	€ 40.000	€ 40.000	€ 50.000	€ 96683	€ 94.000	€ 75.000	
			p.m.		p.m.	p.m.	p.m.
€ 15.231	€ 84.000	€ 85.519	€ 97.000	€ 109626	€ 135.000	€ 110.000	
			p.m.		p.m.	p.m.	p.m.
€ 223.933	€ 260.000	€ 265.624	€ 310.000	€ 352318	€ 325.000	€ 325.000	
	€ 30.000		€ 30.000	€ 21715	€ 30.000	€ 30.000	
			p.m.		p.m.	p.m.	p.m.
€ 96.548	€ 200.000	€ 149.828	€ 195.000	€ 289581	€ 235.000	€ 235.000	
€ 30.113	€ 50.000	€ 42.150	€ 50.000	€ 44667	€ 60.000	€ 60.000	
				€ 49828	€ 35.000	€ 35.000	
			p.m.		p.m.	p.m.	p.m.
€ 506.724	€ 909.000	€ 813.916	€ 1.032.000	€ 1.342.230	€ 1.221.000	€ 1.200.000	
€ 27.276		€ 95.084		€ 310.230			

Toekenning OCW 3e brief € 1.167.044
 Realisatie t.o.v. 3e brief € 175186

5.3

Reflectie MR op voortgang Kwaliteitsafspraken

De MR waardeert wat de Kwaliteitsafspraken de academie brengen en heeft veel dankbaarheid en respect voor alle mensen die zich voor de doelen inzetten. In de coördinatiegroep zitten ook MR leden, waardoor er goed zicht is op de voortgang.

In het jaarverslag van 2021 heeft de MR op de voortgang van de Kwaliteitsafspraken 2019–2021 per voornemen/doel gereflecteerd, om de tussentijdse evaluatie eind 2022 te bedienen. Hiermee werd alvast vooruitgekeken naar de eindevaluatie in 2024. De MR heeft hier de noodzaak uitgesproken om goed te evalueren welke projecten waardevol zijn om te behouden na 2024. Ook sprak de raad zich uit over sociale veiligheid een heel belangrijk thema dat extra aandacht behoeft.

In januari 2022 ontving de MR ter instemming een voorstel met een aanpassing in de Kwaliteitsafspraken 2022, namelijk het deel dat verhoogd is met onderzoek als doel.

Ook legde het CvB ter instemming een voorstel voor over hoe de resultaten van de Kwaliteitsafspraken meetbaar te maken. In maart 2022 werden het algemene voorstel en de jaarlijkse plannen van de Kwaliteitsafspraken ter instemming voorgelegd.

Er is op al deze stukken met instemming gereageerd. Wel is de vraag gesteld hoe de ethiek te bewaken bij verdere externe financiering voor het uitbreiden van onderzoek binnen de Rietveld en het Sandberg. Ook is gevraagd om een protocol voor het tussentijds wijzigen van budgetten en naar het uitwerken van huidige instructies wat betreft het doel inclusie te bevorderen bij het aantrekken van personeel en studenten.

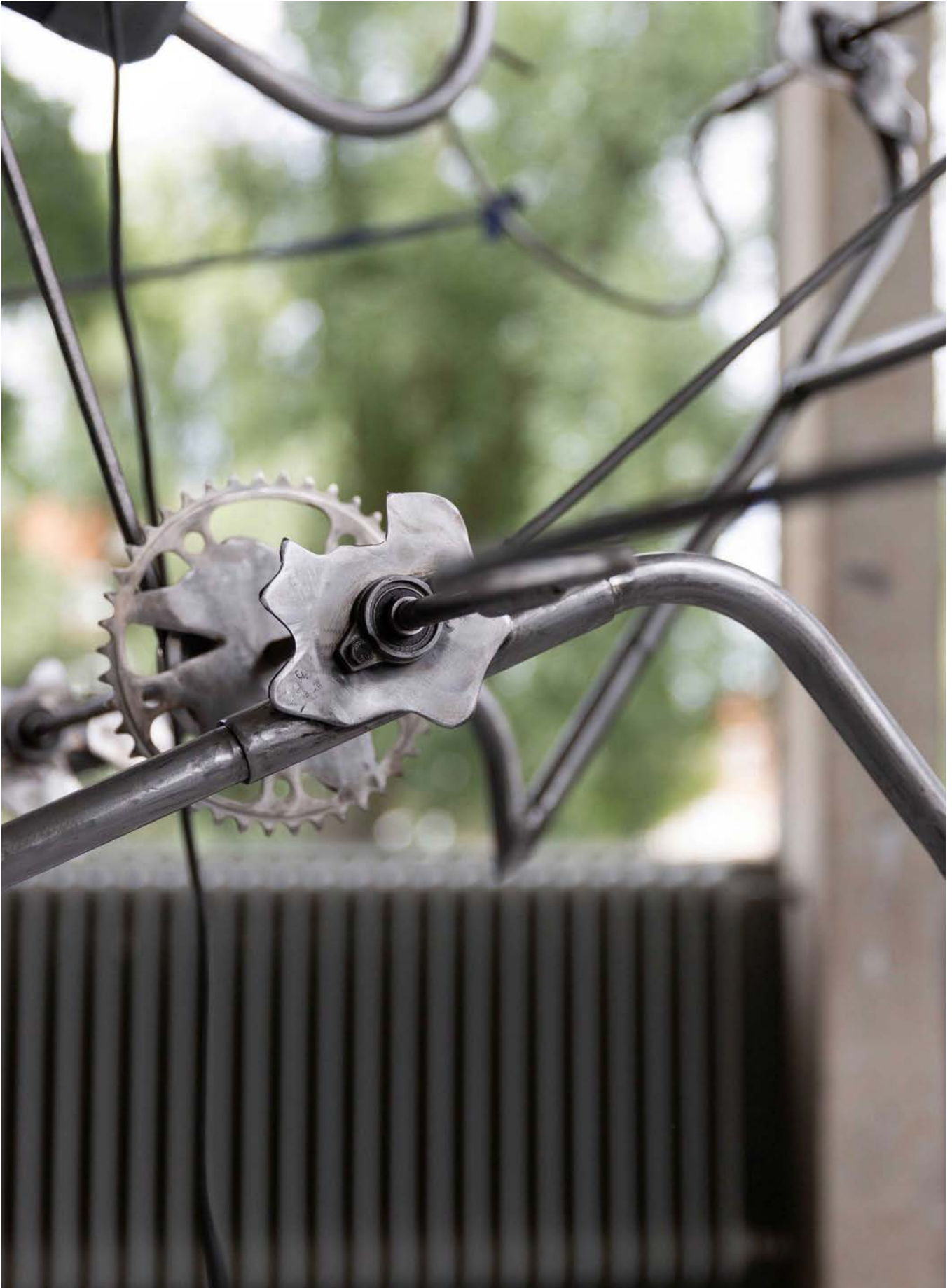
5.4

Reflectie RvT op voortgang Kwaliteitsafspraken

Het College van Bestuur heeft de Raad van Toezicht in 2022 geïnformeerd over de plannen ten aanzien van de Kwaliteitsafspraken. De RvT keurde de begroting 2022 van de academie goed, waarbij de raad dus ook zijn goedkeuring verleende aan de bestedingen op de Kwaliteitsafspraken. De RvT is positief over de voortgang van de Kwaliteitsafspraken en is verheugd over het rijke palet aan ontwikkelingen op het gebied van onderwijs, studentenwelzijn en faciliteiten.



Alyson Sillon (Grafisch ontwerpen), Graduation Show 2022, foto Jordi de Vetten



Aurélia Noudelmann (designLAB), Graduation Show 2022, foto Dawid Dobosz

6.

Personeel

6.1 Personeelsbeleid

Het jaar 2022 heeft voor de afdeling in het teken gestaan van het consolideren van processen. Door verminderde personele bezetting heeft de afdeling zich vooral geconcentreerd op behoud van kwaliteit van de dienstverlening en is er een externe medewerker aangetrokken voor tijdelijke vervanging.

Ten bate van verslaglegging voor onder andere het jaarverslag is geïnvesteerd in standaard (maat)rapportages in HR2day.

De regeling duurzame inzetbaarheid is actief gecommuniceerd en ingezet binnen de diverse afdelingen, waarbij is gekeken naar de toepasbaarheid en registratie van de regeling. Deze regeling is een belangrijk instrument voor het verminderen van werkdruk bij medewerkers. Er is aandacht besteed aan de plannen van medewerkers om hun resterende spaarsaldo in de komende jaren op te nemen. Het spaarsaldo duurzame inzetbaarheidsuren is aanzienlijk teruggebracht ten opzichte van 2021 (33% afname).

Ter voorkoming van verzuim werden diverse gezondheidsoplossingen geïntroduceerd bij de medewerkers zoals coaching, maatschappelijk werk en vitaliteit. Deze informatie is voor medewerkers vrij toegankelijk.

AANSTELLINGSBELEID

Het aanstellingsbeleid is ook dit jaar een belangrijk onderwerp geweest. Door de veelheid van deelonderwerpen en de complexiteit van de materie, gecombineerd met de beperkingen van de coronacrisis en verandering van koers na benoeming van de nieuwe voorzitter CvB in november 2022, heeft dit traject een lange doorlooptijd.

Goed werkgeverschap binnen de huidige wet- en regelgeving en de cao hbo zijn de basis van het nieuwe aanstellingsbeleid, wat zal leiden tot een groter aandeel vaste ten

opzichte van flexibele arbeidscontracten. Belangrijk hierbij is de invulling van een deel van de onderwijsformatie op tijdelijke basis te houden, om te kunnen blijven voldoen aan het dynamische karakter van de kunstwereld en de invloed daarvan op het kunstonderwijs.

Er zijn vele beleidsonderdelen uitgewerkt die voortkomen uit de roadmap aanstellingsbeleid. Er is een plan van aanpak opgesteld met daarin de volgende onderwerpen: contractvormen en -duur per functiegroep, criteria zzp-schap, voorwaarden voor vaste aanstellingen, werving en selectie, onboarding, gesprekscyclus, professionalisering en leiderschap.

Vanaf 2022 groeien de zzp-tarieven mee met de procentuele verhogingen van de cao. Daarnaast is er een besluit genomen om de zzp-tarieven gelijk te gaan stellen aan de loonkosten bij een dienstverband. Dit wordt meegenomen in het financiële transitieplan. De transitieperiode wordt begin 2023 in werking gezet en zal naar verwachting twee jaar in beslag nemen.

INVULLING FORMATIE DOCENTEN

De docententeams van zowel de bachelor- als de masteropleidingen bestaan voor een belangrijk deel uit hedendaagse kunstenaars en vormgevers die als zodanig werkzaam zijn in de praktijk. Hiermee kan gericht ingespeeld worden op de wisselende stromingen binnen de wereld van beeldende kunst en vormgeving. De formatie van de teams vindt ieder studiejaar plaats door docenten op basis van een contract aan te stellen, een projectopdracht te geven, dan wel door kunstenaars als gastdocent uit te nodigen met een vrije opdracht. Op deze wijze wordt er voldaan aan de behoefte van de student naar actuele kennisoverdracht.

FORMATIEVASTSTELLING EN WERVING

Halverwege het tweede semester spreken de verantwoordelijke voor het bachelor onderwijs en de personeelsadviseur

van de bachelor met alle hoofddocenten over de docentformatie voor het komende studiejaar. Dit om te bepalen welke docenten gevraagd worden om het komende jaar het onderwijs te verzorgen. Dit zijn veelal uit specifieke vakdisciplines voortkomende kunstenaars. De hoofddocenten werven en selecteren in bijna alle gevallen de nieuw aan te stellen docent in overleg met hun team.

Bij de masteropleidingen vindt de invulling op vergelijkbare wijze plaats, echter zonder tussenkomst van een personeelsadviseur (maar overeenkomstig afgesproken beleid), omdat de master gedeeltelijk zelf de personeelszaken uitvoert.

Voor vacatures in algemeen- en onderwijsondersteunende functies alsmede die van hoofddocenten wordt geworven via wervingssites, dan wel door middel van het inschakelen van een extern wervingsbureau (of hun communicatiekanalen, gericht op diversiteit en inclusie) en op de diverse socials van de academie. Op de website van de academie wordt een link geplaatst en/of aanvullende informatie verstrekt. De selectie van de meest geschikte kandidaat wordt uitgevoerd door een diverse intern samengestelde commissie.

Binnen de huidige wet- en regelgeving is het mogelijk om medewerkers van buiten de EU aan te trekken. Dit vergroot de mogelijkheden voor de academie wat betreft het aantrekken van kwalitatieve medewerkers. Deze specifieke

wetgeving geldt alleen voor kandidaten ten aanzien van onderwijsgerelateerde functies.

6.2 Personeel: feiten en cijfers

FAST VS FLEXIBELE INZET

Ook in het jaar 2022 is gebruik gemaakt van de diensten van zelfstandige kunstenaars om studenten te begeleiden in hun opleiding. Deze docenten werken als zelfstandige en worden gehonoreerd op basis van een factuurbetaling. Ook bij de master zijn (veelal buitenlandse) docenten op deze wijze verbonden aan de hogeschool.

Eind 2021 is door het CvB besloten om de tarieven van zelfstandigen mee te laten stijgen met de verhogingen binnen de cao hbo. Dit heeft een verhoging van de tarieven met zich meegebracht in februari en juni 2022. Deze stijging in tarief heeft tot resultaat gehad dat er minder inzetbare uren zijn geweest voor met name de master, wat voor een klein gedeelte de afname in fte verklaart. In 2022 hebben de zelfstandigen die werkzaam zijn als coördinator bij de master een arbeidsovereenkomst gekregen. Ook dit heeft geresulteerd in een afname van fte bij de zelfstandigen en een toename bij het aantal fte in loondienst.

De inzet van docenten op factuurbasis is uitgesplitst in bachelor, master en algemeen. Deze laatste categorie behelst geboekte kosten die van toepassing zijn op algemene kostenplaatsen en bedrijfsvoering. Hier vallen ook kosten onder die betrekking hebben op bijvoorbeeld (tijdelijke) projecten en inzet ten bate van de Kwaliteitsafspraken.

ONDERVERDELING ZELFSTANDIGEN

	FTE 2022	FTE 2021
Bachelor	12,6	12,4
Master	15,1	16,2
Overig	9,8	8,2
TOTAAL	37,5	36,9

De omvang van de inzet van docenten op factuurbasis bij de bachelor is ten opzichte van 2021 iets omhoog gegaan, circa 12,4 fte in 2021 ten opzichte van circa 12,6 fte in 2022. Dit is gedeeltelijk gerelateerd aan ondersteuning bij ziekte, maar ook vervanging bij het inzetten van DI-uren. Zoals hierboven vermeld is het totaal aan spaarsaldo met 33% afgenomen ten aanzien van het totale saldo in 2021. De inzet op factuurbasis komt bovenop de omvang van het OP en dient te worden betrokken bij het vaststellen van het aandeel directe fte's. De omvang van de inzet op factuurbasis bij de master over 2021 is 16,2 fte tegenover 15,1 fte in 2022.

De flexibele inzet op factuurbasis voor overig (algemene kostenplaatsen zoals onderzoek, Kwaliteitsafspraken en bedrijfsvoering) is 9,8 fte. Hierbij is een stijging te zien die is te verklaren door ziektevervanging bij staf, extra externe



Yawen Fu en Yi Wang in het Paviljoen november 2022, foto Jordi de Vetten



Performance van Mica Pan in Eight Cubic Meters, foto Jordi de Vetten

inzet bij de afdeling Financiën en extra ondersteuning bij de uitwerking van het aanstellingsbeleid. Aanvullend is de groei te verklaren door een toename van de kwaliteitsgelden. Er zijn diverse projecten geïnitieerd op het gebied van sociale veiligheid die uitgevoerd zijn op factuurbasis, hetzelfde geldt voor NPO projecten en initiatieven vanuit de Redactieraad.

Er is in 2022 ingezet op een verbeterde registratie en financiële verslaglegging, waardoor er meer inzicht is in de personele kosten en inhuur.

Naast het vaste en tijdelijke personeel en via factuur ingehuurde zelfstandigen, werden gastdocenten ingezet. Het fte wat hiermee samenhangt is verwerkt bij de inzet op factuurbasis, het totaal aantal ingezette personen bedraagt circa 150. Dit is ongeveer gelijk gebleven aan 2021.

Een belangrijk onderwerp op de agenda van het aanstellingsbeleid is de wijze waarop zelfstandige kunstenaars/ontwerpers in de toekomst op zzp-basis ingezet gaan worden. Werken vanuit zelfstandigheid als kunstenaar is een gegeven waar de academie studenten ook voor opleidt, dus dat de academie werft uit deze vaktechnische bron is vanzelfsprekend.

Diverse OP- en OOP'ers hebben naast hun vaste of tijdelijke dienstverband een tijdelijke uitbreiding van taken, omdat ze extra werkzaamheden uitvoeren bij de eigen of een andere afdeling. Dit voor de vervanging van een collega die DI- of professionaliseringsuren opneemt, ziektevervangende en

uren voortkomend vanuit de Kwaliteitsafspraken. Dit leidt getalsmatig tot een verhoging van de fte's bij het overzicht tijdelijke contracten.

Dit geldt ook voor medewerkers binnen het contractonderwijs. Bijna elke medewerker binnen dit onderdeel is op basis van een vast dienstverband eveneens werkzaam bij een vakafdeling.

ONDERWIJZEND PERSONEEL (OP)

De formatie van het docententeam is een afgeleide van het aantal studenten en het onderwijsprogramma en wordt jaarlijks vastgesteld.

Met enkele ervaren en gewaardeerde docenten is afgesproken dat ze, ook nadat ze de AOW-leeftijd bereikt hebben, les blijven geven. Dit om het jaar af te ronden dan wel om kennis over te dragen aan minder ervaren en/of nieuwe collega's.

Enkel ervaren docenten hebben onbetaald verlof opgenomen om zich te kunnen concentreren op hun eigen werk. Zij hebben hiervoor aanvullend opgespaarde DI-uren opgenomen.

Het fte is iets afgenomen vanwege ziekten en corona, dit is opgevangen met externe inhuur. Met de komst van meer gedetailleerde financiële management informatie is er een strakkere regie uitgevoerd op de begroting in het eerste semester en de inzet van extra uren. Dit heeft invloed gehad op het totaal extra ingezette uren.

ONDERWIJSONDERSTEUNEND PERSONEEL (OOP)

Het gros van de medewerkers OOP is werkzaam in de werkplaatsen. Enkele wisselingen van de wacht hebben hier plaatsgevonden. Het aantal medewerkers en fte is iets toegenomen, omdat de coördinatoren van de masteropleiding omgezet zijn van freelance naar arbeidscontracten. Een klein gedeelte van de stijging in fte is toe te wijzen aan de opvang van DI-uren.

ALGEMEEN ONDERSTEUNEND PERSONEEL (AOP)

Bij het AOP is de lichte stijging deels te wijten aan het opvangen van (langdurige) ziekte. Het budget van de Kwaliteitsafspraken is zoals hiervoor reeds gesteld gestegen in 2022. Dit budget bestaat voornamelijk uit personele lasten, waardoor dit ook doorwerkt in het aantal fte.

Onderstaande cijfers zijn een weergave van rapportages uit HR2day. De cijfers geven de gemiddelde inzet weer.

ARBEIDSVORWAARDENGROEP	2022	2021	FTE 2022	FTE 2021
Aantal vrouwen CvB	2	1	0,90	0,90
Aantal mannen CvB	2	2	1,1	1,60
TOTAAL CvB	4	3	2,0	2,50
Aantal vrouwen OP	61	65	15,70	15,70
Aantal mannen OP	72	72	17,27	18,33
Aantal genderneutraal OP	1	0	0,12	0
TOTAAL OP	134	137	33,09	34,03
Aantal vrouwen OOP	52	49	20,08	16,65
Aantal mannen OOP	38	35	13,83	13,47
Aantal genderneutraal OOP	1	1	0,66	0,50
TOTAAL OOP	91	85	34,57	30,62
Aantal vrouwen AOP	128	125	39,94	39,16
Aantal mannen AOP	66	67	20,91	21,04
Aantal genderneutraal AOP	2	0	0,65	0
TOTAAL AOP	196	192	61,50	60,20
TOTAAL M+V+FTE	425	417	131,13	127,35

De telling is een totaaloverzicht en inclusief docenten contractonderwijs, die ook lesgeven bij de reguliere afdelingen.

Het fte in bovenstaand overzicht is een gemiddelde en de getallen geven het aantal contracten weer dat in het jaar uit is gegeven, inclusief indeling in meerdere arbeidsvoorwaardengroepen. Wanneer iemand in de loop van het jaar van arbeidsvoorwaardengroep is gewisseld, telt deze ook mee. Zonder dubbele indeling komt het totaalaantal contracten in 2021 neer op 396 en in 2022 op 405.

Het gemiddelde aantal medewerkers dat bij de academie gewerkt heeft in 2021 is 303 medewerkers en in 2022 is dat 313 medewerkers.



Ori van Gelderen (Keramiek), Graduation Show 2022, foto Dawid Dobosz

CONTRACTONDERWIJS	2022	2021	FTE 2022	FTE 2021
Aantal vrouwen	6	7	0,93	1,04
Aantal mannen	3	3	0,47	0,49
TOTAAL	9	10	1,40	1,53

Het totaal aantal personen is verminderd ten opzichte van 2021 en het gemiddelde fte is iets afgenomen. In 2021 zijn twee hoofden met een groot contract (fte) met pensioen gegaan en vervangen met een kleiner contract (fte). Een van de medewerkers had een hoger fte bij de vooropleiding, een deel hiervan is verschoven naar een andere kostenplaats.

TIJDELIJKE CONTRACTEN	2022	2021	FTE 2022	FTE 2021
-----------------------	------	------	----------	----------

Aantal vrouwen OP	53	62	8,25	8,91
Aantal mannen OP	59	65	7,82	8,30
Aantal genderneutraal OP	1	0	0,12	0
TOTAAL OP	113	127	16,46	17,21

Aantal vrouwen OOP	48	46	9,17	7
Aantal mannen OOP	23	26	3,63	4,07
Aantal genderneutraal OOP	1	1	0,66	0,50
TOTAAL OOP	72	73	13,46	11,56

Aantal vrouwen AOP	107	105	20,58	18,11
Aantal mannen AOP	54	56	7,09	8,11
Aantal genderneutraal AOP	1	1	0,10	0,13
TOTAAL AOP	162	162	27,77	26,35

TOTAAL M+V+FTE	347	362	57,69	55,13
----------------	-----	-----	-------	-------

Het fte in bovenstaand overzicht is een gemiddelde en de getallen geven het aantal tijdelijke contracten weer dat in het jaar uit is gegeven, inclusief indeling in meerdere arbeidsvoorwaardengroepen.

Zonder dubbele indeling komt het totaal aantal tijdelijke contracten in 2021 neer op 345 en in 2022 op 330. Het totale fte aan tijdelijke contracten is iets gestegen, maar verdeeld over minder personen.

INDELING IN FUNCTIESCHALEN	2022	2021
CvB	4	3
15	3	1
14	1	0
13	19	22
12	34	36
11	92	90
10	28	31
9	27	18
8	45	47
7	57	55
6	11	8
5	8	7
4	17	14
3	6	2
2	0	0
1	84	90
Stagiair	4	7
TOTAAL	440	431

De aantallen in bovenstaand overzicht geven het totaal aantal weer, inclusief medewerkers die voor een gedeelte van het jaar in dienst zijn geweest en zijn vervangen. De gemiddelde aantal medewerkers voor 2021 is 396 en voor 2022 is dat 405 medewerkers.

6.3 Arbeidsomstandigheden

De Gerrit Rietveld Academie maakt voor de uitvoering van arbo-ondersteuningsactiviteiten gebruik van de arbodienst Zorg van de Zaak (ZvdZ). Deze arbodienst verleent op basis van een zogenaamde maatwerkregeling diensten. Een gecertificeerde bedrijfsarts houdt, afhankelijk van de noodzaak hiertoe, spreekuur. Vanwege COVID-19, maar ook naderhand, vonden deze gesprekken veelal telefonisch plaats, evenals het regelmatige overleg met personeelszaken en/of diverse leidinggevendenden. Meer en meer worden de gesprekken ook in levenden lijve uitgevoerd.

Alle aanvullende zorgverlening wordt, naar gelang dit vanuit het spreekuur voortkomt, eveneens ondersteund door ZvdZ, dan wel door andere organisaties die in bijzondere zorg gespecialiseerd zijn. Dit geldt voor de uitvoering van de Livvit-regeling, de Wet verbetering poortwachter en voor

andere arbo-aangelegenheden zoals het AGSU- en PAGO-beleid en specifieke onderzoeken in het kader van de Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E). De Livvit-regeling is eind 2022 omgezet in Present!.

BELEID (FYSIEKE) BELASTING

Om te zorgen dat wordt gelet op een goede werk- en zithouding en daarmee kans op fysieke problemen zoals RSI te voorkomen, staat op het intranet van de afdeling P&O een verwijzing naar de juiste werkhouding. Waar nodig worden, in overleg met de medewerker, leidinggevende en de arbo-coördinator, hulpmiddelen verstrekt.

Hierin wordt meegenomen dat niet alleen op het werk de stoel en de computer goed moeten staan maar dat, indien men thuis werkt, dit ook in de thuissituatie het geval moet zijn. Tevens is er aandacht voor gezond aan het werk en ziek zijn, alsook procedures en regelingen omtrent ongewenst gedrag.

WERKPLEKKEN

Het aantal werkplekken dat bestemd is voor kantoorwerkzaamheden is met de uitbreiding door het verbouwen van loze ruimtes aangevuld. Doordat veel medewerkers parttime werken kan door middel van schuiven in het ruimtegebrek voorzien worden.

Het aantal werkplekken is na COVID-19 weer iets vermeerderd en enkelen werken beperkt vanuit huis online.

THUISWERKEN

Als gevolg van de afname van de COVID-19-pandemie is het thuiswerken aanzienlijk verminderd, vanwege de noodzaak van vele medewerkers om op de academie hun werk te verrichten. Het thuiswerken beperkt zich voornamelijk tot de staf en neemt niet meer in beslag dan 25% van de werktijd. Daar waar nodig zijn extra voorzieningen voor de thuiswerkplek verzorgd, zoals bureaustoel, laptop, beeldscherm et cetera. Deze zijn op aanvraag geleverd, evenals ondersteuning met betrekking tot digitale tools.

ROOKBELEID

In alle gebouwen van de academie alsook op het terrein geldt een rookverbod. Dit rookverbod is ingesteld met het oog op het creëren van een veilige en gezonde omgeving voor studenten en personeel. Het rookbeleid is op het intranet gepubliceerd door Facilitaire Zaken.

ZIEKTEVERZUIM

Het ziekteverzuim van 2022 is aanzienlijk hoger dan in 2021: 7,6% versus 4,4%. Het grootste deel van het verzuim bestaat uit lang verzuim (tussen 43 en 365 dagen). Dit is grotendeels verklaarbaar door medische aandoeningen die geen relatie hebben tot werk. Er is relatief minder kort (0 tot 7 dagen) en meer midden (8 tot 42 dagen) verzuim.

Het ziekteverzuim was in de eerste maanden van 2022 aanzienlijk hoger (met een hoogste percentage van 10% in maart). Dit is direct gerelateerd aan het openstellen van de maatschappij na de coronapandemie.

De aanzienlijke gemiddelde verhoging heeft ook te maken met een groter aantal mensen dat zich ziek heeft gemeld in de laatste maanden van 2022. De ziekmeldingen zijn het hoogste in de AOP en de OOP groep.

6.4 Arbeidsvoorwaarden

VAKBONDSONDERLEG

In het verslagjaar heeft (digitaal) overleg met vertegenwoordigers van de vakbonden voor overheids- en onderwijspersoneel plaatsgevonden en zij zijn tussentijds geconsulteerd met betrekking tot diverse vraagstukken.

CONTRACTVORMEN

De academie werkt niet met flexibele contracten en niet met min-max contracten. Wel worden diverse tijdelijke, klein van omvang zijnde en dus kortdurende werkzaamheden uitgevoerd door studenten die betaald worden op basis van een oproepcontract. Hiermee wordt aan studenten van de academie de mogelijkheid geboden iets bij te verdienen. Deze contracten worden afgesloten conform hoofdstuk D van de cao.

ARBEIDSMARKTTOELAGE

In 2022 is deze regeling niet toegepast.



Sofie Maxime Schwab (TXT), Graduation Show 2022, foto Jordi de Vetten

VERREKENING VAKBONDSCONTRIBUTIE

Ook in 2022 is door diverse medewerkers gebruik gemaakt van de verrekening van de vakbondscontributie met de eindejaarsuitkering.

BESTEDING DAM

(DECENTRALE ARBEIDSVOORWAARDEN MIDDELEN)

De GRA heeft in 2022 circa € 92.360 besteed aan decentrale middelen.

De norm (1,41%) is € 91.560, begroot was € 90.250.

SPECIFICATIE VAN DE UITGAVEN 2022	
Extra kosten ww-verkeer	€ 35.144
Gratificatie	€ 19.480
IPAP verzekering geheel+gedeeltelijk	€ 37.737
TOTAAL	€ 92.361

Uitgaven in het kader van het professionaliseringsplan:

2022				
LOONSOM	UITGAVEN VAN LOONSOM	VAN BUDGET	AFWIJKING	AFWIJKING
€ 6.493.464	€ 290.313	149%	49%	€ 95.509

In 2022 werden in het kader van bijscholing cursussen gevolgd in Bedrijfshulpverlening (BHV). Daarnaast werden er enkele coachingstrajecten voor onderwijzend personeel, stafleden en coördinatoren ondersteund. Tevens werd er door stafleden, docenten en hoofden deelgenomen aan studiedagen, workshops en lezingen, georganiseerd door Unsettling en Hear! Here!.

Voor het onderwijzend personeel bieden we de didactische cursussen Docenten in gesprek en de Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid aan. Ook zijn er workshops geweest op het gebied van neurodiversiteit om docenten te ondersteunen in de begeleiding van studenten en zijn er gatekeeperstrainingen³ gevolgd om betere ondersteuning te kunnen bieden aan het welzijn van studenten.

De cursus Nederlands blijft onderdeel van het opleidingsaanbod, hier wordt enthousiast gebruik van gemaakt. Tot slot is er een start gemaakt met de certificering van de interne vertrouwenspersonen.

³ Gatekeepers zijn mensen die relatief veel in aanraking komen met mensen die suïcidale gedachten hebben, bijv. medewerkers in het onderwijs, de zorg en de sociaal economische sector.



Félix Keslassy (Beeldende Kunst), Graduation Show 2022, foto Nell Schwan

7.

Medezeggenschapsraad

7.1 Inleiding

De inspraak van personeel en studenten met betrekking tot het beleid en onderwijs aan de Gerrit Rietveld Academie vindt plaats via de Medezeggenschapsraad (MR). De academie heeft een ongedeelde MR: alle geledingen van de academie, docenten, medewerkers en studenten zijn gezamenlijk vertegenwoordigd. Volgens het reglement bestaat de raad uit veertien leden: zeven personeelsleden inclusief de voorzitter en zeven studenten. Bij de verkiezingen in 2022 waren er te weinig kandidaten, waardoor er per september slechts vijf student-leden zijn. De verminderde vertegenwoordiging van studenten wordt opgevangen door hen regelmatig informeel te consulteren.

Het doel van de MR is het bevorderen van de kwaliteit van het onderwijs, de omstandigheden van studenten en personeel en de communicatie binnen de organisatie. Dat doet de MR door adviezen te geven en standpunten kenbaar te maken over zaken die zich in de academie voordoen. De MR heeft instemmingsrecht bij vaststelling of wijziging van een aantal in de WHW nader omschreven zaken. De vergaderingen van de MR zijn openbaar en toegankelijk voor de gehele academiegemeenschap.

De vergoeding voor met name de studentleden werd per september verhoogd, naar het voorstel dat volgde vanuit een in de zomer aangekondigd impulsbudget van het ministerie OCW bedoeld om te investeren in de medezeggenschap, in het bijzonder de opleidingscommissies, in de periode van 2022-2025. Ook kregen de ambtelijk secretaris en voorzitter meer uren en werd er budget toegekend aan een vicevoorzitter.

WERKPROCES

Per september heeft er een wisseling van MR-voorzitter plaatsgevonden wegens het eindigen van de termijn van de

persoon die deze rol eerder op zich nam. Gelukkig was dit al ruimschoots voorzien en verliep de overdracht vloeiend gedurende het jaar door het betrekken van de vicevoorzitter. De vicevoorzitter is in september formeel door de MR verkozen als voorzitter. De termijn van deze voorzitter eindigt in 2023, dus dit is een aandachtspunt. Helaas is er binnen de MR per september geen nieuwe vicevoorzitter naar voren gekomen, ondanks de verbeterde rolomschrijving.

De ambtelijk secretaris ging vanaf oktober vier maanden met ouderschapsverlof en werd tijdelijk vervangen door een medewerker van het Sandberg. Vanwege het nieuwe bestuurlijk model was de periode augustus-december een overdrachtsperiode via zowel een interim-voorzitter CvB als een interim secretaris CvB/RvT. Ondanks al deze personele verschuivingen verliep de communicatie tussen ambtelijk secretaris MR en de secretaris van het CvB goed. De MR heeft tijd en moeite genomen om de continuïteit te waarborgen, door zich als raad (en commissies) verder te organiseren.

De lijn die sinds 2019 is ingezet om binnen de MR beter overzicht van processen te creëren, alsook de communicatie, zowel intern als naar buiten toe, is doorgezet in 2022.

Nadat de coronamaatregelen die nog golden aan de start van het kalenderjaar werden opgeheven is er in persoon vergaderd. Inmiddels is online vergaderen niet meer weg te denken en regelmatig nemen enkele MR-leden op afstand mee aan de vergadering. Dit bevordert de opkomst wat voordelig is wanneer moet worden gestemd. Inhoudelijk heeft de MR hierdoor haar taak goed kunnen volbrengen. De 'wandeling' is na de pandemie weer terug, waardoor persoonlijke afstemming zorgt voor workflow. Daarnaast werkten de MR leden per september intensief via Teams.

Het aantal commissies is teruggebracht tot drie: Organisatie, Financiën en Verantwoordelijkheid en recht. Zij krijgen per vergadering een voorbereidingsopdracht vanuit het kern-team (voorzitter en secretaris) en zij verzorgen hun eigen sub-vergaderingen met behulp van een centraal formulier.

Dit zorgt voor een betere verdeling van de werkdruk en het levert inzicht en overzicht op. De MR verfijnde daarnaast, zoals de cao voor de facilitering van de MR voorstelt, het werken met interne werkgroepen gebaseerd op thema's.

ZICHTBAARHEID

Het verbeteren van de zichtbaarheid en aanwezigheid binnen de academie is een blijvend punt van aandacht. De verkiezingen zijn hiervoor een belangrijk middel, als momentum en terugkerende interactie tussen de MR en haar gemeenschap.

In 2022 heeft de MR voor de tweede keer de (jaarlijkse) verkiezingen georganiseerd volgens het uitgangspunt dat participatie en inspraak past bij de cultuur van de academiegemeenschap. De MR heeft een kiescommissie het mandaat gegeven om de verkiezingen te organiseren volgens het kiesreglement dat door de MR en CvB is vastgesteld. Zes zetels kwamen vrij (drie Sandberg studenten, twee Rietveld studenten, één Rietveld onderwijzend medewerker/OP). Na de oproep voor kandidaten meldden zich minder mensen dan zetels. Toevallig meldden zich ook geen dubbele profielen, waardoor alle geïnteresseerden automatisch een zetel verwierven. Hierdoor volgde er geen stemmingsronde. Per september bleven helaas twee studentzetels Sandberg ledig. De kiescommissie heeft het traject geëvalueerd om het proces in het volgende jaar te verbeteren.

VERGADERINGEN

De MR nodigt structureel Unsettling jaarlijks uit om aan te schuiven, alsook de Student Council en beide leden van het CvB met de portefeuilles bachelor- en masteronderwijs, om onderwerpen te bespreken zoals diversiteit en inclusie, studentenondersteuning en kwaliteit van onderwijs.

Het contact met de RvT is intensief gebleven, in eerste instantie om de transitie naar een nieuw bestuurlijk model te realiseren. Daarna verschoof de aandacht naar het bespreken van de precaire financiële positie van de academie.

In 2022 hebben acht MR-vergaderingen plaatsgevonden, te weten op: 24 januari, 28 maart, 25 april, 7 juni, 11 juli, 26 september, 7 november en 5 december.

7.2 Speerpunten 2022

KWALITEITSAFSPRAKEN

Er is ingestemd met het advies van de coördinatiegroep over de jaarplannen van de werkgroepen Kwaliteitsafspraken 2019-2024, dat in maart door het CvB werd voorgelegd aan de MR.

AANSTELLINGSBELEID

Het traject betreffende het opstellen van het aanstellingsbeleid begon in 2020. De MR verwachtte in 2022 een meer concreet voorstel, maar omdat de beleidsstukken werden aangeboden voordat de huidige voorzitter CvB aantrad en na zorgvuldig bestuderen van de inhoud is er niet mee ingestemd. De nieuwe voorzitter CvB werkt samen met het kernteam door aan het vormgeven van het aanstellingsbeleid, waar de MR in 2023 met enthousiasme naar uitkijkt.

EVALUATIE CVB

Naar aanleiding van het advies van de Benoemingsadviescommissie (BAC) heeft de Medezeggenschapsraad een rol gekregen in deze jaarlijkse evaluaties. De MR is belast met het ophalen van informatie uit de organisatie over het functioneren van het College van Bestuur en brengt de uitkomsten van dit onderzoek onder de aandacht van de renumratiecommissie en het CvB tijdens het functioneringsgesprek van het CvB, waar dan ook een afvaardiging van de MR aan deelneemt. Ook in 2022 heeft de MR een schriftelijke evaluatie opgesteld en is een delegatie aanwezig geweest bij het functioneringsgesprek.

TRANSITIE NAAR EEN NIEUWE BESTUURLIJK MODEL

De MR is betrokken geweest bij de transitie naar het nieuwe bestuurlijk model met een eenhoofdig College van Bestuur en drie directeurs.

De MR zag actief toe op het navolgen van het afgesproken proces met de brede BAC, adviseerde wat betreft de functiebeschrijving en het persoonsprofiel en onderhield regelmatig contact met de RvT. Het opnieuw uitzetten van de vacature leidde tot advies van de MR om de deadline te verschuiven, welke werd overgenomen.

De MR adviseerde en stemde in met het bestuurlijk model en organogram in januari, won juridisch advies in betreffende



Bread Oven, foto Nell Schwan



Juliette Brederode (DOGtime), Graduation Show 2022, foto Konstantin Guz

het bestuurs- en managementreglement en gaf in september instemming nadat het advies door het CvB was overgenomen.

In de praktijk van tijdelijke en definitieve invulling van de rol van voorzitter CvB en secretaris CvB heeft het CvB in samenwerking met de MR middels vroegtijdige kennismaking en regelmatige contactmomenten de overdracht zoveel mogelijk ondersteund.

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

De MR is in 2022 opnieuw regelmatig in gesprek geweest met het team van Unsettling over de ontwikkeling van het diversiteitsbeleid. Het team van Unsettling is aanwezig geweest bij een van de MR-vergaderingen om de voortgang te bespreken.

NPO

Deel twee van de NPO-plannen werd in februari ter instemming aan de MR voorgelegd. Het CvB nam het advies van de MR over.

BEGROTING 2023

De MR verzocht het rapporteren naar de MR toe structureel te verbeteren, waaronder een tijdige en meer informatieve Kadernota. Zowel in de overgang van vorig CvB naar interim en van interim naar huidig eenkoppig CvB is de MR op de hoogte gehouden van de financiële situatie en zicht op verbeteringen in de controlling. Met de komst van de interim-voorzitter CvB met de opdracht voor focus op het verbeteren van controle op de financiën werd de MR meegenomen in toelichting en inzichten van de financiële situatie. Door expertise van de interim-voorzitter CvB, het na een lange zoektocht aantreden van nieuwe personeelsleden op de afdeling Financiën en de status van het implementeren van een nieuw boekhoudsysteem was er vertrouwen in een constructieve ontwikkeling. In het najaar kwamen echter grote financiële tegenvallers aan het licht, wat ook de MR heeft verrast. Er moesten keuzes worden gemaakt door onze nieuwe voorzitter van het CvB. Zij trad in november aan, waardoor de goedkeuring van de begroting vertraging opliep. Het College van Bestuur heeft de MR transparant en goed geïnformeerd over de moeilijke situatie waarin de academie zich bevindt. De commissie Financiën kon tussen de vergaderingen door vragen stellen om het proces snel maar verantwoord te laten verlopen.

COLLEGE GELDEN

De uitdagende financiële situatie van de academie bracht ook de collegegelden opnieuw ter tafel. Het CvB heeft het advies van de MR overgenomen en zodoende is een verhoging van de collegegelden voor EER studenten beperkt gebleven tot het landelijk inflatiepercentage.

De ontwikkelingen van het geleidelijk verhogen van de collegegelden voor niet-EER studenten in het komende jaar houdt de MR nauwgezet in de gaten.

SOCIAL SAFETY

Als onderdeel van de aandacht voor social safety werd de Code of Conduct aan de gemeenschap gepresenteerd door het interim CvB, waarna de MR een toelichting kreeg over de procedure. De MR is blij dat er na jaren van intensieve gesprekken nu een Code of Conduct is welke mee kan groeien binnen de gemeenschap.

STUDENTENSTATUUT EN OER

In oktober werden het Studentenstatuut en de OER (Onderwijs en Examenregeling) ter instemming voorgelegd. Dit proces had vertraging opgelopen door een juridische check en overgangssituatie van interim naar vaste secretaris CvB.

Overige activiteiten

DE HEIDAG

In februari 2022 heeft de heidag eindelijk weer in persoon plaatsgevonden. Met het 'oude CvB' is social safety en de eerste opzet van een Code of Conduct besproken. Er is ook aandacht geweest voor welke plannen nog werden afgerond en wat over te dragen aan de opvolger in het nieuwe bestuursmodel.

WORKSHOP

De nieuwe MR-leden startten in september met een training van de Algemene Onderwijsbond (AOB). Helaas met een lage opkomst, terwijl het wel een hoge waardering geniet en bijdraagt aan de introductie. Het kernteam zal proberen de planning in het vervolg al voor de zomerstop te communiceren. In het najaar volgde de tijdelijke vervanger van de ambtelijk secretaris een cursus bij de AOB. Dit jaar vond er wegens organisatorische redenen geen training van TAQT plaats over de begroting voor de commissie Financiën.

AANPASSING MR-REGLEMENT

Het MR-reglement wordt tweejaarlijks geëvalueerd, dit gebeurde in 2020. Als gevolg van de verkiezingen en de evaluatie daarvan in 2021 werd een aanpassingsvoorstel doorgevoerd in 2022.



Alex Zamora Del Rio (designLAB), Graduation Show 2022, foto Jordi de Vetten

8.

Materiële voorzieningen en milieuzorg

8.1 Huisvesting

8.1.1 Gebouwen

De Stichting Gerrit Rietveld Academie (Gerrit Rietveld Academie en het Sandberg Instituut) is voor het grootste gedeelte gehuisvest op een locatie aan de Fred. Roeskestraat met inmiddels drie gebouwen in eigendom, te weten:

- Het *Rietveld gebouw (RV)*, Fred. Roeskestraat 96 (circa 9.000 m² bruto, 6.500 m² nuttig oppervlak);
- Het *Bentham Crouwel gebouw (BC)*, Fred. Roeskestraat 98 (circa 6.500 m² bruto, 4.500 m² nuttig oppervlak);
- Het *Fedlev gebouw (FL)*, Fred. Roeskestraat 96 (circa 3.500 m² bruto, 2.250 m² nuttig oppervlak).

Naast de gebouwen die in eigendom zijn huurt de academie nog een beperkt aantal m² voor diverse doeleinden. In 2022 had de Gerrit Rietveld Academie 19.000 m² in eigendom en werd er 395 m² gehuurd.

- Rietveld gebouw: 9.000 m² (eigendom)
- BC-gebouw: 6.500 m² (eigendom)
- Fedlev gebouw: 3.500 m² (eigendom)
- Grey house: 105 m² (huur)
- Guesthouse: 160 m² (huur)
- Onderzoekruimte: 130 m² (huur)

GUEST HOUSES

Het pand aan de Fred. Roeskestraat 105 (Grey house) is in 2022 weer gebruikt als guesthouse. De locatie beschikt over drie slaapkamers en wordt gebruikt voor de residentie van (buitenlandse) gastdocenten van de bacheloropleidingen. Daarnaast is het pand aan de Amstelveenseweg 85 wederom gebruikt als guesthouse. Deze locatie beschikt over zes slaapkamers en wordt met name gebruikt als guesthouse voor de (buitenlandse) gastdocenten van de masteropleidingen.

8.1.2 Bouwkundige aanpassingen gebouwen en terrein

In 2022 zijn er enkele bouwkundige aanpassingen verricht aan gebouwen en terreinen. Op de 5de etage van het BC-gebouw is de geluidsstudio verkleind en op de vrijgekomen ruimte een extra editingruimte gerealiseerd. Op de 1ste etage van het BC-gebouw is de kantoorruimte van Studentenzaken verkleind en in de vrijgekomen ruimte is een bespreekruimte gerealiseerd. In de kelder van het FL-gebouw is een entree komen te vervallen. De vrijgekomen ruimte wordt nu gebruikt voor een langgekoesterd studenten initiatief genaamd the livingroom. In het najaar is het entreegebied van het RV-gebouw aangepast. Het was verouderd waardoor de voorzieningen niet meer goed aansloten op wensen van de gebruikers. Met de aanpassingen die gedaan zijn voldoet de entree wel aan de wensen en is de architectonische waarde van het monument in stand gehouden. Daarnaast zijn er in 2022 plannen ontwikkeld en voorbereidingen getroffen voor de in 2023 op stapel staande verbouwingen en aanpassingen.



Sally Santana (The Large Glass), Graduation Show 2022, foto Jordi de Vetten

8.1.3 Groot en jaarlijks onderhoud

GROOT ONDERHOUD

In 2022 is een deel van de hemelwaterafvoer in de laagbouw en een aantal vloerputjes in de kelder van het Rietveldgebouw vervangen om de regelmatig terugkerende overstromingen te verhelpen. Tevens zijn de bestaande rioolvoorzieningen aangepast, zodat het reguliere onderhoud beter en efficiënter kan worden uitgevoerd. In de metaal- en edelsmedenwerkplaats zijn er naar aanleiding van het reguliere onderhoud B- en magneetkleppen geplaatst om de bestaande gasleidingen verder te beveiligen.

Het afvoerkanaal van het afzuigingsysteem van de lasersnijder in de CAD/CAM werkplaats is uit voorzorg gereinigd om brandgevaar te voorkomen. De koelinstallatie op het Rietveldgebouw is toe aan vervanging. Om de levensduur nog wat te rekken zijn een aantal noodzakelijke reparaties uitgevoerd.

Bij wijze van proef zijn een aantal onderdorpels vervangen. Het betreft metalen delen van de monumentale vliesgevel aan het Rietveld gebouw. Vervanging was nodig omdat de roestvorming niet meer met andere middelen aangepakt kon worden. Als onderdeel van de lopende MJOP zijn vijf dakventilatoren vervangen. De metalen noodtrap aan de buitenkant van het Rietveld gebouw is geschilderd en voorzien van nieuwe roosters. Tevens heeft de westgevel

een onderhoudsbeurt gekregen. Daarnaast is de vloer in de gymzaal in de herfstvakantie vervangen, aangezien de oude vloer versleten en beschadigd was.

JAARLIJKS ONDERHOUD

In 2022 is al het andere jaarlijks onderhoud (van onder andere de ovens (Blaauw), liften (KONE), beveiliging (Stanley), pompinstallaties (Duijvelaar), W-installaties (Lomans) en E-installaties (EJ Installaties) uitgevoerd conform contract. Daarbij heeft de academie, waar van toepassing, voldaan aan haar wettelijke verplichtingen.

8.2 Faciliteiten

TOILETVOORZIENING

Door het plaatsen van een extra deur in de buitengevel van de laagbouw zijn de toiletten nu ook van buitenaf bereikbaar zodat deze kunnen worden gebruikt indien er buiten een evenement plaatsvindt op de campus.

GBS

In het BC-gebouw is het gebouw beheer systeem (GBS) uitgebreid met extra opnemers om de binnentemperatuur nauwkeuriger te meten ten einde het klimaat efficiënter (zuiniger) te kunnen regelen. Tevens is een koppeling gemaakt

met de koelinstallaties (van de 3^{de} en 5^{de} verdieping) om een storing te kunnen doormelden.

STILTECABINE

Om medewerkers en studenten de gelegenheid te geven om in alle rust te werken of te vergaderen is een stiltecabine aangeschaft en geplaatst op de 1ste verdieping van het Rietveld gebouw. De cabine biedt plaats aan vier personen en is geventileerd en verlicht.

CAMERABEWAKING

Het bestaande camerabewaking systeem is uitgebreid met vier buitencamera's ten einde een volledig beeld te hebben rondom de campus. Dit als voorbereiding op de overgang van een nachtelijke fysieke controle naar een camera controle.

LAADPAAL

Ten behoeve van het opladen van elektrische auto's is op het eigen terrein een laadinstallatie voor twee voertuigen gemonteerd.

WATERVRIJ URINOIR

Als proef zijn er drie urinoirs vervangen door een water vrije variant.

8.3

Werkplaatsen

De Gerrit Rietveld Academie heeft een groot aantal werkplaatsen waar de studenten van de bachelor en de master beschikken over een diversiteit aan ambachtelijke en digitale technieken om hun werk uit te voeren. Aan het begin van elk schooljaar kunnen de studenten een rondleiding volgen langs de verschillende werkplaatsen. Tijdens de studie kunnen zij kennismaken met de werkplaatsen via het afdelingsoverstijgende onderwijsaanbod. In 2022 is het Practicum Generale nieuw leven ingeblazen, als pilot gefinancierd uit de Kwaliteitsafspraken. Dit initiatief is met veel enthousiasme vormgegeven en bereikt veel studenten van verschillende jaarlagen, die zo de werkplaatsen op een informele wijze leren kennen. Vanwege het grote animo van zowel de werkplaatsmanagers als de studenten heeft in het najaar van 2022 een tweede Practicum Generale plaatsgevonden. Het initiatief zal ook in 2023 weer tweemaal worden georganiseerd.

8.4

Milieuzorg, energie en veiligheid

Het zorgvuldig omgaan met grondstoffen, afvalstoffen en de veiligheid van gebouwen en terreinen heeft binnen de academie de nodige aandacht. Evenals de persoonlijke veiligheid van studenten en medewerkers. De regels waar studenten zich in dit kader aan moeten houden zijn vastgelegd in de huisregels die zijn opgenomen in het Studentenstatuut.

Milieuzorg

WET VERONTREINIGING OPPERVLAKTEWATER

Waternet is de vergunningsverlener in het kader van de op basis van de Wet milieubeheer verplichte vergunning voor het lozen van afvalwater. Het proceswater dat uit werkplaatsen en gootstenen wordt verzameld na afloop van de schilderactiviteiten, wordt afdoende gezuiverd door middel van elektrochemische reactie. De huidige vuilwaterinstallatie is inmiddels sterk verouderd. Inmiddels is er uitgebreid onderzoek gedaan naar een nieuwe installatie en is de aanbesteding afgerond. De vuilwaterinstallatie zal in de zomer van 2023 vervangen worden.

AFVALSCHEIDING

Zorgvuldig omgaan met grondstoffen en afvalstoffen heeft een duurzaam effect. Hergebruik van diverse materialen wordt gestimuleerd door een aantal producten zoals hout, klei, metaal en karton gescheiden in te zamelen. De verschillende materialen worden zoveel mogelijk gescheiden aangeboden, hergebruikt en afgevoerd. Bedrijfsafval wordt met een pers geminimaliseerd in volume, evenals papier en karton en het plastic afval. Zoals hieronder is te zien heeft de academie in 2022 meer afval (33,5%) geproduceerd dan in 2021. Aan de ene kant komt dit door het loslaten van coronabeperkingen, waardoor alles weer mogelijk was op de academie. Aan de andere kant zou de academie gebaat zijn bij een duidelijke visie om afval in het onderwijs te beperken. Van al het afval is 38,43% gerecycled en 61,56% van het afval is verbrand. De daarbij vrijgekomen warmte is gebruikt als energiebron. 2015 174.574 kilo afval

2015	174.574 kilo afval	+ 0,0%
2016	147.451 kilo afval	- 15,5%
2017	126.750 kilo afval	- 14,0%
2018	205.095 kilo afval	+ 61,8%
2019	173.110 kilo afval	- 15,6%
2020	127.483 kilo afval	- 26,4%
2021	145.341 kilo afval	+ 14,0%
2022	193.993 kilo afval	+ 33,5%

ENERGIE

In 2009 is de Gerrit Rietveld Academie toegetreden tot het milieuconvenant, Meerjarenafspraken Energie-Efficiëntie (MJA/MEE), dat gericht is op duurzame bedrijfsvoering door hogescholen. Elke cyclus duurde vier jaar en de derde cyclus (MJA3) is na 2020 afgelopen. Inmiddels zijn er geen nieuwe convenanten meer, omdat de wet- en regelgeving dusdanig zijn ontwikkeld dat deze hierin voorzien. Desondanks zetten wij ons constant in om efficiënter om te gaan met energie. Elke drie maanden wordt het verbruik aan energie geanalyseerd om te kijken waar wij nog efficiënter met energie om kunnen gaan. Op deze manier worden duurzaamheid en ecologie een steeds belangrijker onderdeel in de bedrijfsprocessen, werkmethode en beslissingsmatrix.

Veiligheid

CORONAVIRUS

In 2022 heeft Facilitaire Zaken op operationeel niveau steeds minder tijd hoeven te besteden aan corona gerelateerde werkzaamheden en de zichtbare voorzieningen die getroffen waren zijn weer ongedaan gemaakt. Op management niveau is corona wel een punt van aandacht geweest, maar een stuk minder dan in 2021.

BEDRIJFSHULPVERLENING

De coronacrisis heeft een flinke impact gehad op de status van de BHV organisatie. Oefeningen, cursussen en bezetting lagen niet op peil met wat wij nastreven. Daarom is er in 2022 door het hoofd BHV veel tijd besteed om dit allemaal weer op niveau te krijgen. Ten eerste is er actief geworven om nieuwe leden voor de BHV en EHBO-organisatie te vinden. Dit heeft geresulteerd in twaalf nieuwe enthousiaste leden vanuit verschillende facetten van de academie. Ten tweede is er een nieuwe partner gevonden die jaarlijkse inhouse cursussen gaat verzorgen voor BHV en EHBO. Ten derde zijn er voorbereidingen getroffen om in januari 2023 een ontruimingsoefening te organiseren en zullen nieuwe initiatieven nader onderzocht worden.

NOODPLAN

Het noodplan beschrijft de te volgen procedure en de te verrichten handelingen van de BHV-organisatie bij calamiteiten. Het bestaande noodplan was sterk verouderd. In 2021 zijn het noodplan en alle ontruimingsdocumenten geactualiseerd. Alles voldoet nu aan de op dit moment geldende regels en gebouwindelingen.

RIE

Opvolging van aandachtspunten vanuit het plan van aanpak en/of nieuwe input is onderdeel van het continue proces ten einde potentiële risico's te signaleren en zo mogelijk weg te nemen.

VLUCHTROUTE AANDUIDING

De bestaande vluchtrouteplattegronden zijn ook dit jaar up to date gemaakt. Het is standaardprocedure om bij bouwkundige wijzigingen ook de plattegronden te wijzigen en te vervangen.

VALBESCHERMING

Ook de daken waarbij dit voorheen nog niet gebeurd was zijn nu voorzien van de juiste valbescherming.

GEVAARLIJKE STOFFEN

Het plan van aanpak 'Veilig werken met gevaarlijke stoffen' is onderdeel geworden van de dagelijkse praktijk. Telkens worden nieuwe producten onderzocht en geregistreerd. De werkplaatsbeheerders houden de opslag van stoffen in de gaten en zien erop toe dat deze conform regelgeving wordt beheerd.

PBM

In 2022 is van de werkplaatsbeheerders de gehoorbescherming gemeten en gekalibreerd en waar nodig zijn otoplastieken vervangen.

VERLICHTING

In verband met klachten is in een aantal kantoorruimtes de bestaande verlichting vervangen ten einde een rustiger en comfortabeler licht te creëren.



Noémie Tshisumpa (Dirty Art Department), foto Tom Janssen



Laëtitia Delauney (designLAB), Graduation Show 2022, foto Jordi de Vetten

Bijlagen

Bijlage 1

Overzicht landen van herkomst buitenlandse studenten bachelor- en masteropleidingen

LAND VAN HERKOMST EUROPESE STUDENTEN BACHELOR						
	2022	2021	2020	2019	2018	2017
België	8	8	9	8	8	9
Bulgarije	3	2	1	1	1	1
Cyprus	2	2	2	1	2	1
Denemarken	58	49	41	40	45	44
Duitsland	32	32	31	29	31	34
Estland	4	5	4	5	5	8
Finland	4	5	7	8	9	7
Frankrijk	78	88	84	93	95	86
Griekenland	7	8	5	4	6	8
Groot-Brittannië			18	21	22	22
Hongarije	3	4	4	4	6	6
Ierland	6	7	5	3		
IJsland	3	4	3	3	2	7
Italië	22	18	24	21	23	20
Kroatië	2	2	2	1	2	
Letland	8	5	4	3	2	2
Liechtenstein		1				
Litouwen	6	4	7	8	7	7
Luxemburg	3	3	2			
Noorwegen	5	6	8	6	5	3
Oostenrijk	11	14	8	5	5	3
Polen	16	14	16	15	15	17
Portugal	7	5	5	8	7	11
Roemenië	9	6	6	4	2	
Slovenië	3	4	3	2	1	1
Slowakije	2	1	1	2	3	5
Spanje	13	13	15	14	18	22
Tsjechië	3	3	2	1		
Zweden	19	20	17	26	32	36
Zwitserland	9	8	7	7	10	13
TOTAAL	346	341	341	344	364	373

LAND VAN HERKOMST NIET-EUROPESE STUDENTEN BACHELOR						
	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Argentinië	1	1	1	1	1	
Australië	1	1	1	1		
Bosnië						1
Brazilië					1	1
Canada	2	2	1			
Chili					1	1
China	12	13	14	15	14	17
Colombia				1	1	1
Dominicaanse Rep.						
Ecuador				1		1
Egypte	1					
Filippijnen	1	1	1			
Georgië	2	1	1			
Groot-Brittannië	8	10				
Iran	3	2	1	1	1	1
Israël	4	6	5	3	4	4
Japan	1	2	2	2	1	1
Macedonië		1	1	1	1	
Mexico	2	2	2	1		2
Oekraïne	3	1	2	2	3	3
Onbekend		1	1	1	1	1
Rusland	10	13	14	14	13	18
Servië	1					
Singapore			1	1	3	3
Syrië		3	5	4	3	2
Taiwan	2			2	2	2
Thailand			1	1	1	1
Turkije	8	6	9	11	8	7
Verenigde Staten	7	5	5	5	4	5
Venezuela	1	1				
Wit-Rusland	2	2	3	3	3	2
Zuid-Afrika	1		1	1	2	1
Zuid Korea	33	34	33	35	34	28
TOTAAL	106	108	108	102	103	96

LAND VAN HERKOMST EUROPESE STUDENTEN MASTER

	2022	2021	2020	2019	2018	2017
België	2	2	1			
Bulgarije	1	2	1	2	1	
Cyprus		1	1			
Denemarken	1	2	1	4	5	3
Duitsland	15	18	17	16	18	10
Estland	1	1	2	1	1	2
Finland	1	2	2	1	4	6
Frankrijk	8	11	19	12	11	12
Griekenland		1	2	5	2	1
Groot-Brittannië			7	11	23	21
Hongarije	1	3	1	2	2	1
Ierland	1	3	2	2	4	2
IJsland	2		1	1		
Italië	4	8	8	6	10	10
Kroatië	2	1				1
Letland	1	2	2	1		1
Litouwen	3	1	1		2	2
Luxemburg						1
Noorwegen	1	1	1	1		
Oostenrijk	1	2	2			1
Polen	3	2	4	5	4	1
Portugal	3	1		3	3	3
Roemenië		1	2	1		
Slovenië	1	1				
Slowakije	3				1	1
Spanje	3	5	4	6	7	5
Tsjechië		1	1			2
Zweden	4	1	2	4	4	3
Zwitserland	4	4	6	8	8	6
TOTAAL	66	76	85	82	89	75

LAND VAN HERKOMST NIET-EUROPESE STUDENTEN MASTER

	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Argentinië			1	1	1	1
Australië				1	3	2
Brazilië	1				1	3
Canada						1
Chili	1	1	1	2	1	
China	3	2	4	4	2	1
Colombia	1	1	2	2		2
Egypte	1	1	1			
Groot-Brittannië	3	3				
India	1	1				
Iran		1	1			
Israël	1	2	2		1	
Jamaica	1	1				
Japan						2
Kosovo			1	1		
Libanon		4	5	1	1	1
Mexico			2	3	2	2
Nieuw-Zeeland	1		1	1		
Nigeria	1	1				
Oekraïne	2					
Oezbekistan		1	1			
Onbekend	1	5	3			
Peru	1	1				
Rusland	2	1	1	2	5	4
Singapore	2					
Sri Lanka		1				
Staatloos			1			
Syrië	1			1	1	
Taiwan		1		1	1	1
Thailand		1	1			
Turkije				1	1	1
Verenigde Staten	3	7	7	4	10	7
Zuid-Afrika	1	1				
Wit Rusland	1					
Zuid Korea	2	1	2	3	3	3
TOTAAL	32	38	35	28	32	30



Anna Tamm (VAV – moving image), Graduation Show 2022, foto Nell Schwan

Colofon

Grafisch ontwerp: Esteban Berrios Vargas

Lettertype: Helvetica Neue

Drukkerij: robstolk

Beeld cover: Anouk van Klaveren (F for Fact), foto Sander van Wettum

AMSTERDAM

12 JUNI 2023

BESTUURSVERSLAG

AMSTERDAM

12 JUNI 2023

BESTUURSVERSLAG

